

Skatteetaten

Årsrapport for Skatteetatens virksomhet

2014

Årsrapporten 2014

Årsrapporten 2014 er disponert og skrevet i samsvar med de retningslinjer Finansdepartementet har gitt i sitt Tildelingsbrev til Skatteetaten for 2014 (brev av 20.12.2013, ref. 13/4495). Årsregnskap/ årsavslutning 2014 er satt opp i samsvar med bestemmelsene gitt i Rundskriv R-115 (ref 13/3798).

1. Årsrapporten er offentlig. Rapporten vil bli publisert i sin helhet på Skatteetatens hjemmeside på internett innen 1. mai 2015.
2. Alle forhold hvor Finansdepartementet har bedt om rapportering er tatt med. I tillegg er det tatt med andre forhold hvor Skattedirektoratet mener det er ønskelig å informere Finansdepartementet om ulike sider ved vår drift og/eller resultatoppgjøret.
3. Disposisjonen er tilpasset Finansdepartementets krav til ny struktur for Årsrapportering og DfØs veileder for skriving av ny årsrapport. Dette innebærer at kapittelnummereringen i Tildelingsbrevet er tilpasset den overordnede inndelingen I til VI. Årsavslutningen er satt opp i henhold til de formkrav departementet har foreskrevet.
4. Datagrunnlaget for alle tall og figurer i rapporten er fremskaffet og bearbeidet av Skatteetaten hvis ikke annen kilde er oppgitt.
5. Som tidligere år, har vi valgt å gi alle tabeller en entydig utforming ved at nyeste tallserie (normalt tall fra 2014) ligger nærmest ledetekstene. Eldre tallserier følger i fallende årsrekkefølge fra venstre mot høyre, slik at de eldste tallseriene er lengst til høyre.
6. For å lette tilgangen til tabeller og figurer er det i innholdsfortegnelsen satt inn egne oversikter over disse.
7. Årsrapporten er ferdigstilt 23. februar 2015. Tall og tekster er oppdatert pr. samme dato. Der hvor det ikke uttrykkelig gjøres oppmerksom på annet, er resultatene målt pr 31.12.2014. Vi gjør likevel oppmerksom på at en del resultater – som f.eks. innfordringstall – er i kontinuerlig endring, slik at de tall som rapporteres for tidligere årganger i denne årsrapporten, vil kunne endres ved senere rapporteringer.

Redaksjonen

Innhold

Del I	Skattedirektøren har ordet	1
Del II	Introduksjon til virksomheten og hovedtall	4
2.1	<i>Skatteetatens visjon, verdier og mål</i>	4
2.2	<i>Skatteetatens organisering</i>	5
2.3	<i>Presentasjon av utvalgte hovedtall</i>	6
Del III	Årets aktiviteter og resultater	9
3.1	<i>Hovedmål 1: Skattene skal fastsettes riktig og til rett tid</i>	9
	Hovedproduksjonene til skatteetaten.....	9
3.1.1	Delmål 1.1: Grunnlaget for fastsetting skal foreligge til rett tid og med god kvalitet.....	12
3.1.2	Delmål 1.2: Fastsetting skal skje til rett tid og med god kvalitet	13
3.1.3	Delmål 1.3: Kontrollene skal ha et riktig omfang og fastsatt kontrollfaglig nivå	14
3.1.4	Spesielle tiltak	17
3.1.5	Risikofaktorer 2014.....	22
3.2	<i>Hovedmål 2: Skattene skal betales til rett tid</i>	22
3.2.1	Delmål 2.1: Forskuddet skal holde god kvalitet.....	22
3.2.2	Delmål 2.2 Fastsatt skatt og avgift skal betales til rett tid	23
3.2.3	Delmål 2.3: Innfordringen skal være korrekt og effektiv	25
3.2.4	Delmål 2.4: Skatteregnskapet skal være korrekt og oppdatert	27
3.2.5	Risikofaktorer.....	27
3.3	<i>Hovedmål 3: Folkeregisteret skal ha høy kvalitet</i>	27
3.3.1	Delmål 3.1: Folkeregisteret skal være fullstendig, korrekt og oppdatert	28
3.3.2	Delmål 3.2: Folkeregisteret skal levere opplysninger med høy kvalitet til brukerne	28
3.3.3	Spesielle tiltak	29
3.3.4	Risikofaktorer 2014.....	30
3.4	<i>Hovedmål 4: Brukerne skal få god service</i>	30
3.4.1	Delmål 4.1: Saksbehandlingen skal være effektiv.....	31
3.4.2	Delmål 4.2: Brukerne skal få informasjon og veiledning av god kvalitet	31
3.4.3	Spesielle tiltak:	33
3.4.4	Risikofaktorer 2014.....	33
3.5	<i>IKT – Utvikling og forvaltning</i>	33
Del IV	Styring og kontroll i virksomheten	37
4.1	<i>Administrative og andre forhold</i>	37
4.1.1	Personalforvaltning og organisasjonsutvikling	37
4.1.2	Bemanning – utvikling og kapasitet	39
4.1.3	Internkontroll og risikovurdering	43

4.1.4	Analyser av produktivitets- og kostnadsutvikling	45
4.1.5	Oppfølging av saker fra Riksrevisjonen og Sivilombudsmannen	49
4.1.6	Andre forhold	51
Del V	Vurdering av fremtidsutsikter	55
5.1	<i>Fremtidsbildet «Skatteetaten 2025»</i>	55
5.2	<i>Strategien frem mot 2025</i>	55
5.3	<i>Rammebetingelser</i>	57
Del VI	Årsregnskap 2014	58
6.1	<i>Overordnede kommentarer til etatens årsavslutning for 2014</i>	58
6.2	<i>Prinsippnote årsregnskapet</i>	60
6.3	<i>Bevilgningsrapporteringen</i>	60
6.4	<i>Artskontorrapporteringen</i>	61

Tabelliste

Tabell 1:	Stillinger fordelt på enheter i Skatteetaten.....	6
Tabell 2:	Skatteetatens utgifter.....	6
Tabell 3:	Skatte- og merverdiavgiftsproveny	6
Tabell 4:	Fordeling av fastsatt skatt på skattytergrupper	7
Tabell 5:	Antall skatte- og merverdiavgiftspliktige	7
Tabell 6:	Akkumulerte restanser	8
Tabell 7:	Antall behandlede oppgaver i Skatteetaten.....	8
Tabell 8:	Utskriving og endring av skattekort.....	9
Tabell 9:	Skatteoppgjør for forskuddspliktige	11
Tabell 10:	Skatteoppgjør for selskaper.....	11
Tabell 11:	Resultater ¹⁾ delmål 1.1:	12
Tabell 12:	Resultater ¹⁾ delmål 1.2.	14
Tabell 13:	Resultater ¹⁾ delmål 1.3.	15
Tabell 14:	Opplevd oppdagelsessansynlighet	15
Tabell 15:	Beløpsmessige korreksjoner – vedtak.....	16
Tabell 16:	Antall og andel kontrollerte arbeidsgivere i de store byene.....	17
Tabell 17:	Resultater ¹⁾ delmål 2.1.	22
Tabell 18:	Resultater ¹⁾ delmål 2.2.	23
Tabell 19:	Innbetalt merverdiavgift pr 31.12.2014	23
Tabell 20:	Innbetalt restskatt pr 31.12.2014.....	24
Tabell 21:	Innbetalt forskuddstrekk pr 31.12.2014.....	24
Tabell 22:	Innbetalt forskuddsskatt pr 31.12.2014.....	25

Tabell 23:	Innbetalt til innfordring for arbeidsgiveravgift pr 31.12.2014.....	25
Tabell 24:	Resultater ¹⁾ delmål 2.3.	26
Tabell 25:	Merverdiavgiftsrestanse (alle år) pr 31.12.2014:.....	26
Tabell 26:	Resultater ¹⁾ delmål 2.4.	27
Tabell 27:	Resultater ¹⁾ delmål 3.1.	28
Tabell 28:	Resultater ¹⁾ delmål 3.2.	28
Tabell 29:	Resultater ¹⁾ delmål 4.1.	31
Tabell 30:	Resultater ¹⁾ delmål 4.2.	31
Tabell 31:	Analyse av produktivitetsutviklingen i Skatteetaten 2008-2014	45
Tabell 32:	Forholdet mellom ressursbruk og resultatet.....	46
Tabell 33:	Oppstilling av bevilgningsrapportering regnskapsåret 2014	62
Tabell 34:	Note A – Forklaring av samlet tildeling	63
Tabell 35:	Note B - Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år	64
Tabell 36:	Artskontorrapportering.....	65
Tabell 37:	Note 1 - Inntekter rapportert til bevilgningsregnskapet 2014	66
Tabell 38:	Note 2 - Utbetalinger til lønn og sosiale utgifter og innbetalinger av offentlige refusjoner vedrørende lønn 2014	66
Tabell 39:	Note 3 - Utbetalt til investeringer 2014	66
Tabell 40:	Note 4 - Andre utbetalinger til drift og utbetaling av finansutgifter 2014	67
Tabell 41:	Note 5 - Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten 2015	67
Tabell 42:	Note 6 - Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten 2015	67
Tabell 43:	Note 7 - Del A Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen.....	68

Figurliste

Figur 1:	Organisasjonskart 2014 for Skattedirektoratet og Skatteetaten	5
Figur 2:	Avvik mellom grunnlagsdata og fastsatt beløp.....	12
Figur 3:	Andel elektroniske oppgaver	13
Figur 4:	Andel skattytere med restskatt over 25.000 kroner og tilgodeskatt på over kr 15.000.....	22
Figur 5:	Gjennomsnittlig tilgodebeløp og restskatt ved likningen	22
Figur 6:	Antall skattytere pr. årsverk i Skatteetaten 2008-2014	46
Figur 7:	Proveny (i mill kroner) i Skatteetaten pr. årsverk, eks. petroleum og mva fastsatt av ..... Tolletaten	46
Figur 8:	Forholdstall mellom Skatteetatens driftsutgifter (post 01) og provenyet.....	47
Figur 9:	Historiske IKT-kostnader for perioden 2008- 2014 fordelt på kategorier	48
Figur 10:	Fremtidsbildet «Skatteetaten 2025».....	55
Figur 11:	De tre strategiske periodene frem mot 2025	56
Figur 12:	Skatteetaten 2015 - Strategikart 2015-2017.....	56

Figur 13: Fordelingen av etatens samlede utgifter (for postene 01, 21, 22, 45 og 70): 58

Del I Skattedirektøren har ordet

2014 har vært et utfordrende, men godt år for Skatteetaten. Resultatene er gode, nye ordninger og løsninger er iverksatt og tilliten er stor både fra eiere og befolkningen. Ipsos MMI sin undersøkelse viser at omdømmet vårt for første gang har plassert seg i kategorien “godt” etter 10 års vandring fra “omstridt”. Medarbeiderne gir uttrykk for at de er svært engasjerte. 2014 gir et solid fundament for fremtidens skatteetat.

Utfordringene med å sikre skattefundamentet har aldri vært større; den digitale økonomien brer om seg, useriøse aktører i arbeidsmarkedet har profesjonalisert sin virksomhet med skatteunndragelser gjennom flere år. Mangelfulle internasjonale skatteregler har ført til uheldige skattetilpasninger fra store multinasjonale konsern. Vi prioriterer arbeidet med å inngå skatteavtaler med viktige land hvor slike skattetilpasninger foretas. Dagens ID-forvaltning er ikke av en slik karakter at den møter samfunnets behov, selv om resultatoppgjøret er godt i forhold til måleparameterne.

2014 kjennetegnes av gode driftsresultater, hardt arbeid med flere omstillingsprosesser for å etablere en helhetlig skatte- og avgiftsforvaltning fra 2016, samt strategisk arbeid for å møte utfordringene med å sikre fremtidens velferd i Norge. Etatens driftsutgifter beløp seg til 5,2 mrd. kroner av en samlet bevilgning på 5,6 mrd. kroner. Mindreforbruket er i det alt vesentlige knyttet til utviklingsprosjektene og søkes overført til neste år.

For ytterligere informasjon om resultatoppgjøret i 2014, viser jeg til årsrapportens del III, Årets aktiviteter og resultater og til del VI, Årsregnskap 2014.

Skatte- og avgiftsproveny

Samlet innbetaling av skatter og avgifter for Skatteetatens del i 2014 endte på 946,6 mrd. kroner. Dette er en nedgang på 22,6 mrd. kroner fra 2013. Nedgangen skyldes reduksjon i utliknet og innbetalt petroleumsskatt, mens øvrige skatte- og avgiftsarter hadde en økning.

Innbetalingen av skatter og avgifter har gjennom flere år vært svært god. For andre år på rad er totalt innbetalt beløp på 99,6 prosent av fastsatt skatt og avgift. Selv om den gjenstående del til innfordring er forholdsmessig liten i forhold til totalbeløpet, er dette innfordring som krever betydelig innsats siden denne gjelder personer uten evne og/eller vilje til å betale sine forpliktelser. En vesentlig del av beløpet til innfordring er enten bundet opp i konkursbehandling eller overført til restkravsinnfordring. Restansesituasjonen er etter min mening under full kontroll.

Årets likning og skatteoppgjør

Selvangivelsen har vært en bærebjelke i all likning i 101 år og behandlingen av denne er den største enkeltproduksjonen i Skatteetaten. Selv om hovedprinsippene fra 1913 fortsatt gjelder har selvangivelsen på papir i de senere år gradvis blitt erstattet av grunnlagsdata, forhåndsutfylling og leveringsfritak for store grupper av skattytere. I 2014 hadde vi tidenes beste selvangivelsesproduksjon med nesten 99 prosent riktige selvangivelser. Andelen som valgte å benytte leveringsfritaket eller leverte elektronisk, var 93 prosent. Ved å ta i bruk digitalt førstevalg på skatteoppgjøret, økte vi den elektroniske andelen fra ca 30 prosent i 2013 til ca 70 prosent i 2014.

2014 var det første året alle arbeidsgiverne hentet skattekortene elektronisk for sine arbeidstakere. Alle arbeidstakere fikk skattetrekksmelding, informasjon om skattekortet og beregningsgrunnlaget, i stedet for skattekort slik de har vært vant med tidligere. Ordningen fungerer godt.

Skattedirektør Hans Christian Holte

Forenkling for næringslivet

Skatteetaten har kommet langt når det gjelder forenkling for lønnstakere og pensjonister. Når det kommer til forenklingstiltak for næringslivet er det fortsatt et stykke igjen, men jeg mener vi nå har satt styringsfart.

I 2014 var det innspurt og prøvedrift for «*a-ordningen*», som gikk på lufta 1. januar 2015. Dette er et av våre viktigste tiltak for å forenkle kommunikasjonen med landets cirka 220.000 arbeidsgivere: Én melding – ett sted, i stedet for fem forskjellige skjema fra tre ulike etater. I tillegg til en anslått besparelse for næringslivet på 600 mill. kroner årlig, vil den nye ordningen tilrettelegge for et mer presist skattetrekk, enda bedre kvalitet på selvangivelsen og et mer målrettet grep for å redusere svart arbeid. I skrivende stund tyder alt på at innføringen av rapporteringsordningen har vært vellykket.

Samlet innrapportering gjennom våre elektroniske løsninger nådde 81 prosent i 2014. Dette er tids- og kostnadsbesparende både for brukerne og for oss. Rettidigheten i innleveringene fra næringslivet har økt både for skatt og merverdiavgift, men fortsatt ligger vi litt bak resultatkravet.

Kvalitet over kvantitet i kontrollarbeidet

Kontrollarbeid er en viktig del av Skatteetatens arbeid for å øke etterlevelsen og et viktig verktøy i kampen mot arbeidslivskriminalitet. Vårt mål er at kontrollene skal være rettet mot grupper hvor sannsynligheten for å avdekke uregelmessigheter er høyest. Både når det gjelder skatt og merverdiavgift viser resultatene for 2014 at kontrollaktivitetene er blitt mer målrettet ved at gjennomsnittlig avdekket beløp har økt. Etaten vil arbeide for å synliggjøre kontrollaktiviteten og bedre etterlevelsen hos dem som opplever risikoen for å bli oppdaget som liten.

Styrking av rettssikkerheten

Skatteetaten er en etat med stor påvirkning i folks liv, og kraftige virkemidler til disposisjon. Det tar jeg på alvor. Arbeidet med å sikre likebehandling av skattytere og aktivt bidra til regelverksutvikling som ytterligere styrker rettssikkerheten, har høy prioritet. Det har vært jobbet med flere initiativ og prosesser i 2014 som vil se dagens lys fra 2016 og utover. Viktige milepæler er ny klagenemndsordning for skatt og merverdiavgiftssaker, samt en ny skatteforvaltningslov.

En helhetlig skatte- og avgiftsforvaltning

Regjeringen ønsker å samle all skatte- og avgiftsforvaltning i Skatteetaten. Det gir oss nye oppgaver og et større ansvar. På oppdrag fra Finansdepartementet har vi i 2014 utredet overføring av særavgiftene og merverdiavgift ved innførsel fra Toll- og avgiftsetaten. Vi har levert forslag til hvordan skatteoppkreverfunksjonen kan organiseres i Skatteetaten. Vi utreder overføring av dokumentavgiften fra Kartverket. Vi har startet arbeidet med å foreslå ny kontorstruktur med en tydelig målsetting om færre og større kontor enn dagens 110. Én viktig endring er allerede gjennomført. Statens innkrevingsentral (SI) er fra 1. januar 2015 en integrert del av Skatteetaten. Sammen jobber vi videre for å sikre en helhetlig og effektiv skatte- og avgiftsforvaltning i Norge.

Fremtidens skatteetat

Vi har høye ambisjoner for den strategiske utviklingen av etaten. Vi har tegnet et fremtidsbilde for Skatteetaten 2025 med klare prioriteringer av næringslivet, bekjempelse av svart økonomi og sikker ID-forvaltning. Konkretisering av hvor vi vil og hvordan vi skal komme dit har preget arbeidet i Skatteetaten gjennom året.

Vi har tatt en aktiv rolle i å løfte samarbeidet mot arbeidslivskriminalitet med andre etater. Vi har vært tydelige på at det er nødvendig med felles styringssignaler fra etatenes eiere. En samordnet innsats er avgjørende for å lykkes. Jeg mener vi har fått en god start med etableringen av et felles trusselbilde i 2014, en handlingsplan fra Regjeringen mot arbeidslivskriminalitet og etablering av tre tverretatlige enheter for felles innsats mot arbeidslivskriminaliteten i 2015.

Om det er Skatteetaten eller landets mange kommuner som fortsatt skal ha ansvaret for å kreve inn skatten her i landet, skal avgjøres politisk i løpet av 2015. I vårt hørings svar til saken, utdyper vi

hvordan denne ansvarsfordelingen har stor betydning for bekjempelse av svart økonomi og arbeidslivskriminalitet. Kontroll med arbeidsgivere gjennomføres i dag av flere ulike aktører. På skattesiden er ansvaret delt mellom Skatteetatens kontroll og de kommunale skatteoppkrevernes kontroll. Kontrollomfanget hos skatteoppkreverne er i stor grad avhengig av den enkelte kommunes prioriteringer. Mer enn 70 prosent av skatteoppkreverkontorene bruker mindre enn ett årsverk på arbeidsgiverkontroll, og 16 kommuner gjennomførte ikke arbeidsgiverkontroll i det hele tatt i 2013.

Manglende eller svak arbeidsgiverkontroll øker risikoen for konkurransevridning, hvor det seriøse næringslivet taper for dem som velger å drive uredelig virksomhet. Vi kan også risikere at useriøse aktører i større grad velger å etablere virksomheten sin i kommuner der de vet at kontrolldekningen er lav. Å flytte skatteoppkrevingen og arbeidsgiverkontrollene fra kommunene til Skatteetaten, legger til rette for bedre og mer effektive kontroller. Arbeidsgiverkontrollen og personallistekontrollen kan gjennomføres sammen med øvrig kontrollarbeid i etaten og vi kan bygge større og mer kompetente fagmiljø.

Sikker identitetsforvaltning er et viktig element i etatens fremtidsbilde. Vi utreder hvordan vi skal modernisere folkeregisteret for å møte fremtidens behov. I 2015 kommer statssekretærutvalgets rapport om en helhetlig ID-forvaltning. Folkeregisteret og ID-forvaltning henger tett sammen, og vi ser frem til at viktige brikker faller på plass, slik at vi kan ta fatt på jobben for alvor.

Like klart som at vi må styrke samarbeidet her hjemme, er det at det internasjonale arbeidet blir stadig viktigere for å styrke skattegrunnlaget i Norge. Det er godt driv i de internasjonale prosessene i OECD-regi for å unngå såkalt «*dobbel ikke-beskatning*». 2015 vil gi oss svar på hvor langt vi kommer i dette arbeidet. Det er stadig mer deling av informasjon landene imellom, både om selskaper, så vel som om private skattytere. 2014 har vist at det er et momentum i samfunnet utover politiske prosesser. Vi bidrar i de internasjonale prosessene samtidig som vi styrker, rendyrker og samler egen kompetanse på området.

Det mangler ikke på utfordringer i 2015, med nye trusler mot skattefundamentet, behov for forenklinger, nye oppgaver og nye utviklingsbehov for etaten. Sammen med mine engasjerte medarbeidere bretter jeg opp ermene og tar tak i utfordringene vi står overfor.

Oslo den 23. februar 2015

Hans Christian Holte
Skattedirektør

Del II Introduksjon til virksomheten og hovedtall

2.1 Skatteetatens visjon, verdier og mål

Vår visjon

Skatteetatens visjon er «*Et samfunn der alle vil gjøre opp for seg*». I dette ligger en tro på at samfunnsborgerne ønsker å bidra til felleskapets finansiering dersom forutsetningene blir lagt til rette for dette. Etaten skal således tilrettelegge for inntekter til det offentlige gjennom riktig og effektiv fastsettelse, innbetaling og innfordring av skatter og avgifter vedtatt av Stortinget.

Videre har etaten faglig ansvar for og skal føre tilsyn med de kommunale skatteoppkrevernes arbeid med innbetaling og innfordring av direkte skatter, trygdeavgift og arbeidsgiveravgift. Skatteetaten skal også forvalte folkeregisteret og yte god service til brukerne. Skatteetatens virksomhet danner et finansielt hovedgrunnlag for offentlig virksomhet.

Våre verdier

Våre verdier er at vi skal være:

- profesjonelle i vårt arbeid
- imøtekommende overfor skattytere og de vi samarbeider med
- nytenkende i måten vi løser oppgavene på

Alle kommer i kontakt med vår etat. Vi skal møte brukerne slik at det skaper tillit. Våre verdier skal prege vår kultur og atferd både internt og i forhold til omverdenen. Verdiane og kulturen skal bidra til utvikling av vår etat i riktig retning. På den måten vil vi bli oppfattet som profesjonelle, imøtekommende og nytenkende overfor våre omgivelser.

Mål og resultatkrav

De overordnede mål for skatteetatens virksomhet i 2014 er fastlagt i St. Prop. 1S (2013-14) som:

- Skattene skal fastsettes riktig og til rett tid
- Skattene skal betales til rett tid
- Folkeregisteret skal ha høy kvalitet
- Brukerne skal få god service

For en nærmere beskrivelse av målene, med underliggende delmål og styringsparametre (resultatkrav) viser vi til del III, Årets aktiviteter og resultater, i denne Årsrapporten.

Samarbeidsrelasjoner

For å lykkes med strategiene og nå våre strategiske mål har Skatteetaten et nært og forpliktende samarbeid med både private og offentlige aktører innen vårt ansvarsområde. Innen offentlig sektor har vi et nært samarbeid med Politiet, Arbeidstilsynet, NAV og andre offentlige etater for å kunne forbygge og avdekke økonomisk kriminalitet. Gjennom tverrdepartemental koordinering og felles tiltaksplaner kan vi bli mer effektive og profesjonelle i våre samarbeidsrelasjoner ved å dele kunnskap med våre samarbeidspartnere. Skatteetaten samarbeider også med interesseorganisasjoner som KS, LO, Unio, YS, NHO, Norske Autoriserte Regnskapsføreres Forening, Norsk Kemner og Kommunekassererforbund og andre på områder hvor dette er naturlig. Se også omtale under punkt 3.1.4.1.

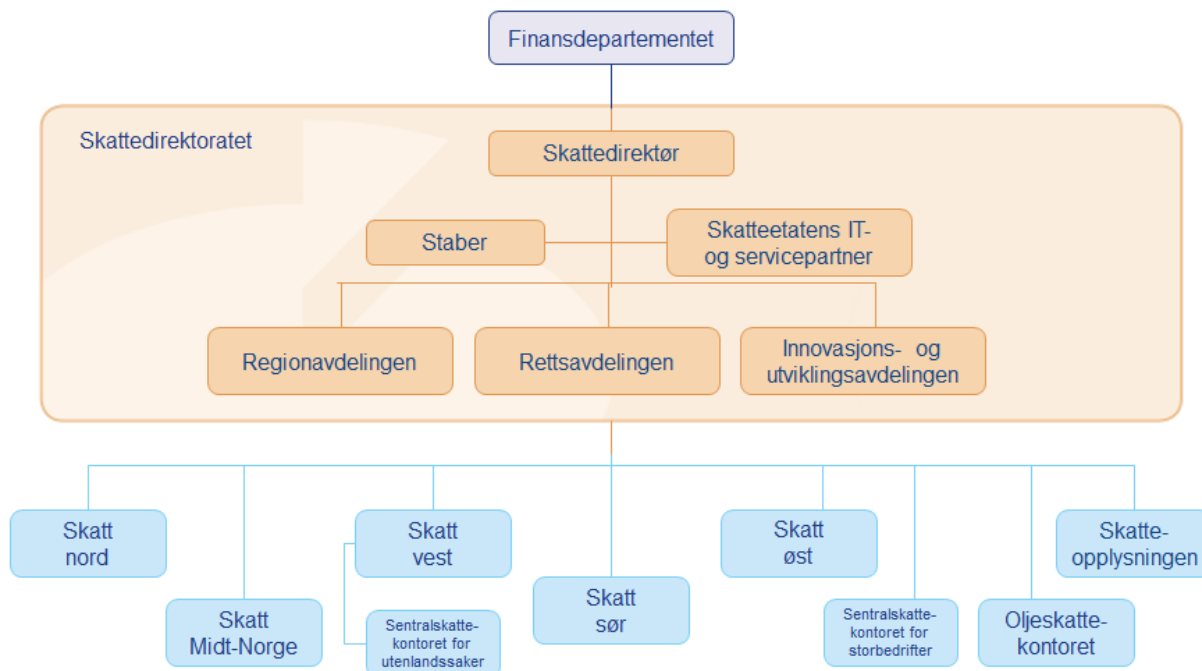
Skatteetatens internasjonale arbeid dekker et vidt spekter av oppgaver og har i 2014 økt i omfang. Antallet utenlandske bedrifter og personlige skattytere med fast eller midlertidig tilknytning til Norge

øker i omfang. Det samme gjelder antallet norske bedrifter og personlige skattytere med inntekter og formue i utlandet. Skatteetaten samarbeider aktivt med de andre nordiske landene gjennom «*Nordisk Agenda*» som er et strategisk samarbeid forankret i toppledelsen i de deltakende lands skatteadministrasjoner. Skattedirektøren er også medlem av OECD, Forum on Tax Administrations - Bureau som er et styrende organ for implementering av viktige skattepolitiske og skatteadministrative initiativ. I tillegg til OECD samarbeider etaten også med andre internasjonale skatteorganisasjoner (IOTA, IMF, CIAT) om drift og utvikling av skatteadministrasjon og gir bistand til andre land gjennom programmene *Skatt for utvikling* og *Norway Grants*. Se mer utførlig omtale under punktene 4.1.6.5 og 4.1.6.6.

2.2 Skatteetatens organisering

Skatteetaten er et ordinært bruttobudsjettert statlig forvaltningsorgan underlagt Finansdepartementet. Etaten ledes av Skattedirektoratet ved skattedirektør Hans Christian Holte. Skatteetaten er i 2014 inndelt i fem regioner, Skatteopplysningen og Sentralskattekontoret for storbedrifter. Oljeskattekontoret er administrativt underlagt Skatteetaten, men er faglig styrt fra Finansdepartementet. Sentralskattekontoret for utenlandssaker er underlagt Skatt vest. Skatteetaten har tilsammen 110 skattekontor fordelt rundt i landet.

Figur 1: Organisasjonskart 2014 for Skattedirektoratet og Skatteetaten

Organisasjonen er under store endringer. Se punkt 4.1.1 for nærmere omtale av de pågående organisasjonsendringer.

Tabell 1: Stillinger fordelt på enheter i Skatteetaten

Enhet	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Δ 2009 -2014
SKD	278	286	298	310	314	318	40
SITS	854	878	850	906	924	968	114
Oljeskattekontoret	46	45	46	45	49	49	3
SFS						70	70
Skatt øst	1 722	1 704	1 666	1 637	1 599	1 508	-214
Skatt sør	904	896	865	826	788	769	-135
Skatt vest	1 082	1 137	1 106	1 125	1 068	1 079	-3
Skatt Midt-Norge	649	627	619	629	598	581	-68
Skatt nord	560	592	572	561	555	512	-48
Skatteopplysningen	339	362	351	354	354	348	9
Totalt	6434	6527	6373	6393	6249	6202	-232

Skatteetaten hadde 6.202 stillinger (5.761 netto årsverk) ved utgangen av 2014. Dette er en nedgang på 47 stillinger fra foregående årsskifte. I perioden 2009 til 2014 har det vært en økning i antall stillinger i Skattedirektoratet, SITS og SFS og en viss nedgang i regionene. Disse endringene har bakgrunn i en storbedriftssatsing og en omlegging av arbeidsrutiner ved at utvikling og drift av etatens omfattende it-løsninger i stor grad skjer felles for hele etaten. Se punkt 4.1.1.2 og for nærmere omtale.

2.3 Presentasjon av utvalgte hovedtall

I dette avsnittet gis en kortfattet oversikt over de viktigste parameterne for skatteetatens drift og oppgaveløsning i 2014.

Tabell 2: Skatteetatens utgifter

Post	Betegnelse	Budsjett 2014	Regnskap 2014	Avvik
01	Driftsutgifter	4 799 383 000	4 598 513 000	200 870 000
21	Spesielle driftsutgifter	181 700 000	176 332 000	5 368 000
22	Større IT-prosjekter, kan overføres	514 215 000	306 911 000	207 304 000
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres	124 795 000	112 536 000	12 259 000
70	Tilskudd	3 000 000	3 000 000	0
SUM	Kap. 1618	5 623 093 000	5 197 292 000	425 801 000

Regnskap viser forbruket justert for inntektene på post 4618 02, 15, 16, 17 og 18.

Skatteetaten er en ordinær bruttobudsjettet statsetat. Etatens midler blir budsjettet over kapittel 1618 i Statsbudsjettet. Inntektene blir budsjettet under kapittel 4618. Skatteetaten hadde i 2014 et budsjett på 5.623 mill. kroner. Regnskapsførte utgifter utgjorde 5.197 mill. kroner. Mindreforbruket på 425,8 mill. kroner vil bli søkt overført til 2015.

Ytterligere oppstilling av regnskapsdata og forklaringer til disse finnes under del VI Årsregnskap i denne årsrapporten.

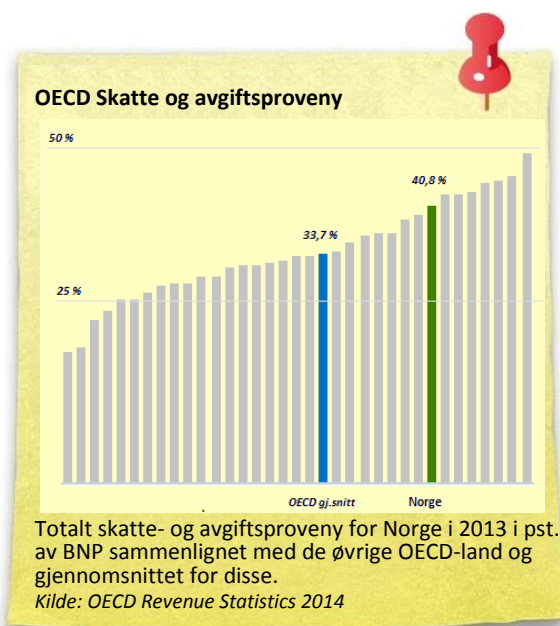
Tabell 3: Skatte- og merverdiavgiftsproveny

	2014 i mrd kr	2013 i mrd kr	2012 i mrd kr	Δ 2013-14	Δ % 2013-14
Totalt utliknet skatt og avgift	1 077,6	1 092,9	1 036,7	-15,3	-1,4 %
- Skatt på inntekt/formue	385,6	374,6	353,5	11,0	2,9 %
- Petroleumsatt	181,9	230,0	226,2	-48,1	-20,9 %
- Trygdeavgift	115,6	109,9	103,5	5,7	5,2 %
- Arbeids giveravgift	147,9	140,4	130,9	7,5	5,3 %
- Merverdiavgift 1)	245,1	235,8	220,9	9,3	3,9 %
- Merverdiavgift fastsatt av Skatteetaten	114,1	112,1	101,3	2,0	1,8 %
- Merverdiavgift fastsatt av Tollvesenet	131,0	123,7	119,6	7,3	5,9 %
- Arveavgift	1,5	2,2	1,7	-0,7	-31,8 %
Proveny unntatt Tollvesenet	946,6	969,2	917,1	-22,6	-2,3 %

1) All utlignet og fastsatt mva i regnskapsåret

Skatte- og avgiftsprovenyet er de skatte- og avgifts-inntekter som innbetales gjennom de skatte- og avgiftsordninger Skatteetaten har ansvaret for. Innbetalte skatter og avgifter til statskassen er utlignede skatter og avgifter fratrukket frafalte, avskrevne eller ettergitte krav og beløp som står til restanse (se tabell 6 nedenfor). Erfaringsmessig blir det alt vesentlige av utlignede skatter og avgifter innbetalt (se omtalte under hovedmål 2, Skattene skal betales til rett tid).

Skatteetatens proveny ligger omtrent på samme nivå som i 2013. Den svake nedgangen fra 2013 til 2014 skyldes nedgang i proveny fra petroleumsskatten. De øvrige skatte- og avgiftsarter viser økning. Trygde- og arbeidsgiveravgift øker sterkere enn skatt på inntekt og formue. Dette skyldes at skatt på inntekt og formue fra forskuddspliktige (lønnstakere, pensjonister og personlige næringsdrivende) øker med 5 prosent, mens skatteinntektene fra selskaper (ekskl. oljeselskaper) går ned med 5,1 prosent. (se tabell 4 under).

Tabell 4: Fordeling av fastsatt skatt på skattytergrupper

	2014 i mrd kr	2013 i mrd kr	2012 i mrd kr	Δ 2013-14	Δ % 2013-14
Fastsatt ved likningsbehandlingen	683,1	714,5	683,2	-31,4	-4,4 %
- Forskuddspliktige (Lønnstakere, pensjonister og personlig næringsdrivende)	429,3	408,7	383,2	20,6	5,0 %
- Selskaper ekskl oljeselskaper	71,9	75,8	73,8	-3,9	-5,1 %
- Oljeselskaper	181,9	230,0	226,2	-48,1	-20,9 %

Tabell 5: Antall skatte- og merverdiavgiftspliktige

	2014	2013	2012	Δ 2013-14	Δ % 2013-14
Sum antall forskuddspliktige, etterskuddspliktige, og antall mva-pliktige	5 324 611	5 199 205	5 075 695	125 406	2,4
Skattemanntall:	Antall forskuddspliktige	4 704 118	4 594 037	110 081	2,4
	Antall etterskuddspliktige	268 940	256 811	12 129	4,7
Mva-register:	Totalt antall mva-pliktige	351 553	348 357	3 196	0,9
	- Herav årsoppgavepliktige [1]	63 594	64 561	-967	-1,5
	- Herav årsterminoppgavepliktige [2]	59 791	57 150	2 641	4,6

1) Leveres av de som driver primærnærings

2) Leveres av oppgavepliktige med omsetning under 1 mill. kr på årsbasis

Antallet skatte- og merverdiavgiftspliktige øker med ca 125.000 personer årlig. Dette tilsvarer den naturlige årlige tilveksten i arbeidsstyrken, innvandring, samt arbeidsinnvandring fra andre EØS-land. I rent antall er det forskuddspliktige skattytere som øker mest. Antallet merverdiavgiftspliktige har holdt seg på om lag samme nivå de senere år.

Tabell 6: **Akkumulerte restanser**

	2014 i mrd kr	2013 i mrd kr	2012 i mrd kr
Skatt forskuddspliktige	15,8	15,7	15,6
Skatt etterskuddspliktige	5,0	6,9	4,2
Skatt petroleum	0,0	0,0	0,0
Arveavgift	0,4	0,5	0,5
Arbeids giveravgift	1,2	1,2	1,2
Merverdiavgift	5,9	5,9	5,9
Sum	28,3	30,2	27,4

1) Restansetallene er hentet fra tabell 1 i Rapport 1 - Fastsettelse- og innkrevingsinformasjon fra Skattedirektoratet. (vedlegg 3)

Akkumulerte restanser viser de samlede opparbeidede ubetalte krav for alle år. Krav som er frafalt, avskrevet eller ettergitt er ikke tatt med i restansene. Restansene inneholder krav som er bundet opp i konkursbo under behandling og krav hvor det ikke drives omfattende aktiv innfordring. Restansene har vært stabile de siste årene. Endringene i etterskuddsskatt skyldes større enkeltsaker. Restanser regnet i forhold til provenyet (se tabell 3) utgjør en svakt fallende andel.

Tabell 7: **Antall behandlede oppgaver i Skatteetaten**

		2014	2013	2012
Folkeregister	Antall behandlede flyttinger	776 664	771 175	789 432
	Antall behandlede navnesaker	60 636	59 905	61 090
Skattekort	Ant skattekort sentralt utskrevet	3 750 546	3 715 218	3 639 747
	Antall endringer i løpet av året	1 001 843	1 044 171	1 052 634
Grunnlagsdata	Antall behandlede grunnlagsdata	66 818 150	58 436 000	57 885 000
	<i>Totalt antall selvangivelser</i>	<i>4 319 053</i>	<i>4 254 300</i>	<i>4 170 000</i>
Selvangivelser med skatteoppgjør	- Lønnstakere og pensjonister	3 678 053	3 624 500	3 556 000
	- Personlig næringsdrivende 1)	372 000	373 000	373 000
	- Selskaper	269 000	256 800	241 000
Mva-oppgaver	Totalt antall oppgaver	1 659 451	1 649 563	1 608 038
	- Herav restitusjonsoppgaver	425 152	422 330	401 841
Arv- og gavemeldinger	<i>Totalt antall arve- og gavesaker mottatt siste 12 mnd</i>	<i>15 899</i>	<i>45 901</i>	<i>46 335</i>
	- Arvesaker	9 887	19 757	20 142
	- Gavesaker	6 012	26 144	26 193
	Sum	78 402 242	69 976 233	69 252 276

Skatteetatens produksjon avhenger av et stort antall skatte- og avgiftsoppgaver, samt meldinger til folkeregisteret. Samlet behandlet Skatteetaten over 78 millioner oppgaver i 2014 (i snitt nær 16 oppgaver per innbygger i Norge). For å kunne håndtere et så stort antall oppgaver er etaten avhengig av at disse innleveres elektronisk og at liknings- og skatteoppgjør i stor grad kan sendes ut på samme måte. Skatteetaten legger til rette for at denne utviklingen fortsetter. Arv- og gavemeldingene i 2014 gjelder arv mottatt og gaver gitt i 2013. Dette var siste år det beregnes slik avgift.

Del III Årets aktiviteter og resultater

3.1 Hovedmål 1: Skattene skal fastsettes riktig og til rett tid

Arbeidet med å fastsette og innkreve riktig skatt og avgift til rett tid, er gjennomført som planlagt i 2014. De store produksjonene som sikrer provenyet på skatt og mva er gjennomført med god kvalitet, særlig ble ligningen i 2014 levert med uten alvorlige feil av noen slag. Gjennomgående har etaten nådd flere resultatkrav enn i 2013, og utviklingen er i bedring på områder hvor vi ikke fullt ut når fastsatt krav. Skatteetaten er tilfreds med resultatene i 2014.

Hovedproduksjonene til skatteetaten

Forskuddsutrivning:

Tabell 8: Utskriving og endring av skattekort

	2014	2013	2012
Antall utskrevne skattekort ved hovedutskriving	3 750 546	3 715 218	3 639 747
Andel endringer i perioden etter hovedutskriving	7,7 %	8,2 %	8,1 %
Andel endringer totalt for året	26,9 %	28,2 %	28,9 %

*) Antall endringer omfatter også frikort og skattekort til nye personer, men andelen beregnes i % av hovedutskrivningen.

2014 var første året der alle arbeidsgiverne kunne hente skattekortene elektronisk (eSkattekort) for alle sine arbeidstakere. Alle arbeidstakere fikk skattetrekksmelding, informasjon om skattekortet og beregningsgrunnlagene, istedenfor skattekort slik de har vært vant med i mange år. Innføringen av ordningen med eSkattekort har gått svært bra for alle parter, både arbeidsgivere, arbeidstakere og for Skatteetaten, og må kunne karakteriseres som vellykket.

Som det fremgår av tabellen ovenfor er det en nedgang i endringer av skattekort både i perioden etter hovedutskrivningen (desember 2013 og januar 2014) og totalt for hele året. Nedgangen er ikke større enn at den kan forklares med årlige variasjoner i hvor mange som må endre skattekortene sine. Totalt skrev skattekontorene ut 1.001.843 skattekort, inklusiv kopier, etter hovedutskrivningen.

Andel elektroniske søknader om endring av skattekort er nå 80,6 prosent av samtlige søknader. Dette er godt over målet som er satt til 65 prosent. For frikort er andelen som har bestilt via internett 88,1 prosent.

Ordningen med personlig oppmøte for ID-kontroll for personer som søker om skattekort og som ikke har D-nummer (personer med midlertidig opphold i Norge), eller har D-nummer men ikke har vært skattlagt til Norge de to siste årene, er videreført i 2014 som et ledd i arbeidet med å hindre falske identiteter.

Skattekortene for 2015 ble produsert i desember 2014 i henhold til planen. Nytt i år var bruk av Difi sitt kontaktregister ved utsendelse av skattekortene. Bruken av kontaktregisteret gikk uten problemer. Det førte til at 78 prosent av skattyterne fikk skattetrekksmeldingen elektronisk, mens de resterende 22 prosent fikk den tilsendt på papir.

Det har vært en utfordring for forskuddsutrivningen for 2015 at regelverket, herunder overgangsregler for uførereformen, ble vedtatt omtrent samtidig som skattekortene settes i produksjon. I fjor kom det også endringer utover hva som ble foreslått i St.prop. nr. 1 for 2015, noe som førte til svært knappe marginer til omprogrammering og testing.

Uførereformen trådte i kraft 1. januar 2015. Det har medført endringer i skattekortet til omlag 320.000 uføretrygdede. Særlig overgangsreglene var utfordrende. Ca 29.700 personer er innvilget fradrag etter

overgangsreglene på forskuddsstadiet. Direktoratet har hatt et svært godt og nært samarbeid med NAV i forbindelse med innføring av regelverket rundt uføreforhøret.

Selvangivelsen

Produksjonen av selvangivelsen gikk i hovedsak svært bra i 2014. Av 4,6 millioner produserte selvangivelser ble 3,9 millioner skrevet ut på papir, mens de resterende kun var elektronisk tilgjengelig i Altinn. Over 3 millioner (ca 73 prosent) av lønnstakere og pensjonister benyttet seg dette året av ordningen med leveringsfritak. Dette er tidsbesparende for den enkelte skattyter og svært ressursbesparende for Skatteetaten. Kvalitetsmålene som var satt for produksjonen ble nådd.

Antall elektroniske brukere økte noe, samtidig som antallet som har levert på papir går ned. Til tross for at færre leverer vedlegg og merknader til selvangivelsen, er det fremdeles svært ressurskrevende å behandle slike selvangivelser da disse ofte mangler nødvendige opplysninger for å fastsette korrekt skatteberegning. Dette skaper merarbeid for saksbehandlerne på skattekontorene.

Returpost har vært økende, noe som skyldes flere forhold.

Hovedmengden returpost kommer fra sendinger til utlandet hvor Skatteetaten har feile eller mangelfulle adresser i registrene.

Selvangivelsen var 101 år i 2014

Selvangivelsen har vært en bærebjelke i all likning. Hovedprinsippene fra 1913 gjelder fremdeles. De senere år har selvangivelsen på papir gradvis blitt erstattet av grunnlagsdata og forhåndsutfylt selvangivelse, og i de siste årene også leveringsfritak, for store skattytergrupper. I 2014 valgte 93 prosent av skattyterne å benytte seg av leveringsfritak eller forhåndsutfylt elektronisk selvangivelse.

Likning

Det er krav til etaten om likebehandling og effektiv ressursbruk i likningsarbeidet. Fastsetting av skatt for forskuddspliktige skattytere blir regulert av en samlet produksjonsplan for hele etaten.

Kontrollarbeidet er delt inn i tre kategorier: Rettighetskontrollene sikrer at skattyters rettigheter blir ivaretatt. Skatteetaten ser over tid at kontrollene oftere fører til reduksjon i skattyters alminnelige inntekt, enn økning. Dette innebærer en overvekt av endringer til gunst for skattyter. Skattedirektoratet vurderer det slik at rettighetskontrollene er mer treffsikre enn før og fungerer etter sin hensikt.

Kvalitetskontroller blir gjennomført for å sikre at etatens registre har en tilstrekkelig kvalitet. Ut fra en risikovurdering har etaten gradvis redusert antall kontroller de siste årene. Avdekkingskontrollene har til hensikt å ta ut selvangivelser som inneholder feil i skattyters favør. Her øker provenyet i forhold til forrige år, samtidig som antallet kontroller går ned. Dette tyder på at Skatteetatens kontrollfiltre er blitt mer effektive med tanke på å øke provenyet. Fastsetting av skatt for forskuddspliktige skattytere blir regulert av en samlet produksjonsplan for hele etaten. Planens hensikt er å sikre god kvalitet og samhandling i arbeidet, på tvers av de fem skatteregionene. Ressursbruken i fastsettingsarbeidet har gått ned i forhold til tidligere år. Dette skyldes i hovedsak færre papiroppgaver, samt en viss nedgang i andelen skattytere som leverer merknader og/eller vedlegg til selvangivelsen. Under årets arbeid har det blant annet vært prioritert å legge inn flere årsakskoder i selvangivelsen der skattyter kan krysse av for årsakene til at han/hun endrer på opplysningene under den aktuelle posten.

Den gjennomsnittlige Kari eller Ahmed skattyter har i inntektsåret 2013:

En alminnelig inntekt ^{*)} på	kr 286.093
Samlede fradrag på	kr 106.140
En netto formue på	kr 413.000
Og sum gjeld på	kr 899.936

Kun 3 prosent av skattyterne har en alminnelig inntekt på over 1.000.000 kroner. 1/4 av skattyterne har negativ formue, mens 3/4 har positiv formue.

^{*)} Alminnelig inntekt omfatter arbeidsinntekt, kapitalinntekt og næringsinntekt, med fratrukk for alle fradragsberettigede kostnader.

Kilde: Skattedirektoratets egen beregning

Etaten måler kvaliteten i det manuelle likningsarbeidet. Denne målingen viser en klar forbedring i år. Arbeidet har vært fulgt tett opp fra starten av likningsarbeidet og resultatene har blitt raskt formidlet til brukerne. Egne *forbedringsteam* har fokusert på spesielle områder der det er ønskelig å forbedre saksbehandlingen/kontrollarbeidet. *Produksjonsplangruppen* valgte derfor ut enkelte kontrollområder som hensiktsmessig kunne spesialiseres til én eller flere regioner. Erfaringene viser imidlertid at dette arbeidet må komme tidligere i gang. Det er derfor alt nå etablert en gruppe med deltakelse fra flere regioner som skal starte arbeidet med å finne en hensiktsmessig oppgavefordeling mellom regionene for prosessen i 2015. Det har vært fokus

på kvaliteten på arbeidet. Kvaliteten følges opp gjennom internkontroll på de oppgaver som utføres.

Skatteoppgjør

Tabell 9: Skatteoppgjør for forskuddspliktige

	Inntektsår 2013	Inntektsår 2012	Inntektsår 2011
Antall skattytere	4 050 053	3 997 533	3 929 292
- Lønnstakere og pensjonister	3 678 053	3 624 533	3 556 292
- Personlige næringsdrivende	372 000	373 000	373 000
Utlignet skatt og trygdeavgift (i mrd. kr)	429,3	408,7	383,2
- trygdeavgift (i mrd. kr)	115,6	109,9	103,5
= utlignet skatt eks trygdeavgift (i mrd kr)	313,7	298,8	279,7
Tilgodebeløp som utbetales, inkl. renter (i mrd kr)	42,8	38,4	35,9
Antall med til gode	3 130 268	2 996 836	2 890 870
Restskatt som skal betales, inkl. renter (i mrd kr)	16,4	16,1	16,3
Antall med restskatt	658 880	725 833	769 473
Tilleggsforskudd (i mrd kr)	12,5	12,5	13,3
Antall som har betalt tilleggsforskudd	217 098	238 359	249 546
Antall med restskatt under 100 kr	89 212	91 309	92 124
Andel med restskatt og til gode skatt > 15 000 kr	26,71 %	24,29 %	23,23 %
Lvert selvangivelse for sent - antall	21 416	24 044	25 073
- Ilagt forsinkelsesavgift (i mill. kr)	57,5	61,4	63,8
Antall ikke lvert selvangivelse/uriktige opplysn.	8487	6508	6162
- Ilagt tilleggsskatt (i mill. kr)	141,4	120,0	110,0

Det er et mål for etaten å ferdigstille skatteoppgjørene til lønnstakere og pensjonister så tidlig som mulig. 84 prosent av lønnstakerne og pensjonistene fikk skatteoppgjørene sine i juni. Dette er på samme nivå som i 2013. For å øke andelen som leverer selvangivelsen elektronisk, har etaten valgt å prioritere disse. Andelen skattytere som fikk elektronisk skatteoppgjør økte til ca 70 prosent, en markant økning sammenlignet med 2013, da andelen var ca 30 prosent.

Tabell 10: Skatteoppgjør for selskaper

	Inntektsår 2013	Inntektsår 2012	Inntektsår 2011
Antall som får skatteoppgjør	268 940	256 800	241 000
Utlignet skatt eksklusiv olje (mrd. kr)	71,9	75,8	73,8
Utlignet skatt inklusiv olje (mrd. kr)	253,8	305,8	300
Antall ikke lvert selvangivelse/uriktige opplysn.	1 452	1 173	1 373
Ilagt tilleggsskatt (mill. kr)	56,5	87,6	89,9
Antall for sent lvert selvangivelse	26 461	28 833	29 672
Ilagt forsinkelsesavgift (mill. kr)	19,2	20,6	21,8

Antall skatteoppgjør øker jevnt fra år til år. Utlignet skatt for denne skattytergruppen viser en nedgang fra 2012. Den største nedgangen skyldes inntekter fra selskaper som behandles ved Oljeskattekontoret.

Skattedirektoratet er ikke tilfreds med utviklingen fra i fjor på antall ikke-leverte selvangivelser og antallet med uriktige opplysninger. Skattedirektoratet arbeider kontinuerlig med å bedre dette resultatet. Antallet for sent leverte selvangivelser har gått ned de tre siste årene, noe Skattedirektoratet er godt fornøyd med.

3.1.1 Delmål 1.1: Grunnlaget for fastsetting skal foreligge til rett tid og med god kvalitet

Tabell 11: Resultater ¹⁾ delmål 1.1:

Styringsparametere 2014		Krav 2014 (landet)	Resultat 2014	Resultat 2013	Resultat 2012
3.1.1.1	Andel uidentifiserte grunnlagsdataoppgaver	≤ 1,5 %	0,67 %	0,89 %	0,29 %
3.1.1.2	Kvaliteten på grunnlagsdata gitt ved avvik mellom grunnlagsdata og likning	≤ 7,0 %	6,73 %	6,58 %	6,77 %
3.1.1.3	Andel rettidige selvangivelser fra selvstendige næringsdrivende	≥ 95,0 %	93,0 %	92,4 %	92,2 %
3.1.1.4	Andel rettidige selvangivelser fra upersonlige skattytere	≥ 95,0 %	91,3 %	89,2 %	88,0 %
3.1.1.5	Andel rettidige innkomne merverdiavgiftsoppgaver	≥ 92,0 %	91,4 %	90,9 %	90,4 %
3.1.1.6	Andel elektronisk leverte oppgaver	> 75,0 %	80,9 %	74,0 %	75,0 %

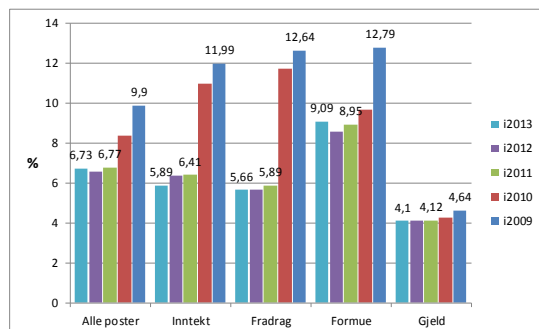
Skatteetaten nådde ikke alle fastsatte målkrav under dette delmålet. Trenden er imidlertid positiv for de fleste parametre. For kvaliteten på grunnlagsdata gitt ved avvik mellom grunnlagsdata og likning, er resultatoppnåelsen noe bedre enn i 2013. Gode tekniske løsninger og informasjonstiltak rettet mot skattytere og oppgavegiver bidrar til en sterk økning i antall elektronisk leverte oppgaver. Dette er i overensstemmelse med Skatteetatens målsettinger om god kvalitet på grunnlagsdata og rettidig innlevering av selvangivelser og avgiftsoppgaver.

3.1.1.1 Andel uidentifiserte grunnlagsdataoppgaver

Uidentifiserte grunnlagsdataoppgaver utgjør 0,67 prosent i 2014. Dette er en nedgang i forhold til 2013, men fortsatt ligger vi over nivået for 2012. Fra og med 2013 beregner vi uidentifiserte oppgaver på en annen måte. I motsetning til 2012 blir nå oppgaver over innskudd, utlån og rente med oppgitt disponent, men uten oppgitt eier, regnet som uidentifiserte.

3.1.1.2 Kvaliteten på grunnlagsdata gitt ved avvik mellom grunnlagsdata og likning

Figur 2: Avvik mellom grunnlagsdata og fastsatt beløp

Etter en tidligere markant forbedring i avviket mellom grunnlagsdata og likning fra og med inntektsåret 2011, har resultatet for alle poster nå stabilisert seg på mellom 6 og 7 prosent. Resultatet for 2014 er marginalt svakere enn i 2013. Den positive trenden vi har sett de tre siste årene kan i hovedsak tilskrives etablering av nye og mer omfattende grunnlagsdata med god kvalitet.

3.1.1.3 Andel rettidige selvangivelser fra selvstendig næringsdrivende

93 prosent av skattyterne i denne gruppen leverte selvangivelsen innen fristen. Det er 0,6 prosentandeler flere enn i fjor, men likevel under resultatkravet på 95 prosent.

Selvangivelser som blir levert for sent, eller ikke levert i det hele tatt, medfører mye merarbeid for Skatteetaten. Skattedirektoratet er derfor ikke tilfreds med at resultatkravet for rettidig levering av selvangivelser fra selvstendige næringsdrivende, ikke er nådd. Det er mange ulike motiver og årsaker til at skattytere ikke leverer innen fristen. Skatteetaten har i mange år jobbet med å motivere flere til å levere rettidig. Det er benyttet ulike virkemidler; som kontakt i forkant med regnskapsførere og revisorer, informasjon i presse, rettledninger, purrebrev og straffereaksjoner i form av ileggelse av forsinkelsesavgift. I noen tilfeller blir oppgavepliktige anmeldt ved manglende levering. Også i 2014

har det vært fokus på dette arbeidet gjennom regionale tiltak internt i den enkelte region og gjennom samarbeid og utveksling av erfaringer på tvers av regionene.

3.1.1.4 Andel rettidige selvangivelser fra upersonlige skattytere

Andelen upersonlige skattytere som leverte selvangivelsen innen fristen er 3,7 prosentandeler flere enn i fjor, men likevel under resultatkravet på 95 prosent. Det har de siste årene vært en jevn økning på i overkant av 1 prosentandel hvert år flere som leverer rettidig. Det skyldes at direktoratet og regionene har fokus på arbeidet med å få flere upersonlige skattytere til å levere selvangivelsen innen fastsatte frister. Det benyttes ulike tiltak for å nå kravet. Arbeid i forkant med informasjon i møter med regnskapsførere og revisorer er blant de tiltak som gir gode effekter. Se forøvrig omtale under punkt 3.1.1.3, selvstendige næringsdrivende. For å fortsette denne trenden, vil regionene fortsatt ha fokus på dette i 2015.

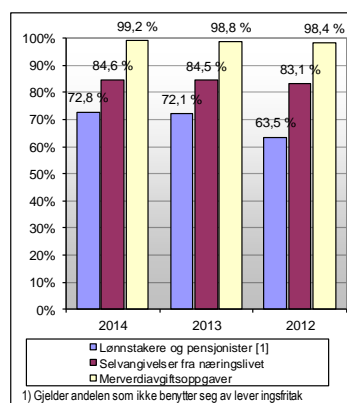
3.1.1.5 Andel merverdiavgiftsoppgaver innkommet rettidig

Det er krav om at 92 prosent av merverdiavgiftsoppgavene skal komme rettidig. Resultatene viser at 91,7 prosent oppfyller kravet. Selv om avviket kan synes marginalt, har etaten et betydelig merarbeid med de ca 137.000 oppgavene som i løpet av ett år ikke leveres til fristen.

Mange oppgaver kommer inn etter purring. Men det er likevel et resterende antall på ca 56.000 oppgaver som må fastsettes ved skjønn. Opp mot halvparten av de som blir skjønnsfastsatt, leverer oppgaver i ettertid. Disse oppgavene blir å anse som klage på skjønnsfastsettelsen. Skatteetaten bruker mye unødvendige ressurser på å behandle disse klagene. I tillegg påløper det et betydelig arbeid knyttet til innkreving av de restanser skjønnsfastsatte krav medfører. I 2014 er det igangsatt et pilotprosjekt i to regioner for å teste ut hvordan man ved bruk av en scoringsmodell og differensierte betjeningsstrategier, kan øke etterlevelsen fra de oppgavepliktige, og redusere andelen som må skjønnsfastsettes.

3.1.1.6 Andel elektronisk leverte oppgaver

Figur 3: Andel elektroniske oppgaver

Skatteetatens innsats for å få skattytere og oppgavegivere over i elektroniske kanaler, har gitt god effekt også i 2014. Andelen elektronisk leverte oppgaver har økt for alle oppgavetyper som omfattes av parameteret. Andelen lønnstakere og pensjonister som har benyttet leveringsfritak har også økt signifikant, med over fire prosentandeler. For inntektsåret 2012 var andelen som enten leverer elektronisk eller som har benyttet seg av leveringsfritak, kommet opp i 93 prosent.

99,2 prosent av merverdiavgiftsregistrerte oppgavegivere med to-månedlige terminer, leverer omsetningsoppgavene elektronisk. Det gjøres en innsats for å veilede de resterende over til elektronisk levering. Dette vil gi enklere kontroll og retting av oppgaver og gi store

besparelser for Skatteetaten.

3.1.2 Delmål 1.2: Fastsetting skal skje til rett tid og med god kvalitet

Parameterne under dette delmålet gir en indikasjon på kvaliteten på det fastsettingsarbeid og det kontrollarbeid Skatteetaten utfører i forhold til de innleverte oppgaver. God kvalitet i disse prosessene er avgjørende for at skatte- og avgiftsoppgjør skal være korrekte. Gjennom kontroller forsøker Skatteetaten å tilse at avgiftspliktige leverer korrekte oppgaver ut fra den omsetning de har hatt. Med det store antallet avgiftspliktige oppgavegivere og antallet avgiftsoppgaver, er det viktig at kontrollene rettes inn mot de oppgavegivere og de miljøer hvor vi erfaringsmessig vet at det forekommer uregelmessigheter. Skatteetaten legger mye arbeid ned i å utvikle gode strategier for kontrollutvelgelse og for å motivere oppgavegiverne til å levere riktige og rettidige oppgaver.

Tabell 12: Resultater ¹⁾ delmål 1.2.

Styringsparametere 2014		Krav 2014 (landet)	Resultat 2014	Resultat 2013	Resultat 2012
3.1.2.1	Andel skatteoppgjør uten endring	≥ 98,0 %	98,2 %	98,2 %	98,0 %
3.1.2.2	Gjennomsnittlig avdekket merverdiavgift ved oppgavekontroll	≥ 26.000	27 060	25 060	20 342
3.1.2.3	Andel negative merverdiavgiftoppgaver tatt ut til kontroll som er behandlet innen 2 måneder	≥ 80,0 %	78,3 %	78,5 %	81,1 %
3.1.2.4	Andel skjønnsfastsettelse av merverdiavgift fastsatt innen 80 dager etter forfall	≥ 90,0 %	92,9 %	92,0 %	86,8 %

3.1.2.1 Andel skatteoppgjør uten endring

Andel skatteoppgjør uten endring sier i hvilken grad de innsamlede grunnlagsdata kan brukes uten endringer som følge av feil eller feilaktige påstander fra skattyter. Lav andel feil anses som et indikasjon på at disse data har hatt god kvalitet. Andel skatteoppgjøret uten endringer har holdt seg stabilt på rundt 98,2 prosent. Dette er vi tilfreds med.

3.1.2.2 Gjennomsnittlig avdekket ved oppgavekontroll merverdiavgift

Gjennomsnittlig avdekking ved oppgavekontroll utgjør kroner 27.060 innenfor intervallet 0 – 500.000 kroner, som er en økning på 2.000 kroner sammenlignet med i fjor. Skattedirektoratet er fornøyd med utviklingen. Total avdekking innenfor oppgavekontroll har vært 1.076 mill. kroner. For landet sett under ett er det kun en marginal økning i treffprosenten, fra 37,3 prosent i 2013 til 37,7 prosent i 2014. Underliggende analyse viser at det har vært en ulik utvikling i treffprosent mellom regionene. Selv om opplæring av mange nye medarbeidere på feltet er én forklaring, vil det fremover være nødvendig å intensivere arbeide målrettet med risikobasert kontrollutvelgelse.

Innenfor oppgavekontrollen har det også i 2014 vært fokus på utvikling av mer målrettede dynamiske kontrollfiltre i merverdiavgiftssystemet. I tillegg har tre regioner deltatt i et pilotarbeid knyttet til prediktiv modellering (forhåndsbedømming) av risiko. Det utprøves nå en scoringsmodell for ulike risikogrupper i merverdiavgiftssystemet som ventelig vil bidra til bedre treff i oppgavekontrollene.

3.1.2.3 Andel negative merverdiavgiftsoppgaver tatt ut til kontroll som er behandlet innen 2 måneder

Saksbehandlingstiden for negative merverdiavgiftsoppgaver som er tatt ut til kontroll har omtrent samme resultatoppnåelse som i 2013. Avviket fra målkravet er på 1,7 prosentandeler, det vil si at 78,3 prosent av kontrollerte tilgodeoppgaver ble behandlet innen fristen på to måneder. Selv om de enkelte kontroller nå har høyere kvalitet enn tidligere, så er det viktig å sikre god måloppnåelse på et område med stor betydning for næringsdrivendes likviditet og nødvendig kontroll med utbetalinger fra statskassen. Etaten vil fortsatt jobbe aktivt med å sikre at målet på behandlingstid nås.

3.1.2.4 Andel skjønnsfastsettelse av merverdiavgift fastsatt innen 80 dager etter forfall

Oppfølging av skjønnsfastsettelse har hatt en meget positiv resultatutvikling de siste årene og for 2014 er 92,9 prosent av alle skjønn behandlet innen 80 dager etter forfall. Dette er 2,9 prosentandeler over målkravet, men det er likevel problematisk at det er så mye som 56.000 manglende oppgaver som krever skjønnsvurderinger. Arbeid med skjønnsfastsettelse, eventuelt virksomhetsavklaringer og behandling av oppgaver som kommer inn på et veldig sent tidspunkt, er særdeles ressurskrevende. I tillegg følger mye arbeid med innkreving av skjønnsfastsatte beløp. Det pågår derfor flere tiltak både regionalt og sentralt for å øke oppgaveinnleveringen/reducere antall manglende oppgaver. Se også omtale under punkt 3.1.1.5.

3.1.3 Delmål 1.3: Kontrollene skal ha et riktig omfang og fastsatt kontrollfaglig nivå

Resultatene er gode for delmålet om at kontrollene skal ha et riktig omfang og fastsatt kontrollfaglig nivå. Vi er av den oppfatning at de foreliggende resultater og det arbeidet som gjøres, har bidratt til en

god måloppnåelse for 2014. Kontrollproduksjonen har gått som planlagt, og Skattedirektoratet vurderer det slik at økningen i gjennomsnittlig avdekket mva og inntekt per kontroll bidrar til å oppfylle forutsetningene om økt etterlevelse. Det indikerer at Skatteetaten har en god utvikling i målretting av kontrollene.

Tabell 13: Resultater ¹⁾ delmål 1.3.

Styringsparametere 2014		Krav 2014 (landet)	Resultat 2014	Resultat 2013	Resultat 2012
3.1.3.1	Andel virksomheter med liten eller svært liten opplevd oppdagelsesrisiko	≤ 25,0 %	26 %	21 %	20 %
3.1.3.2	Gjennomsnittlig avdekket inntekt per avdekkingskontroll av næringsdrivende og selskaper	≥ 150 000	195 174	169 059	153 191
3.1.3.3	Gjennomsnittlig avdekket merverdiavgift per avdekkingskontroll	≥ 62 000	86 424	61 354	63 507
3.1.3.4	Andel treff ved avdekkingskontroller	≥ 60,0 %	73 %	0 %	58 %
3.1.3.5	Andel kontrollerte arbeidsgivere (Skatteoppkreverne)	≥ 5,0 %	4,9 %	4,4 %	4,5 %

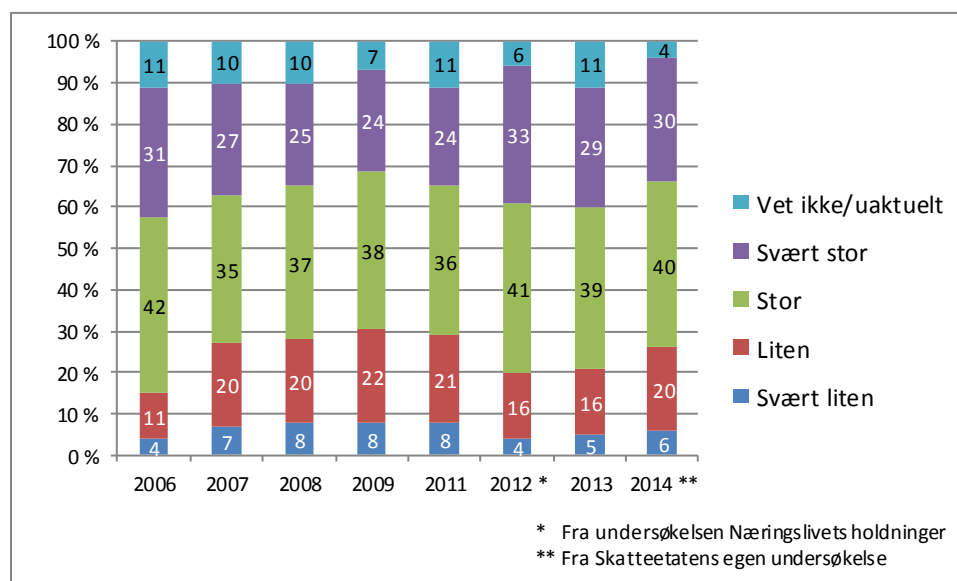
3.1.3.1 Andel virksomheter med liten eller svært liten opplevd oppdagelsesrisiko

Skatteetaten har over flere år, både i samarbeid med Næringslivets Sikkerhetsråd om spørreundersøkelsen KRISINO og gjennom egne undersøkelser, kartlagt opplevd oppdagelsesrisiko.

Både KRISINO-undersøkelsene og Skatteetatens undersøkelser fra 2012 og 2014 belyser opplevd oppdagelsesrisiko ved at et representativt utvalg stilles følgende spørsmål:

”Dersom en virksomhet i din bransje unnlater å rapportere inn alle skatter og avgifter, hvor stor sannsynlighet tror du det er for at skattemyndighetene vil oppdage dette?”

Tabell 14: Opplevd oppdagessansynlighet

KRISINO undersøkelsen er begrenset til virksomheter med ansatte. I sammenligningen ovenfor har vi skilt ut virksomheter med ansatte i Skatteetatens egen undersøkelse og justert for andre forskjeller for å få et riktig sammenligningsgrunnlag med KRISINO. Vi finner det tilfredsstillende at andelen som opplever svært stor og stor oppdagessansynlighet er økende. Samtidig er det ikke tilfredsstillende at andelen som opplever å ha en liten eller svært liten oppdagessansynlighet også er økende. Vi viser til neste punkt (3.1.3.2) for nærmere omtale av tiltak for økt etterlevelse.

3.1.3.2 Gjennomsnittlig avdekket inntekt pr kontroll

Skatteetaten har i de senere år endret innretningen på kontrollvirksomheten. Etatens mål er at kontrollene skal være rettet mot de grupper hvor sannsynligheten for å avdekke unndragelser er høyest. Ved hjelp av gode risikovurderinger klarer vi nå å identifisere de skattytere og de miljøer hvor

evnen eller viljen til å innrette seg etter regelverket er svak. En viktig målsetting er å bedre den fremtidige etterlevelse i tillegg til at unndragelser avdekkes. Fremtidig etterlevelse kan bedres gjennom målrettet kontroll og informasjonstiltak. For de skattyterne som ikke ønsker å innrette seg etter reglene, er det viktig at målrettede kontroller forhindrer urettmessige gevinster av skatte- og avgiftsunndragelsene.

Krav til antallet kontroller ble avskaffet som styringsparameter i 2013. Vi ser nå effekter av omleggingen og den økte styringsmessige oppmerksomheten rettet mot risikobasert kontrollutvelgelse, ved at gjennomsnittlig avdekket beløp har økt. Kartlegging (se punkt 3.1.3.1) viser at det er en økning i andelen som oppgir at sannsynligheten for å bli oppdaget er svært stor eller stor i 2014. Samtidig har det i 2014 også vært en viss polarisering ved at andelen som oppgir at sannsynligheten for å bli oppdaget er liten eller svært liten, også øker. Etaten vil fremover arbeide for en ytterligere målretting av kontrollaktivitetene, og synliggjøring av resultatene fra kontrollaktiviteten, med tanke på å ytterligere påvirke opplevd oppdagelsesrisiko blant skattytere i positiv retning.

Forbedringen i skatteoppkrevernes samlede kontrollresultat må sees i sammenheng med innføringen av personallistekontrollene. Det er positivt at vi samlet for Skatteetaten og skatteoppkreverne når målet om 5.000 personallistekontroller i 2014. Dette er et viktig tiltak for å hindre svart arbeid, sosial dumping og skatteunndragelser

Kravet til gjennomsnittlig avdekket inntekt pr kontroll er satt til 150.000 kroner. Gjennomsnittlig avdekket inntekt pr kontroll har hatt en god utvikling fra 2013 til 2014. Resultatet for 2014 ble 195.174 kroner. Kravet er dermed oppnådd. Total inntektskorreksjon ved etterkontroller (stedlige kontroller) var i 2014 25,4 mrd. kroner (se tabell 15 under).

Tabell 15: **Beløpsmessige korreksjoner – vedtak**

		2014 i mrd kr	2013 i mrd kr	2012 i mrd kr
Stedlige kontroller [1]	Inntektskorreksjoner	25,4	19,2	28,9
	Merverdiavgift – korreksjoner	1,0	1,4	1,2
	Korr. arbeidsgiveravgiftsgrunnlag	0,7	1,1	1,2
Sum inntektskorreksjoner (A+B+C) [3]		18,4	19,9	28,5
Kontor-kontroller [2]	Herav lønnstakere og pensjonister (A)			
	Øking av skattyters påstand	5,2	4,9	6,0
	Minking av skattyters påstand	1,4	1,2	1,5
	Herav personlig næringsdrivende (B)			
	Øking av skattyters påstand	1,6	1,5	5,7
	Minking av skattyters påstand	0,6	0,4	1,4
	Herav selskaper (C)			
	Øking av skattyters påstand	8,0	7,2	11,9
	Minking av skattyters påstand	1,6	4,7	2,0
	Merverdiavgift – korreksjoner			
	Øking av avgiftspl. påstand [3]	3,8	4,4	4,0
Minking av avgiftspl. påstand [3]	0,8	1,0	0,9	

[1] Beløpene gjelder vedtak i 1. instans. Arbeidsgiveravgiftsgrunnlag inkluderer skatteoppkreverens saker.

[2] F.o.m. 2013 er skjønn pga manglende selvangivelse ikke med i rapporterte beløp. I 2013 utgjorde skjønnene tilsammen 6,1 mrd i økning og 1,1 mrd i minking (sum næringsdrivende og selskaper)

[3] Økninger og minkinger regnes brutto - ikke nettosum av + fratrukket ÷.

3.1.3.3 Gjennomsnittlig avdekket merverdiavgift pr kontroll

Kravet til gjennomsnittlig avdekket merverdiavgift pr kontroll var satt til 62.000 kroner for 2014. Oppnådd resultatet ble 86.424 kroner. Gjennomsnittlig avdekket merverdiavgift pr kontroll har økt med ca 25.000 kroner fra i fjor, noe som tyder på at utvelgelse av kontrollobjekter i Skatteetaten har god kvalitet. Totalt avdekket uoppgett merverdiavgift for 2014 er 839,2 mill. kroner.

3.1.3.4 Andel kontrollerte arbeidsgivere (SKO)

Andel kontrollerte arbeidsgivere samlet for hele landet er økt fra 4,4 prosent i 2013 til 4,9 prosent i 2014. Formalkontrollene har økt med 2.265 kontroller. Det antas at en meget stor andel av dette er personallistekontroller. Skatteoppkreverne gjennomførte 3.127 personallistekontroller i 2014. Noen av disse kontrollene var kombinert med oppfølgingskontroller eller avdekkingskontroller.

Forslag til endring av grunnlag arbeidsgiveravgift etter kontroll gjennomført av skatteoppkreverne i 2014 utgjør ca. 900 mill. kroner. Forslag til endring av inntektsgrunnlaget utgjorde ca. 1,4 mrd kroner. Det ble gjennomført 10 142 arbeidsgiverkontroller hos Skatteoppkreverne i 2014. Av dette var 4.330 (42,7 prosent) avdekkingskontroller. Dette er en nedgang i avdekkingskontroller på 1.198 kontroller, (22 prosent). Avdekkingskontrollene velges ut fra en risiko- og vesentlighetsvurdering. Skattedirektoratets målsetting for denne type kontroller er at treffprosenten skal være større enn 50 prosent. I 2014 var treffprosenten for avdekkingskontrollene 64,2 prosent.

Det er positivt at målkravet for andel kontrollerte arbeidsgivere på 5 prosent nesten er nådd. Denne resultatforbedringen skyldes i stor grad at skatteoppkreverne har gjennomført et stort antall personallistekontroller i 2014. Personallistekontrollene er en mindre omfattende kontrollform enn skatteoppkrevernes ordinære avdekkingskontroller.

Tabell 16: Antall og andel kontrollerte arbeidsgivere i de store byene

Store byer	Antall arbeidsgivere i kommunen	Andel av arbeidsgivere i landet	Andel kontrollerte arbeidsgivere
Oslo	32 978	16 %	5,7 %
Bergen	9 474	5 %	4,9 %
Trondheim	6 306	3 %	4,7 %
Stavanger *	4 639	2 %	5,5 %
Kristiansand	3 644	2 %	5,5 %
Tromsø	2 642	1 %	5,0 %
<i>Sum store byer</i>	<i>59 683</i>	<i>30 %</i>	<i>5,4 %</i>
<i>Totalt antall arbeidsgivere i landet</i>	<i>202 208</i>		

* Antall arbeidsgivere i kontrollsamarbeidet

Resultatene for de største byene i hver region viser at disse kommunene bidrar til et jevnt godt kontrollnivå i hele landet. Skattedirektoratet er tilfreds med at nivået holdes oppe i disse byene hvor en relativt stor andel av arbeidsgiverne er lokalisert.

3.1.4 Spesielle tiltak

3.1.4.1 Tiltak for økt etterlevelse av skatte- og avgiftsregelverket og bekjempelse av skattekriminalitet

Generelt

Skatteunndragelser og annen økonomisk kriminalitet svekker finansiering av velferdsstaten og legitimiteten til skattesystemet. Unndragelser fører også til konkurransevridning og en urettmessig og uønsket fordeling av samfunnets ressurser.

Skatteetaten har prioritert arbeid mot følgende typer unndragelser i 2014:

- Svart arbeid
- Svart omsetning
- Ulovlig flytting av skattefundament ut av landet
- Uoppgitte gevinster feil/fiktiv verdsettelse
- Svindel med kostnader /uttak/utbytte
- Merverdiavgift-svindel

Skatteetaten har i 2014 gjennomført tiltak innenfor alle disse områdene, både forebyggende, så vel som opprettende og skadebegrensende tiltak.

Når det gjelder den mest alvorlige skatte- og avgiftskriminaliteten, har Skatteetatens skattekrimavdelinger i 2014 ferdigstilt 316 kontroller og etterberegnet nesten 728 mill. kroner i inntektsgrunnlaget og 101 mill. kroner i merverdiavgift. Skattekrimavdelingene har fokus på å stoppe eller begrense skatte- og avgiftskriminaliteten gjennom jakt på bakmenn, å sikre verdier og å samarbeide med politiet om straffeforfølging av saker.

I 2014 har skattekrimavdelingene vært involvert i saker mot organisert svart arbeid og fiktiv fakturering i nettverk. Videre har skattekrimavdelingene arbeidet med en rekke såkalte skatteparadissaker og saker med merverdiavgiftssvindel. Skattekrimavdelingene har i 2014 også hatt et godt samarbeid med politiet i mange saker og skattekrimavdelingene har anmeldt totalt 102 saker i 2014. Antall anmeldelser fra Skatteetaten totalt er 741, fordelt på 284 anmeldelser på bakgrunn av kontroll/ bokettersyn og 457 anmeldelser for manglende oppgaveinnlevering mv.

For å stoppe skatte- og avgiftskriminalitet er det viktig å sikre og innføre unndratte skatter og avgifter. Det er gjennomført 21 arrester med adgang til å sikre over 21 mill. kroner i saker i skattekrimavdelingene.

Skatteetaten har i 2014 hatt spesiell fokus på arbeidslivskriminalitet. Det er etablert samarbeid med Arbeidstilsynet om en såkalt uro-patrulje i Bergen. Videre er det i samarbeid med kontrolltater og politi etablert en felles situasjonsbeskrivelse vedrørende arbeidslivskriminalitet. Skatteetaten sitter nå med kunnskap om svart økonomi knyttet til arbeidslivskriminalitet som gjør etaten i stand til å iverksette tiltak på prioriterte områder og koordinere innsatsen med andre etater og politi.

Handlingsplan mot økonomisk kriminalitet

Regjeringens handlingsplan mot økonomisk kriminalitet for perioden mars 2011 til mars 2014. Det er ikke utarbeidet en sluttrapport for planen, men Skatteetaten har i det alt vesentlige gjennomført sine planlagte tiltak. Vi viser i den forbindelse til statusrapportering til Finansdepartementet pr desember 2013.

I forbindelse med at Regjeringen vurderer å fremlegge en ny handlingsplan mot økonomisk kriminalitet har Skatteetaten på oppdrag fra Finansdepartementet oversendt 13 forslag til tiltak mot økonomisk kriminalitet.

Merverdiavgift

Merverdiavgiftregisteret er grunnmuren for etatens forvaltning av merverdiområdet og grunnlag for riktig proveny. I forvaltningen av registeret er det viktig å sikre en enkel og effektiv saksbehandling for det store flertallet av lojale næringsdrivende. Samtidig må saksbehandlingen også bidra til å identifisere de som ønsker å benytte sin registrering i merverdiavgiftregisteret som grunnlag for svindel.

Etaten har i 2014 intensivert arbeid med detaljerte risikovurderinger og minstekrav til kontrollnivå på området, jamfør målformuleringer for regionene i Kvalitetsmeldingen. Dette arbeidet fortsetter i 2015, nå med spesielt fokus opp mot arbeidslivskriminalitet. Jamfør også kommentarer under pkt.4.1.5.1 om oppfølging av Riksrevisjonens merknader.

Personalliste

Målet for 2014 var å gjennomføre 5.000 personallistekontroller. Resultatet viser at det samlet ble gjennomført 5.373 kontroller. Det ble ilagt gebyr i ca 30 prosent av sakene. Skatteoppkreverne sto for ca 60 prosent av kontrollene, Skatteetaten for resten. Evaluering av ordningen er avhengig av analyseresultatene som skal foreligge i løpet av høsten 2015.

Kontrollsatsingen fortsetter utover 2015, og det skal gjennomføres 5.000 kontroller også i inneværende år. Føringerne fra Skattedirektoratet er de samme som for 2014, med følgende endringer:

- Bedre spissing av utplukket til kontroll
- Benytte seg av de mulighetene som a-ordningen gir i kontrollarbeidet

Samarbeid mot skattekriminalitet

Samarbeid mot svart økonomi (SMSØ), som består av KS, LO, NHO, Unio, YS og Skatteetaten, har også i 2014 hatt høy aktivitet. Alliansen har i 2014 hatt spesielt fokus på målgruppene forbrukere, ungdom, innkjøp og samfunnsdebatt.

SMSØ har satt søkelyset på hvordan forbrukere, bedrifter og offentlige innkjøpere skal settes i stand til å velge seriøse leverandører. Dette er gjort blant annet gjennom undersøkelser og debatter rundt om i landet.

SMSØs ungdomsarbeid er samlet under paraplyen «*Spleiselaget*». En ny interaktiv versjon av Spleiselaget for videregående skole ble lansert i februar. Totalt 35794 elever (av et totalt grunnlag på 193.021) har gjennomgått opplæringen i 2014. Totalt har ca 300 000 elever gjennomgått opplæringen. Dataspillet «*Spleiselaget Byen*» for ungdomskolen ble lansert i oktober. Ved nyttår var spillet spilt tilsammen 11.657 ganger.

Internasjonalt arbeid

Foreign Account Tax Compliance (FATCA)

Norge undertegnet 15. april 2013 en mellomstatlig avtale om gjensidig informasjonsutveksling og gjennomføring av FATCA. Lov- og forskriftsbestemmelser som gjelder FATCA er trådt i kraft. Finansielle institusjoner skal identifisere amerikanske kontohavere og gi opplysninger om deres finansielle konti til Skatteetaten våren 2015. Skatteetaten vil arbeide videre med nødvendige systemtekniske tilpasninger for at Norge skal kunne overholde sine forpliktelser i avtalen med USA.

Skattedirektoratet har fastsatt nødvendige forskrifter for å sikre norsk overholdelse av FATCA-avtalen. For å sikre etterlevelse av det nye regelverket har Skatteetaten laget egne nettsider, sendt ut informasjonsbrev til 750 potensielle oppgavegivere og kontaktet de som ikke har gitt tilbakemelding pr telefon. Hensikten har vært å hjelpe finansnæringen i å avgjøre om de er innenfor eller utenfor FATCA-regelverket og informere om hvilke nye rutiner som må innføres for å overholde regelverket.

Ved årets slutt hadde 519 norske selskaper registrert seg hos USA's Internal Revenue Service (IRS) som rapporteringspliktige. De fleste som treffes av det nye regelverket har startet å implementere nye rutiner.

Rapporteringsplikten til Skatteetaten er satt til 1. juni 2015 og Skatteetatens oversendelse til USA vil skje i september 2015. Skatteetaten vil også motta informasjon fra USA i september om nordmenn som har finansformuer i USA.

Den tekniske løsningen blir laget i MAG-prosjektet (Modernisering av grunnlagsdata) og vil være klar for testinnsending i midten av mars 2015. For å lette belastningen på finansnæringen vil det også bli laget et eget tasteskjema i Altinn slik at de som har få oppgaver kan rapportere manuelt dersom de ønsker det.

3.1.4.2 Områder med behov for særskilt innsats

Avvikling av arveavgiften

Avvikling av arveavgiften er omtalt under 4.1.1.1.

Mer samlet behandling av skatt og avgift

Også i 2014 har det vært arbeidet med å styrke samhandling innenfor fastsetting av skatt og merverdiavgift. Ett av mange identifiserte områder er å sikre at de som leverer selvangivelse som avgiftspliktige næringsdrivende, også er merverdiavgiftsregistrerte. Selv med ulike kompetansemiljøer og tildels forskjellige systemløsninger, har etaten et kontinuerlig fokus på forbedringsområder. Flere regioner har opprettet egne kontrollgrupper innen fastsetting som kan se skatt og avgift i en helhetlig sammenheng. På kompetansesiden jobbes det målrettet med å utvide kunnskap om ulike systemer og arbeidsoppgaver som kan bidra til bedre oppgaveløsning.

Reduksjon av rapporteringskrav til næringslivet

Ny felles ordning for innrapportering av ansettelses- og inntektsopplysninger fra arbeidsgivere og andre opplysningspliktige (a-ordningen) har vært i prøvedrift siden januar 2014, og ble innført fra 1. januar 2015. Utvikling av ny rapporteringsordning for arbeidsgivere (EDAG) er et samarbeid mellom Skatteetaten, NAV og SSB og et vesentlig tiltak for å redusere rapporteringsbyrden for næringslivet.

En alternativ selvangivelse for næringsdrivende med ordinære skattemessige forhold (ELSE) vil utvikles i løpet av 2015, slik at den kan tas i bruk ved rapporteringen for inntektsåret 2015.

Utvexling av informasjon med andre stater

Vi viser til punkt 4.1.6.5 og punkt 4.1.6.6 i denne årsrapporten

Likningsbehandling av utvinningselskapenes salg av tørrgass

Oljeskattekontoret har en kompetansegruppe for prising av tørrgass. Gruppen har ansvar for oppbygging av kontorets kompetanse på tørrgassmarkeder og har også ansvar for gjennomføring av ligningskontroll, endringssaker, klagebehandling og bindende forhåndsuttalelser vedrørende tørrgass.

Ved ligningen for inntektsåret 2013 ble det gjennomført fravikelser i 12 prisingssaker for åtte selskaper der om lag 118 mill. kroner ble tilbakeført (inntektsøkning). Samtlige saker, bortsett fra én mindre fravikelse, er påklaget.

Det ble i 2014 gjennomført endringsvedtak i fem prisingssaker der inntekter på 65 millioner kroner ble tilbakeført for perioden 2008 til 2012. I tillegg er det blitt avsagt syv kjennelser i klagenemnda knyttet til prising av tørrgass og Liquefied Natural Gas (LNG), der inntekter på til sammen 1,5 mrd. kroner har blitt tilbakeført for årene 2007 til 2012. Det foreligger også flere andre endringssaker og klagesaker til behandling. Samlet estimert verdi, som kan knyttes til uavklarte prisingssaker på tørrgass, utgjør over 4,5 mrd. kroner for inntektsårene 2002 til 2012. Det arbeides også for tiden med flere MAP-saker (dobbeltskatningssaker) som er meget ressurskrevende.

Den 3. mars 2014 ble det avsagt dom i Gulating Lagmannsrett knyttet til et spørsmål om særskatteplikt for gevinster ved bytte av gass for inntektsårene 2007 og 2008. Staten vant denne saken mot selskapet. Saken ble påanket, men slapp ikke inn for Høyesterett.

Den frivillige ordningen med bindende forhåndsuttalelser for verdsetting for skatteformål av oljeselskapenes salg av gass til beslektet selskap ble innført med virkning fra inntektsåret 2006. Oljeskattekontoret har for tiden to søknader om bindende forhåndsuttalelser under behandling.

Petroleumsskatteloven er endret slik at selskapene nå ukrevet skal sende Oljeskattekontoret opplysninger om avtale- og salgsvilkår for naturgass. Skattedirektoratet og Oljeskattekontoret har i samarbeid utviklet en database for å holde oversikt over oljeselskapenes salg av gass. 24 selskaper har gjennomført kvartalsvise elektroniske innrapporteringer i 2014. Noen mindre selskaper har fått innvilget dispensasjon fra rapporteringsplikt. På bakgrunn av innrapporterte data fra selskapene har Olje- og energidepartementet fått oversendt predefinerte rapporter på aggregert nivå.

3.1.4.3 Regelverksutvikling

Ny skatteforvaltningslov

Skatteetaten har bistått Finansdepartementet i arbeidet med å utarbeide høringsnotat til ny skatteforvaltningslov. Arbeidet har vært organisert som et eget prosjekt.

Oppfølging og videreutvikling av merverdiavgiftsregelverket

Som et ledd i overføringen av oppgaver fra Tolletaten til Skatteetaten, skulle det utredes en modell hvor merverdiavgiftsregistrerte virksomheter ikke lenger skulle betale merverdiavgift til Tollvesenet ved innførsel av varer, men i stedet ta avgiften med i avgiftsoppgjøret ved innlevering av de terminvise omsetningsoppgavene til Skatteetaten.

Skatteetaten har i ulike arbeidsgrupper jobbet med å utarbeide forslag til Finansdepartementet om hvordan en slik endret oppgavefordeling mellom Tolletaten og Skatteetaten regelteknisk kan bli gjennomført i relasjon til merverdiavgiften.

Det er i tillegg arbeidet med et antall regelverksspørsmål av noe varierende rekkevidde. Her nevnes endringer i reglene for frivillig registrering for utleie av fast eiendom, hvor kravet til søknad bortfaller for utleiende som allerede er registrert i merverdiavgiftregisteret. Videre opphevelsen av unntaket for forvaltningstjenester fra boligbyggelag til borettslag, opphevelsen av søknadskravet for tilbakegående avgiftsoppgjør, samt presisering av at også kjøretøy med tillatt totalvekt over 7.500 kg omfattes av fritaket.

Skattedirektoratet har i 2014 også bistått departementet i tilknytning til justeringsreglene og spørsmål knyttet til kontinuitet ved overdragelse av kapitalvarer, samt endringer i reglene om plikt til å tilbakeføre fradragført merverdiavgift ved salg av personkjøretøy som har vært brukt i utleievirksomhet mv.

I tillegg nevnes enkelte regelverkssaker hvor det fortsatt pågår arbeid, som innføring av felles redusert merverdiavgiftsats for omsetning av papir- og e-avis og endringer i representantordningen for utenlandske næringsdrivende.

Den generelle merverdiavgiftskompensasjonsordningen for kommunesektoren

Finansdepartementet varslet i Prp. 1 LS (2013-2014) at det for private virksomheter på området fast eiendom har oppstått spørsmål om tolkningen av kompensasjonslovens rekkevidde. Departementet uttalte i den forbindelse at de ville følge utviklingen av rettslige prosesser og om nødvendig komme tilbake til saken. Staten har i løpet av 2014 fått avklart i domstolene at borettslag i alminnelighet ikke er omfattet av kompensasjonsloven. Videre har staten fått avklart omfanget av private virksomheters dokumentasjonsplikt ved utleie av særskilt tilrettelagte boliger til beboere som mottar heldøgns omsorg og pleie. Skattedirektoratet fastholder sin tidligere praksis, herunder våre uttalelser i Skattedirektoratet melding 15/11 om det nærmere innholdet i dokumentasjonsplikten. Vårt syn er fortsatt bestridt rettslig i en annen sak, og vi vil orientere departementet nærmere om dette.

Skattedirektoratet har bistått Finansdepartementet med enkelte presiseringer av forskriften til kompensasjonsloven. Det vises her særlig til departementets brev av 3. februar 2014 og vårt fellesskriv av 10. februar 2014 om hva som skal anses som bolig med helseformål eller sosialt formål. Videre er det i forbindelse med arbeidet med ny skatteforvaltningslov gitt bistand fra Skattedirektoratet på enkelte spørsmål som gjelder kompensasjonsregelverket. Tilsvarende i arbeidet med å implementere deler av kompensasjonsloven i ny skattebetalingslov.

Gjennomføring av eForvaltningsforskriften på skatteområdet

Forvaltningsloven og eForvaltningsforskriften ble i henholdsvis 2013 og 2014 endret for å legge til rette for at elektronisk kommunikasjon skal være hovedregelen ved kommunikasjon fra det offentlige. Endringene trådte i kraft 7. februar 2014 og innebærer at det offentlige kan sende dokumenter elektronisk til alle som er registrert i Difi sitt kontakt- og reservasjonsregister og som ikke har reservert seg. Virksomheter gis ingen reservasjonsrett.

I og med at forvaltningsloven ikke gjelder på ligningsområdet, utarbeidet Skattedirektoratet i samråd med Finansdepartementet egne bestemmelser om elektronisk kommunikasjon på dette området. I eLigningsforskriften slår man fast at forvaltningslovens prinsipp om elektronisk kommunikasjon som hovedregel også gjelder på ligningsområdet. Når det gjelder den praktiske gjennomføringen vises det primært til at eForvaltningsforskriftens bestemmelser gjelder tilsvarende. På grunn av ulikheter i hjemmelslovene var det imidlertid nødvendig med enkelte særbestemmelser om kommunikasjonen på ligningsområdet.

eLigningsforskriften trådte i kraft 7. mai 2014. Skatteoppgjøret for 2013 var første store utsendelse der vi la prinsippene om elektronisk kommunikasjon som hovedregel til grunn.

3.1.5 Risikofaktorer 2014

Arbeidet med Skatteetatens risikovurdering omtales under punkt 4.1.3.2.

3.2 Hovedmål 2: Skattene skal betales til rett tid

Direktoratet er gjennomgående fornøyd med innkrevingen ved skattekontorene og skatteoppkreverne. Resultatene for de to største provenyordningene, det vil si skattetrekk og arbeidsgiveravgift, holder seg på stabilt godt nivå de siste årene.

Utviklingen i restanser på merverdiavgift er positiv, med nedgang i andelen aktiv restanse. Nye restanser er i all hovedsak knyttet til restanser i konkurs og restkravsinnfordring. Skattedirektoratet jobber med tiltak for at andel utskrevet forskudd skal bli enda mer likt utlignet skatt enn det er i dag.

Innkrevingsresultatene for flere skattearter hviler i stor grad på kvaliteten i forskuddsutskrivningen.

3.2.1 Delmål 2.1: Forskuddet skal holde god kvalitet

Tabell 17: Resultater ¹⁾ delmål 2.1.

Styringsparametere 2014		Krav 2014 (landet)	Resultat 2014	Resultat 2013	Resultat 2012
3.2.1.1	Andel forskudd av utliknet skatt	98 – 102 %	103,4 %	102,6 %	101,8 %

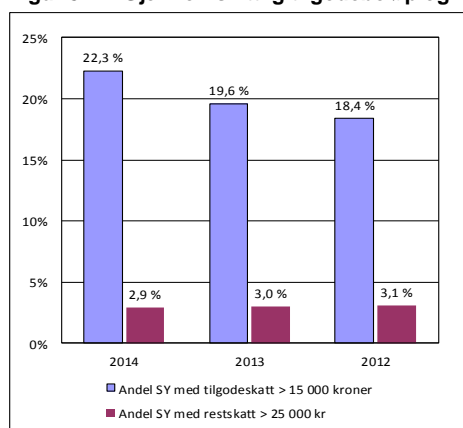
3.2.1.1 Andel forskudd av utliknet skatt

Målet er at forskuddstrekket skal være om lag på nivå med utliknet skatt innenfor en toleransegrense på +/- to prosent. De to siste årene har forskuddstrekket ligget over denne toleransegrensen. Det er mange forhold som påvirker hvor godt Skatteetaten treffer med forskuddsutskrivningen. Slike forhold kan være svingninger i rentenivået, endringer i regelverket, prognoser for lønnsutvikling og en generell god økonomi i befolkningen. Ordningen med frivillig ekstratrekk som avtales direkte med arbeidsgiver eller pensjonsutbetalere, påvirker også resultatet, og er utenfor vår kontroll.

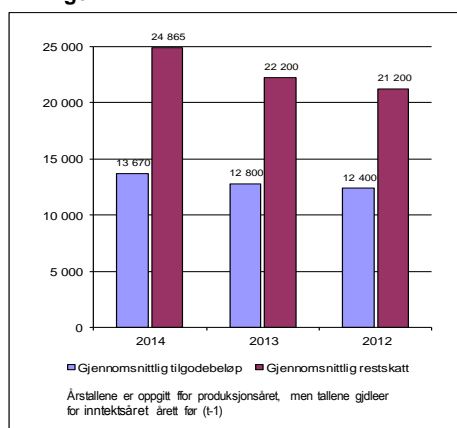
Regelverket sier at vi sjablongmessig skal redusere minstefradraget med 12 prosent i forbindelse med beregningen av skattekortet. Størrelsen på minstefradraget er nå blitt så stort at en slik reduksjon på 12 prosent fort kan føre til for høyt trekk hos en del skattytere.

Figur 4: Andel skattytere med restskatt over 25.000 kroner og tilgodeskatt på over kr 15.000

Figur 5: Gjennomsnittlig tilgodebeløp og restskatt ved likningen

som gode kroner nesten Men andel,

Andelen har skatt til over 15.000 er jevnt stigende og gjelder nå 1/4-del av skattyterne. til tross for stigningen i holder

gjennomsnittlig tilgodebeløp seg noenlunde konstant. Selv om andelen som får restskatt over 25.000 kroner er svakt fallende over to år, er gjennomsnittsbetøpet sterkt stigende. Dette innebærer at færre skattytere får vesentlig større restskatt. Størrelsen på restskattebeløpene er i 2014 omlag det dobbelte av beløpene til gode (se figurene 4 og 5 over). Innfordringsmessig er det vesentlig mer utfordrende å behandle restskatt enn tilgodebeløp. Det er et mål for Skatteetaten at forskuddsutskrivningen skal være så presis at både restskattebeløp og tilgodebeløp blir redusert. Det er nå påbegynt et arbeid med å få

forskuddsdata inn i Skatteetatens Datavarehus. Etaten vil da kunne foreta analyser som gir bedre innsikt i hvordan vi skal nå målkravet.

Innføringen av a-ordningen med månedlig innrapportering av lønn, pensjoner med videre, gir mulighet for nyere og mer oppdaterte data til bruk ved beregning av forskudds-utskrivningen. På sikt regner vi med at den nye a-ordningen vil kunne bedre treffsikkerheten i forskuddsutskrivningen og skattekortene.

Skatt på årets inntekt

Ordningen med skatt på årets inntekt ble innført 1.1.1957. I stedet for avregning og innbetaling av skatten året etter opptjening, ble nå forskudd på skatten betalt etter hvert som inntekt ble opptjent, direkte fra arbeidsgiverne. Dette ga skattemyndighetene store fordeler i skatteinnbetalingen og skatteavregningen. En konsekvens av nyordningen var *skatt til gode* og *restskatt*, førstnevnte ble svært populær, sistnevnte tilsvarende upopulær.

3.2.2 Delmål 2.2: Fastsatt skatt og avgift skal betales til rett tid

Innkrevningen ved skattekontorene og skatteoppkreverne har vært god gjennom flere år. Resultatene for de to største provenyordningene, det vil si skattetrekk og arbeidsgiveravgift, holder seg stabile med innbetalinger av sum krav med henholdsvis 99,9 prosent og 99,8 prosent. Det er verdt å merke seg at henholdsvis 99,7 prosent og 99,2 prosent av disse innbetalingene skjer frivillig, det vil si til forfall eller etter én purring. Skattedirektoratet mener den høye graden av etterlevelse for disse kravene i all hovedsak tilskrives selve innretningen av skattetrekkoordningen.

Når det gjelder merverdiavgiften, så har vi over de siste årene sett en positiv nedgang i andelen aktiv restanse, og at nye restanser i all hovedsak er knyttet til restanser i konkurs og restkravsinnfordring. Resultatet for innbetalt merverdiavgift av sum krav for avgiftsåret 2013, viser fortsatt et meget godt resultat og oppfyller målkravet for området.

Tabell 18: Resultater ¹⁾ delmål 2.2.

Styringsparametere 2014		Krav 2014 (landet)	Resultat 2014	Resultat 2013	Resultat 2012
3.2.2.1	Andel totalt innkrevd skatt og avgift av sum krav (SKO og Skatteetaten)	≥ 99,6 %	99,6 %	99,6 %	99,6 %
3.2.2.2	Andel innkrevd merverdiavgift av sum krav	≥ 99,4 %	99,4 %	99,4 %	99,4 %
3.2.2.3	Andel innkrevd restskatt for personlige skattytere av sum krav (SKO)	≥ 94,0 %	94,1 %	94,0 %	94,0 %
3.2.2.4	Andel innkrevd forskuddstrekk av sum krav (SKO)	≥ 99,9 %	99,9 %	99,9 %	99,9 %
3.2.2.5	Andel innkrevd forskuddsskatt for personlig skattytere av sum krav (SKO)	≥ 99,0 %	99,2 %	99,2 %	99,2 %
3.2.2.6	Andel innkrevd arbeidsgiveravgift av sum krav (SKO)	≥ 99,8 %	99,8 %	99,8 %	99,8 %
<i>Utlend:</i>					
3.2.2.7	Andel innkrevd restskatt for personlige skattytere av sum krav (kommune 2312)	≥ 56,9 %	57,8 %	59,0 %	56,9 %
3.2.2.8	Andel innkrevd forskuddstrekk av sum krav (kommune 2312)	≥ 99,5 %	99,8 %	99,7 %	99,5 %
3.2.2.9	Andel innkrevd arbeidsgiveravgift av sum krav (kommune 2312)	≥ 98,0 %	99,2 %	98,5 %	97,7 %

3.2.2.1 Andel totalt innkrevd skatt og avgift av sum krav (SKO og Skatteetaten)

Totalt innbetalt proveny (skatt og avgift) viser Skatteetatens og skatteoppkrevernes effektivitet og etterlevelsen blant skattyterne. Andel totalt innkrevd skatt og avgift har vært svært høy de siste årene og denne har man også klart å opprettholde i 2014 med et resultat på hele 99,6 prosent. I praksis innebærer dette at man har fått innbetalt 832,6 mrd. kroner av en total sum krav for skatt og avgift på 835,8 mrd. kroner. Skattedirektoratet anser dette som et tilfredsstillende resultat.

3.2.2.2 Andel innkrevd merverdiavgift av sum krav

Tabell 19: Innbetalt merverdiavgift pr 31.12.2014

Merverdiavgift 2014			
	Mill kr	% av sum krav	Δ 2014
Sum krav	231 074		12 598
Frivillig innbetalt	225 411	97,5 %	-0,1 pa
Innfordret	4 266	1,8 %	0,0 pa
Totalt innbetalt	229 677	99,4 %	0,0 pa
Ikke innbetalt	1 397	0,6 %	0,0 pa

For merverdiavgift er det totalt innkrevd (innbetalt) 99,4 prosent. Dette er i samsvar med resultatkravet og er samme

resultat som de to foregående år. Sett i forhold til at sum krav for 2013 er 12,6 mrd. kroner høyere enn i 2012 og 22,6 mrd. kroner høyere enn i 2011, er det svært positivt at man klarer å opprettholde de gode resultatene. Andel frivillig innbetalt merverdiavgift (det vil si betaling til forfall eller etter betalingspåminnelse) var på 97,5 prosent. Dette er en svak nedgang på 0,1 prosentandeler fra året før. Innfordringsresultatene er nærmere kommentert under punkt 3.2.3.2.

Dersom vi holder de skjønnsfastsatte kravene for 2013 utenfor, utgjør andelen innkrevd for selvdeklart merverdiavgift, hele 99,7 prosent. Sammenlignet med resultatene for skattetrekk, hvor det er straffbart å unnlate og innbetale, og arbeidsgiveravgift som både er knyttet tett opp til skattetrekket og hvor skjønnelementet er marginalt i fht. sum krav, så fremstår resultatet for merverdiavgiften som svært godt.

3.2.2.3 Andel innkrevd restskatt for personlige skattytere av sum krav (SKO)

Tabell 20: Innbetalt restskatt pr 31.12.2014

Restskatt person 2014			
	Mill kr	% av sum krav	Δ 2014
Sum krav	16 494		-180
Frivillig innbetalt	13 738	83,3 %	-0,5 pa
Innfordret	1 779	10,8 %	-0,6 pa
Totalt innbetalt	15 517	94,1 %	0,1 pa
Ikke innbetalt	977	5,9 %	-0,1 pa

For restskatt person, er det totalt innkrevd (innbetalt) 94,1 prosent. Dette er en økning på 0,1 prosentandeler fra 2013. Av det innkrevde beløp ble 83,3 prosent betalt frivillig (det vil si til forfall eller etter en betalingspåminnelse), noe som er en nedgang på 0,5 prosentandeler fra 2013.

Innfordringsresultatene er nærmere kommentert under punkt 3.2.3.3.

For restskatt upersonlige skattytere er det innkrevd totalt 97,5 prosent, en økning på 0,3 prosentandeler fra 2013. Av det innkrevde beløp ble 96,2 prosent betalt frivillig (til forfall eller etter en betalingspåminnelse), en økning på 0,2 prosentandeler fra 2013. Resultatene for innfordret restskatt upersonlige viser så store svingninger mellom regionene og fra år til år, at de vanskelig kan sammenlignes. Dette skyldes blant annet, at disse restskattene i større grad vil være påvirket av skjønn og pågående klagesaker.

3.2.2.4 Andel innkrevd forskuddstrekk av sum krav (SKO)

Tabell 21: Innbetalt forskuddstrekk pr 31.12.2014

Forskuddstrekk 2014			
	Mill kr	% av sum krav	Δ 2014
Sum krav	407 957		25 292
Frivillig innbetalt	406 619	99,7 %	0,0 pa
Innfordret	1 107	0,3 %	0,0 pa
Totalt innbetalt	407 726	99,9 %	0,0 pa
Ikke innbetalt	231	0,1 %	0,0 pa

Av andel innkrevd forskuddstrekk er det totalt innkrevd (innbetalt) 99,9 prosent i henhold til resultatkravet. Av dette er i likhet med fjoråret 99,7 prosent innbetalt frivillig (til forfall eller etter en betalingspåminnelse). Skatteetaten ser en svak nedgang i innfordret av sum krav til innfordring for forskuddstrekk med mindre enn 0,1 prosentandeler.

3.2.2.5 Andel innkrevd forskuddsskatt for personlige skattytere av sum krav (SKO)

Tabell 22: Innbetalt forskuddsskatt pr 31.12.2014

Forskuddsskatt person 2014			
	Mill kr	% av sum krav	Δ 2014
Sum krav	32 329		1 193
Frivillig innbetalt	30 743	95,1 %	0,4 pa
Innfordret	1 328	4,1 %	-0,3 pa
Totalt innbetalt	32 071	99,2 %	0,0 pa
Aktiv restanse	258	0,8 %	0,0 pa

For forskuddsskatt er det totalt innkrevd (innbetalt) 99,2 prosent i henhold til resultatkravet. Av dette er 95,1 prosent innbetalt frivillig (til forfall eller etter en betalingspåminnelse), noe som er en økning på 0,4 prosentandeler i forhold til året før. Skatteetaten ser en svak nedgang i innfordret av sum krav til innfordring for

forskuddsskatt med 0,3 prosentandeler.

3.2.2.6 Andel innkrevd arbeidsgiveravgift av sum krav (SKO)

Tabell 23: Innbetalt til innfordring for arbeidsgiveravgift pr 31.12.2014

Arbeidsgiveravgift 2014			
	Mill kr	% av sum krav	Δ 2014
Sum krav	147 948		7 510
Frivillig innbetalt	146 816	99,2 %	0,0 pa
Innfordret	867	0,6 %	0,0 pa
Totalt innbetalt	147 683	99,8 %	0,0 pa
Aktiv restanse	265	0,2 %	0,0 pa

Andel innkrevd arbeidsgiveravgifter i henhold til resultatkravet. Av dette er i likhet med fjoråret 99,2 prosent innbetalt frivillig (til forfall eller etter en betalingspåminnelse). Det kan imidlertid nevnes at vi ser en svak nedgang i innfordret av sum krav til innfordring for arbeidsgiveravgift med 1,2 prosentandeler.

Utlandsområdet:

Den positive resultatutviklingen for innkrevd forskuddstrekk og arbeidsgiveravgift, ser vi som et uttrykk for at satsingen Skatt vest, Sentralskattekontoret for utenlandssaker og Skatteoppkrever utland har gjennomført på informasjon overfor aktuelle arbeidsgivere, har vært vellykket. Skatteetaten vil fortsatt benytte informasjon som et virkemiddel på utlandsområdet. Skatteoppkrever utland har i 2014 hatt en svært positiv nedgang i restansene knyttet til restskatt for upersonlige skattytere.

3.2.2.7 Andel innkrevd restskatt for personlige skattytere av sum krav (kommune 2312)

Av andel innfordret restskatt for personlige skattytere utliknet i fjor for inntektsåret 2012, er det innkrevd totalt 57,8 prosent, noe som er 0,8 prosentandeler over resultatkravet. Av dette er 50,8 prosent innbetalt frivillig (til forfall eller etter én betalingspåminnelse), noe som er en nedgang på 0,7 prosentandeler fra foregående år. Utviklingen er lik den resultatendringen de kommunale skatteoppkreverne har hatt for de samme type krav.

3.2.2.8 Andel innkrevd forskuddstrekk av sum krav (kommune 2312)

For andel innkrevd for forskuddstrekk 2013 er det innkrevd totalt 99,8 prosent, noe som er 0,3 prosent over resultatkravet. Av dette er 99,4 prosent innbetalt frivillig (til forfall eller etter en betalingspåminnelse), noe som er en positiv økning på 0,1 prosent fra foregående år.

3.2.2.9 Andel innkrevd arbeidsgiveravgift av sum krav (kommune 2312)

For arbeidsgiveravgift 2013 er det innkrevd totalt 99,2 prosent, noe som er 1,2 prosent over resultatkravet. Av dette er 98,6 prosent innbetalt frivillig (til forfall eller etter én betalingspåminnelse), noe som er en positiv økning på 0,6 prosentandeler fra foregående år.

3.2.2.10 Andel innkrevd arbeidsgiveravgift av sum krav (kommune 2312)

For arbeidsgiveravgift 2013 er det innkrevd totalt 99,2 prosent, noe som er 1,2 prosentandeler over resultatkravet. Av dette er 98,6 prosent innbetalt frivillig (til forfall eller etter én betalingspåminnelse), noe som er en positiv økning på 0,6 prosentandeler fra foregående år.

3.2.3 Delmål 2.3: Innfordringen skal være korrekt og effektiv

Resultatene for innfordret av sum krav må sees i sammenheng med hva som blir innbetalt av sum krav totalt og hvor stor andel av sum krav som blir innbetalt frivillig, det vil si til forfall eller etter én

betalingspåminnelse. Jo større andel den frivillige innbetalingen utgjør, jo vanskeligere vil erfaringsmessig den gjenværende innfordringen være. Dette skyldes at de skattytere som ikke betaler frivillig, enten mangler vilje eller evne til å betale det utestående kravet. Her er det erfaringsmessig derfor vanskeligere å fremskaffe midler til betaling av de skyldige kravene.

Vi ser derfor også svært ofte at endringer i andelen frivillig innbetalt gjenspeiles i resultatene for innfordring. Det er grunn til å tro at for enkelte av skattyterne vil midlertidige likviditetsproblemer gjøre det litt tilfeldig om de klarer å betale frivillig, eller først etter ytterligere noe tid og henvendelse fra oppkreveren.

Tabell 24: **Resultater** ¹⁾ **delmål 2.3.**

Styringsparametere 2014		Krav 2014 (landet)	Resultat 2014	Resultat 2013	Resultat 2012
3.2.3.1	3.2.3.1 Andel totalt innfordret skatt og avgift av sum krav til innfordring (SKO og Skatteetaten)	≥ 73,5 %	74,9 %	74,4 %	77,9 %
3.2.3.2	3.2.3.2 Andel innfordret mva. av sum krav til innfordring	≥ 70,0 %	75,3 %	74,2 %	73,2 %
3.2.3.3	3.2.3.3 Andel innfordret restskatt for personlige skattytere av sum krav til innfordring (SKO)	≥ 67,0 %	64,6 %	63,0 %	68,5 %

3.2.3.1 Andel totalt innfordret skatt og avgift av sum krav til innfordring (SKO og Skatteetaten)

Totalstørrelsen er ment å gi et samlet bilde av innfordringsarbeidet ved Skattekontorene og hos de kommunale skatteoppkreverne. Totalt innfordret av sum krav til innfordring har i 2014 gått noe opp. I samme periode har det vært en positiv resultatutvikling for skattekontorenes innfordring av merverdiavgift.

3.2.3.2 Andel innfordret merverdiavgift av sum krav til innfordring

Merverdiavgiftsåret 2013

Når det gjelder sum krav til innfordring er hele 75,3 prosent innfordret. Dette er en forbedring av resultatet med 1,1 prosentandeler sammenliknet med 2013 og 2,1 prosentandeler sammenliknet med 2012. Sett i forhold til den høye andelen frivillige innbetalinger (97,5 prosent), og vår antagelse om at de gjenstående ubetalte kravene derfor vil være vanskeligere å innfordre, fremstår resultatet som svært godt. Den jevne resultatforbedring vi har sett for innfordret merverdiavgift de tre siste årene oppfattes som meget positiv da dette direkte motvirker uønsket «fortjeneste» hos avgiftspliktige ved tilbakeholdelse av avgift.

Av sum krav for 2013 på 231,1 mrd. kroner var 0,7 prosent fastsatt ved skjønn, det vil si det samme som for avgiftsåret 2012. Av den ubetalte merverdiavgift for avgiftsåret 2013 på 1,4 mrd. kroner, er hele 58,6 prosent basert på skjønn. Det innebærer en økning fra foregående år på 2,7 prosentandeler.

Akkumulert merverdiavgiftsrestanse for alle avgiftsår

Den akkumulerte merverdiavgiftsrestanse deles gjerne inn i tre kategorier ut fra hvilken innfordringsmessig status de utestående kravene har. Aktiv restanse som er gjenstand for løpende oppfølging og behandling, RI-restanse (restkrav) som i all hovedsak er gjenstand for maskinell oppfølging, og krav bundet i konkursbo hvor vi må avvente resultatet av den rettslige behandlingen. Tabellen nedenfor viser fordelingen av den akkumulerte restanse per 31. desember 2014.

Tabell 25: **Merverdiavgiftsrestanse (alle år) pr 31.12.2014:**

	2014 i mill kr	2013 i mill kr	2012 i mill kr	2011 i mill kr	2010 i mill kr
Akkumulert restanse	8 902	8 740	8 654	7 756	7 620
- RI-restanse (restkrav)	2 885	2 683	2 513	2 342	2 203
= restanse	6 017	6 057	6 141	5 414	5 416
- restanse bundet i konkursbo	1 835	1 555	1 441	1 418	1 563
= Aktiv restanse	4 182	4 502	4 700	3 995	3 853

Akkumulert restanse (det vil si restanser for alle avgiftsår) har i 2014 økt med ca 160 mill. kroner (1,8 prosent) til 8,9 mrd. kroner. Som det fremgår av tabellen over er dette knyttet til RI-restanse og restanser bundet i konkursbo, som er økt med henholdsvis 7,5 prosent og 18 prosent. Selv med disse økningene ser vi imidlertid at den akkumulerte restansen har gått ned med 0,1 prosent i forhold til fastsatt merverdiavgift siste 12 måneder.

Av den akkumulerte restanse utgjør 37 prosent krav som er yngre enn 1 år, noe som er en nedgang på 1,4 prosent fra i fjor. Dette vil i neste omgang være positivt i forhold til redusert oppbygging av eldre restanser som kan være en innfordringsmessig utfordring.

Den aktive restansen har på landsbasis gått ned med ca. 325 mill. kroner (7,1 prosent), noe som er svært positivt sett i forhold til at utlignet merverdiavgift siste 12 måneder i samme periode har økt med ca. 9,7 mrd. kroner. Siden 2012 har den aktive restanseandelen blitt redusert med hele 11 prosent. Alle regioner har i 2013 hatt en nedgang i den aktive restanseandelen, med unntak av en marginal økning på 20 mill. kroner i Skatt Nord,.

Som i 2013 har vi også i 2014 sett en forskyvning av restansen fra aktiv restanse og over mot restanser bundet i konkurs og RI-restanse. Dette indikerer at det totalt sett er gjort et godt stykke arbeid i forhold til å redusere tilsiget av nye restanser og forhåpentligvis bidra til ytterligere restansereduksjon fremover.

Det er vanskelig å si hva som er årsaken til økningen i restanser bundet i konkurs i 2014. Tall viser imidlertid at Skatt øst for 2014 har en økning i konkursrestanser med ca. 240 mill. kroner eller 33,8 prosent. Av denne økningen er hele 96,6 prosent knyttet til merverdiavgiftskrav med forfall før 2013. Dette bekrefter Skattedirektoratets tidligere antagelser om at store deler av den restanseøkningen vi så i 2012, ikke ville bli betalt. Fordi nesten halvparten av restanseøkningen er knyttet til forfall før 2012, er det grunn til å anta at en større andel av disse restansene er knyttet til etterberegnet merverdiavgift som følge av kontroll.

3.2.3.3 Andel innfordret restskatt for personlige skattytere av sum krav til innfordring (SKO)

For restskatt person 2012 var andel innfordret per 31. desember 2014 totalt 64,6 prosent, noe som er 2,4 prosentandeler under resultatkravet på 67 prosent. Selv om dette er en resultatforbedring på 1,6 prosent fra året før, ligger årets resultat hele 4,1 prosent under resultatet fra 2012. Noe av resultatforbedringen for innfordret beløp tror vi muligens kan ha sin årsak i nedgangen i frivillig innbetaling med 0,5 prosent. Erfaringsmessig ser vi at det ofte er sammenheng mellom endringer i disse resultatene.

Mens resultatet for innfordret restskatt person i 2012 var 4,7 prosentandeler lavere enn for innfordret merverdiavgift, har denne differansen økt til 10,7 prosentandeler i 2014. Selv om disse kravtypene ikke er direkte sammenlignbare, viser dette utviklingstrekk for innfordringen av restskatt person som Skattedirektoratet oppfatter som bekymringsfullt og derfor vil følge opp i 2015.

3.2.4 Delmål 2.4: Skatteregnskapet skal være korrekt og oppdatert

Tabell 26: Resultater ¹⁾ delmål 2.4.

Styringsparametere 2014		Krav 2014 (landet)	Resultat 2014	Resultat 2013	Resultat 2012
3.2.4.1	Andel skatteoppkrevere der Skatteetaten har hatt stedlig kontroll	≥ 75 %	80,1 %	79,3 %	78,0 %

3.2.4.1 Andel skatteoppkrevere der Skatteetaten har hatt stedlig kontroll

Det er gjennomført stedlig kontroll fra skattekontoret hos 80,1 prosent av skatteoppkreverne, noe som er godt over resultatkravet på 75,0 prosent. Resultatet viser at Skatteetaten på en god måte prioriterer den regionale kontrollaktiviteten overfor de kommunale skatteoppkreverne.

3.2.5 Risikofaktorer

Arbeidet med Skatteetatens risikovurdering omtales under punkt 4.1.3.2.

3.3 Hovedmål 3: Folkeregisteret skal ha høy kvalitet

Folkeregisteret har gjennomgående høy kvalitet på de fleste områder. Skattedirektoratet vurderer resultatoppnåelsen i folkeregisteret som god for 2014. Folkeregisteret er à jour med den ordinære meldingsbehandlingen for de fleste meldingstyper, med unntak av prøving av ekteskapsvilkår og dødsmeldinger.

Det ble registrert ca 230.000 nye personer i folkeregisteret i 2013. Av disse er ca 60.000 personer født i Norge, ca 70.000 personer er innvandret til Norge og ca 100.000 personer har en midlertidig tilknytning (arbeidsinnvandring innen EØS-området) og ble tildelt D-nummer.

Etaten har i 2014 gjennomført flere tiltak for å sørge for at de som registreres i folkeregisteret har bekreftet og riktig identitet. Kompetansen i å avdekke falske identiteter er styrket i førstelinjen. Det ble totalt avdekket 28 falske identiteter i 2014. Dette er en halvering sammenlignet med 2013. Årsaken til nedgangen er ikke identifisert. Skatteetaten vil vurdere hvorvidt kontrollene er så treffsikre som vi ønsker.

3.3.1 Delmål 3.1: Folkeregisteret skal være fullstendig, korrekt og oppdatert

Tabell 27: Resultater ¹⁾ delmål 3.1.

Styringsparametere 2014		Krav 2014 (landet)	Resultat 2014	Resultat 2013	Resultat 2012
3.3.1.1	Innflytting og flytting innen kommunen - andel godkjente meldinger behandlet innen 4 kalenderdager	≥ 75,0 %	77,2 %	77,8 %	70,3 %
3.3.1.2	Innvandring - godkjente meldinger behandlet innen 9 kalenderdager	≥ 50,0 %	70,6 %	69,6 %	51,6 %
3.3.1.3	Utvandring - andel godkjente meldinger behandlet innen 9 kalenderdager	≥ 70,0 %	74,5 %	69,6 %	51,6 %
3.3.1.4	Skilsmisse, separasjon, vigsel, og dødsmelding - andel behandlet innen 9 kalenderdager	≥ 65,0 %	67,3 %	64,7 %	69,3 %
3.3.1.5	Fødsel - andel behandlet innen 20 kalenderdager	≥ 90,0 %	98,0 %	98,1 %	97,9 %
3.3.1.6	Førstegangsnavesaker - andel behandlet innen 4 kalenderdager	≥ 90,0 %	94,7 %	93,4 %	93,2 %
3.3.1.7	Prøving av ekteskapsvilkår - andel egenærklæringer behandlet innen 14 kalenderdager	≥ 90,0 %	80,6 %	84,5 %	87,5 %
3.3.1.8	Registrert entydig boligadresse i flerbolighus - dekningsgrad	≥ 95,0 %	96,1 %	95,7 %	95,4 %
3.3.1.9	Andel D-numre tildelt innen 5 kalenderdager	≥ 70,0 %	68,3 %	77,7 %	0,0 %

3.3.1.1 Samlet vurdering av styringsparametrene 3.3.1.1 – 3.3.1.8

Folkeregisterets resultater for 2014 sett under ett er gode. For tildeling av D-nummer ser vi et minimalt avvik fra målet. For prøving av ekteskap er avviket noe større. Tre regioner nådde ikke sine mål for 2014. Det ble gjennomført tiltak i de regioner som har hatt de største avvik, men da sakstilfanget delvis er sesongavhengig, skjedde implementering av tiltakene for sent til å kunne påvirke årets målkrav i betydelig grad.

Skattedirektoratets mener at selv om resultatoppnåelsen for flere av parameterne er god, er vår vurdering at for noen av styringsparametere overstiger produksjonsvolumet kvaliteten. Fremover ønsker vi i større grad å fokusere på kvaliteten i tjenestene, herunder kontroll av oppgaver hvor vi antar det er svakheter.

3.3.2 Delmål 3.2: Folkeregisteret skal levere opplysninger med høy kvalitet til brukerne

Tabell 28: Resultater ¹⁾ delmål 3.2.

Styringsparametere 2014		Krav 2014 (landet)	Resultat 2014	Resultat 2013	Resultat 2012
3.3.2.1	Andel profesjonelle brukere som er tilfreds med folkeregisteret	≥ 71,7 %	70,80 %	70,72 %	71,7 %

3.3.2.1 Andel profesjonelle brukere som er tilfreds med folkeregisteret

Den årlige online brukerundersøkelsen for profesjonelle brukere av folkeregisteret ble gjennomført i januar 2015. Som tidligere, vurderte brukerne påstander i forhold til hvor korrekt og fullstendig de mente opplysningene i folkeregisteret var.

Et gjennomsnitt av alle svar gir en andel på 70,8 prosent som sier at de er «*helt enig*», «*enig*» eller «*delvis enig*» i utsagnene. Trekker man ut spørsmål som for den enkelte bruker ikke har relevans ut fra bruk av tjenestene, så er andelen fornøyde brukere enda høyere (83,5 prosent). Begge resultatene viser varige stabile resultater.

3.3.3 Spesielle tiltak

3.3.3.1 Modernisering av folkeregisteret

I tråd med departementets bevilgning har Skattedirektoratet opprettet et forprosjekt for modernisering av Folkeregisteret. Forprosjektet for modernisering av Folkeregisteret leverte i juni et (ekstern) kvalitetssikret styringsdokument for et hovedprosjekt.

Styringsdokumentet skulle danne grunnlag for moderniseringsprosjektet Skattedirektoratet hadde foreslått skulle starte i 2015. Forprosjektet ble nedskalert da det ble klart at det ikke ville bli oppstart av et hovedprosjekt i 2015. Forprosjektet videreføres i 2015. Skattedirektoratet har foreslått oppstart av et hovedprosjekt i 2016.

Skatteetaten har videreført dialogen med de mest sentrale brukerne av folkeregisteret, og spesielt de som i tillegg er produsenter av opplysninger i registeret. Disse

produsentene har behov for å kunne gå over til digital kommunikasjon med folkeregisteret, noe dagens register ikke ivaretar. Dette gjelder for eksempel; fødselsmeldinger, melding om død, melding om farskap, rekvirering av d-nummer med flere. Denne gruppen brukere av registeret opplever at egen modernisering og saksbehandling hemmes av dagens kommunikasjon med folkeregisteret.

Skatteetaten har derfor lagt vekt på dialog med brukerne for å forstå og definere denne gruppens krav og behov.

Skattedirektoratet har i 2014 gitt innspill til statssekretærutvalget for helhetlig identitetsforvaltning. Gjennom året har det vært tett dialog med politidirektoratet og IDeALT-programmet, Nasjonalt ID-senter, UDI, Finans Norge og Datatilsynet om problemstillinger innen helhetlig identitetsforvaltning. Dette har resultert i et utkast til et felles målbilde innen feltet, som er fremlagt for statssekretærutvalget.

Skatteetaten inngikk ny distribusjonsavtale for distribusjon av folkeregisteropplysninger med virkning fra 1. januar 2015.

På bakgrunn av samarbeidsavtalen mellom SSB og Skatteetaten, har SBB identifisert feil i folkeregisteret som må korrigeres før konvertering til et modernisert folkeregister. Skatteetaten har i 2014 arbeidet målrettet med opprydding og kvalitetsheving av informasjonen i registeret på bakgrunn av disse dataene. Dette gir også bedre kvalitet i dagens register.

3.3.3.2 Ny personidentifikator

Utredningen av en kjønnsnøytral identifikator ble oversendt fra Skatteetaten til Finansdepartementet i juni 2014. Det har gjennom høsten vært dialog mellom Skatteetaten og Finansdepartementet for å sikre at alle forhold omkring utredningen av ny identifikator er hensyntatt. I den forbindelse ble et tilleggsnotat oversendt Finansdepartementet i desember.

Fødselsnummeret ble 50 år i 2014

I oktober 1964 så fødselsnummeret dagens lys.

Det vakte stor oppsikt på internasjonale konferanser på 60-tallet at Norge hadde tildelt innbyggerne et eget fødselsnummer bestående av elleve sifre.

Det var SSB som for 50 år siden tok initiativet til å opprette numrene. Også næringslivet ønsket å ha et unikt nummer for personer med bankkonto, når de skulle rapportere inn til skatte- og avgiftsmyndighetene. Det ble tatt utgangspunkt i folketellingsskjemaene man hadde i bruk på 60-tallet når numrene skulle opprettes. Den dag i dag merker man fortsatt konsekvensene av måten fødselsnummeret ble opprettet på.

Kilde: Skattedirektoratet

3.3.3.3 D-nummer

I juni oversendte Skatteetaten forslag om flere tiltak for opprydning i D-nummer databasen til Finansdepartementet. Det viktigste tiltaket som er foreslått, er innføring av tidsbegrensning for gyldigheten av D-nummer. Oppfølging og konsekvensutredning av forslaget vil fortsette i 2015.

3.3.3.4 Behandling av folkeregistersaker – organisering

I tildelingsbrev for 2014, datert 20.12.2013, anmodes Skatteetaten til å legge behandling av saker om falske identiteter i folkeregisteret til skattekontoret som første instans med direktoratet som klageinstans.

Organisering av behandling av ovennevnte saker har ikke blitt endret i 2014. Bakgrunnen for unnlatt endring er at sletting av falske identiteter i folkeregisteret er en beslutning som ikke kan påklages, og Skattedirektoratets behov for å sikre likebehandling av dette spesielle saksområde der man også har kontakt med sentrale statsorgan.

For sletting av identitet som er tildelt D-nummer begrunnes manglende klageadgang i at rekvisisjon av D-nummer skal avvises uten vedtak når legitimasjonskravet ikke er oppfylt. Å annullere (slette) et tildelt D-nummer fordi betingelsene om legitimasjon ikke er oppfylt er derfor en beslutning som ikke kan påklages.

For sletting av identitet som er tildelt fødselsnummer begrunnes manglende klageadgang i at fødselsnummer tildeles som følge av påbudsvedtak. Da falsk identitet ligger til grunn for registreringen av fødselsnummer, regnes denne som ugyldig og er således ikke gjenstand for klage.

Skattekontorene har behandlet 1 487 klagesaker i 2014. Av mottatte klager i 2014 har skattekontorene behandlet 86,8 prosent innen 4 uker. Målet for 2014 var at en andel på 90 prosent av mottatte klager skulle være behandlet innen 4 uker. Skattedirektoratet vil gjennomføre nødvendig oppfølging for å sikre måloppnåelse i 2015.

Skattedirektoratet har mottatt 269 klagesaker i 2014, og behandlet samtlige. Antall klagesaker som sendes over til Skattedirektoratet har vært ganske stabilt de siste årene. Det var 263 saker i 2012 og 233 saker i 2013.

3.3.4 Risikofaktorer 2014

Arbeidet med Skatteetatens risikovurdering omtales under punkt 4.1.3.2.

3.4 Hovedmål 4: Brukerne skal få god service

Skatteetaten har i 2014 fortsatt å utvikle sin service overfor brukerne. Det er lansert nye tjenester på skatteetaten.no for skattytere som krever fradrag for pendling og arbeidsreiser. Dette er kompliserte områder som nå er presentert lettfattelig, blant annet med et steg for steg veivisere som gir riktig svar på om brukeren har rett på fradrag og hvor mye som kan kreves i fradrag. Samtidig har utviklingen i antall henvendelser på telefon og i skranke beveget seg i riktig retning. En nedgang på ca 13 prosent i begge kanaler er bedre enn forventet.

Det viktigste grepet for å øke digitaliseringen i 2014 var å innføre kontakt- og reservasjonsregisteret. Ved utsendelse av skatteoppgjøret for personlige skattytere ble 70 prosent av alle skatteoppgjør sendt kun elektronisk. Hele 78 prosent av skattetrekkmeldingene ble sendt elektronisk. Innføringen har så langt vært vellykket. Den siste store milepælen er utsendelse av selvangivelsen i mars 2015 til ca 3.5 mill. skattytere. Når det skjer vil Skatteetaten ha nådd sitt mål om å digitalisere alle sine store utsendelser.

3.4.1 Delmål 4.1: Saksbehandlingen skal være effektiv

Tabell 29: Resultater ¹⁾ delmål 4.1.

Styringsparametere 2014		Krav 2014 (landet)	Resultat 2014	Resultat 2013	Resultat 2012
3.4.1.1	Andel klager på likningsbehandlingen behandlet innen 3 måneder	≥ 90,0 %	90,4 %	91,1 %	86,9 %
3.4.1.2	Andel klager til klagenemnda for mva. behandlet innen 6 måneder	≥ 90,0 %	87,1 %	84,9 %	85,1 %
3.4.1.3	Andel klager i arvesaker behandlet innen 3 måneder	≥ 80,0 %	87,7 %	83,9 %	77,0 %
3.4.1.4	Andel restanser for etterkontrollrapporter eldre enn 12 måneder	≤ 20,0 %	20,5 %	19,7 %	19,8 %

Skattedirektoratet er fornøyd med den positive utviklingen for både andel klager til klagenemnda for merverdiavgift behandlet innen 6 måneder og andel restanser for etterkontroller eldre enn 12 måneder. Det vil være viktig å fortsette dette gode arbeidet i 2015 og forsøke å komme enda nærmere målkravet på andel behandlede klager til klagenemnda merverdiavgift innen 6 måneder. Direktorat er derimot ikke fornøyd med at andel klager på likningsbehandlingen behandlet innen 3 måneder viser dårligere resultat enn i fjor. Her vil etaten ta grep slik at målkravet igjen nås i 2015.

3.4.1.1 Andel klager på likningsbehandlingen behandlet innen 3 måneder

Vi når målkravet, selv om resultatet er litt svakere enn i fjor. Direktoratet vil derfor følge nøye med på utviklingen, slik at nedgangen i år ikke skal bli en varig trend.

3.4.1.2 Andel klager til Klagenemnda for merverdiavgift behandlet innen 6 måneder

Det er en positiv utvikling i måloppnåelse i 2014 sammenliknet med 2013. Det er likevel ikke en tilfredsstillende måloppnåelse siden kravet på 90 prosent ikke er nådd. Avviket fra målkravet utgjør 3,7 prosentandeler. Volumet på saker til Klagenemnda ligger på i underkant av 400 saker i året. Dette betyr at det ikke ligger noe høyt antall saker bak avviket foran, men det må likevel jobbes målrettet fra regionene slik at hovedtyngden av all klagebehandling skjer innen fastsatt tid. En vesentlig andel av klagenes er knyttet til økt bruk av tilleggsavgift.

3.4.1.3 Andel klager i arvesaker behandlet innen 3 måneder

Arveavgiften ble opphevet fra 1. januar 2014. De klager som er mottatt i løpet av 2014 gjelder således vedtak på bakgrunn av arv mottatt og gaver gitt i 2013, hvor påfølgende avgiftsvedtak er fattet enten i 2013 eller i 2014. 2014 er siste år dette vil bli målt og rapportert.

3.4.1.4 Andel etterkontrollrapporter behandlet innen 12 måneder

Skatteetaten oppnådde resultatkravet på 80 prosent for dette området. Dette er et resultat over målkravet.

3.4.2 Delmål 4.2: Brukerne skal få informasjon og veiledning av god kvalitet

Tabell 30: Resultater ¹⁾ delmål 4.2.

Styringsparametere 2014		Krav 2014 (landet)	Resultat 2014	Resultat 2013	Resultat 2012
3.4.2.1	Andel henvendelser til SOL der brukeren er fornøyd med servicen	≥ 75,0 %	79,0 %	75,0 %	0,0 %
3.4.2.2	Kvaliteten i veiledningen til SOL - andel korrekte svar	≥ 97,0 %	N/A	0,0 %	0,0 %
3.4.2.3	Andel brukere som oppfatter etatens servicenivå som godt	≥ 75,0 %	81,0 %	77,0 %	76,0 %
3.4.2.4	Andel brukere som oppfatter servicenivået i etatens sakshåndtering som godt	≥ 65,0 %	59,5 %	60,0 %	65,0 %

Skatteetaten yter god service overfor sine brukere. Strategien med å få flere brukere over på selvbetjente løsninger fungerer etter hensikten. En nedgang i besøk til skattekontorene og nedgang i

telefonhenvendelser på 13 prosent, viser at utviklingen går i ønsket retning. Målet er at brukerne frivillig skal oppsøke og forstå veiledningen på skatteetaten.no, og i mindre grad ha behov for kontakt i andre kanaler.

3.4.2.1 **Andel henvendelser til SOL der brukeren er fornøyd med servicen**

Skatteetatens årlige befolkningsundersøkelse viser at andelen som er fornøyd med servicen på telefon har økt fra 75 prosent til 79 prosent. Dette er et resultat av langsiktig innsats med å bedre service og tilgjengelighet på telefon. De fleste målepunktene holder seg stabilt, men brukerne er mest fornøyd med at ventetiden har blitt kortere.

Det er ikke gjennomført en ekstern kvalitetsundersøkelse av telefontjenesten (punkt 3.4.2.2) i 2014. Neste undersøkelse vil bli gjennomført i 2015. Derimot har Skatteopplysningen gjennomført sin SMS-undersøkelse blant de som tar kontakt. Her oppnås jevnt over gode resultater. Resultatet er på høyde med hva de beste private aktører klarer å oppnå i tilsvarende undersøkelser. Skatteopplysningen har i 2014 innført *individuell kompetanseavklaring (IKA)* som et styringsverktøy for å sikre at hver enkelt veileder har riktig og tilstrekkelig kompetanse.

3.4.2.2 **Kvaliteten i veiledningen til SOL – andel avvik fra korrekt svar**

Gjennom året blir det gjennomført individuell kompetanseavklaring på områdene skatt, folkeregister og merverdiavgift. Alle veiledere i Skatteopplysningen skal gjennomføre alle relevante kompetanseavklaringer.

Målet er å videreutvikle konseptet i løpet av 2015 til også å omfatte tester som er egnet til å gi gode rapporter på kvaliteten i førstelinjen.

3.4.2.3 **Andel skattytere som oppfatter etatens servicenivå som godt**

I Skatteetatens befolkningsundersøkelse for 2014 svarer 81 prosent av de som har vært i kontakt med Skatteetaten at vår service er god, mens det i 2013 var 77 prosent som mente det samme. I 2014 mener 73 prosent av respondentene at Skatteetaten utøver myndighet på en måte som inngir tillit og respekt. Dette er en stigning på tre prosentandeler fra 70 prosent i 2013. I 2013 mente 70 prosent at det var svært enkelt å få de opplysningene de var ute etter, de gangene de var i kontakt med etaten. I 2014 økte tilsvarende tall til 75 prosent.

Blant bedriftene opplever 73 prosent servicen som god og flere av dem som har vært i kontakt med etaten opplever servicen som god, enn de som ikke har vært i kontakt (76 prosent mot 65 prosent). 72 prosent mener at Skatteetaten håndterer henvendelsene på en korrekt og profesjonell måte og 70 prosent at det er enkelt å få de opplysningene de er ute etter.

Av de som møter opp på skattekontoret opplever 59 prosent at den de snakket med var hyggelig og imøtekommende og 79 prosent mener at den de snakket med forsto spørsmålene.

8 av 10 er fortsatt positive til utviklingen med mer elektronisk kommunikasjon mellom bedrift og Skatteetaten. 54 prosent av bedriftene har besøkt skatteetaten.no de siste 12 månedene og andelen øker jo større bedriften er. Av de som har besøkt skatteetaten.no bruker 81 prosent sidene til informasjonsinnhenting.

3.4.2.4 **Andel skattytere som oppfatter servicenivået i etatens sakshåndtering som godt**

Resultatene er hentet fra Skatteetatens befolkningsundersøkelse for 2014, og svarene gjelder respondenter som har hatt en sak til behandling i løpet av de siste fem årene.

13 prosent svarer i 2014 at de har hatt en sak til behandling hos Skatteetaten. Det samme gjaldt 14 prosent året før. Blant de som har hatt en sak til behandling er det en del forskjeller i tilfredshet med ulike parametere knyttet til saksbehandlingen. Andelen som mener at Skatteetaten har akseptabel saksbehandlingstid er høyere i 2014 enn året før. I 2013 oppgir 73 prosent at de har tillit til at saken deres blir behandlet på en korrekt måte. I 2014 er prosenttallet 69. Tilfredsheten med språket til saksbehandlerne er 67 prosent i 2014 mot 68 prosent i 2013. 2 av 3 som har hatt sak til behandling oppgir at de fikk medhold i saken sin.

Når det gjelder næringsdrivende, svarer 19 prosent at de har hatt en sak til behandling hos Skatteetaten i løpet av de siste 5 årene. Det er høyest tilfredshet med at saksbehandler brukte et språk det var lett å forstå og respondentene har stor tillit til at saken ble behandlet korrekt. Lavest tilfredshet er det med behandlingstiden. Andelen som er enig i at saksbehandlerne har god faglig kompetanse, at man får tilstrekkelig informasjon om saken, og at det er akseptabel saksbehandlingstid har gått noe tilbake sammenlignet med 2013. 6 av 10 bedrifter som har hatt en sak til behandling oppgir at de fikk medhold i saken.

3.4.3 Spesielle tiltak:

3.4.3.1 Skattehjelpen

Skattehjelpen er evaluert i 2014 ved innspill fra regionene, Skatteopplysningen og Skattedirektoratet. Innspill fra regionene inneholder også tilbakemelding fra et utvalg av skatteoppkrevere. Utkast til evalueringsrapport er behandlet av ledelsen i Regionavdelingen og sendt på høring til regionene. Evalueringsrapporten med forslag til tiltak vil bli sendt Finansdepartementet i februar 2015. Det vil bli opprettet en arbeidsgruppe med deltakere fra regionene, skatteoppkrevere og Skattedirektoratet for å utforme forslag til mandat og sentrale rutiner for Skattehjelpen.

3.4.3.2 Saksbehandlingstiden ved skatteklagenemndene og Klagenemnda for merverdiavgift

For omtale se hhv punkt 3.4.1.1 og 3.4.1.2.

3.4.3.3 Oppfølging av handlingsplan for samiske spørsmål

Oversettelse og tilgjengeliggjøring av skjemaer og rettleddninger på samisk er innarbeidet som en del av den årlige skjemarevisjonen. De fleste skjemaer og rettleddninger for personlige skattytere oversettes til samisk. Både selvangivelsen for lønnstakere og pensjonister og selvangivelsen for næringsdrivende med rettleddninger er tilgjengelig på samisk. Det samme gjelder aktuelle vedlegg med rettleddninger.

Skattyterne kan henvende seg skriftlig på nordsamisk til skatteetaten og få svar på samme språk. Benytter en samisktalende skattyter seg av skatteopplysningen (SOL), kan han be om å få snakke med en nordsamisk saksbehandler. En samisktalende saksbehandler vil da ta kontakt senest innen 24 timer.

Skatteetatens elektroniske tjenester på Altinn er ikke tilrettelagt for samisk. Dette skyldes i første rekke tekniske forhold knyttet til plattformen. Selve Altinn-portalen er tilrettelagt for samisk, men presentasjonen er avhengig av et oppgaveregister og dette mangler støtte for samisk. Dette forholdet gjelder for alle etater som benytter seg av Altinn-portalen. Oppgaveregisteret forvaltes av Brønnøysundregistrene.

På *skatteetaten.no* ble det i 2013 gjort flere forbedringer og tilrettelagt for samisk språkvalg. Flere av tjenestene ble da tilgjengelige på samisk. I 2014 er *skatteetaten.no* holdt stabilt på dette nivået. Ytterligere tilrettelegging for samiske tegn i folkeregisteret vil ikke bli gjort før folkeregisteret blir modernisert og overført til ny teknisk plattform.

3.4.3.4 Klart språk

Skatteetaten har arbeidet mye med å forbedre språket i kommunikasjonen med publikum de senere årene. Dette gjelder både i publikasjoner, rettleddninger, brevutsendelser og på *skatteetaten.no*. Etaten vil forsterke arbeidet med klart språk og videreutvikling av *skatteetaten.no* i 2015.

I 2015 vil vi også prioritere å heve kvaliteten på innholdet i masseutsendelser. I 2014 er det laget nye rutiner for masseutsendelser. Disse iverksettes i 2015. Målet er å få bedre oversikt, unngå dobbeltarbeid og tilby verktøy og kvalitetssikring som gjør etatens utsendelser bedre.

3.4.4 Risikofaktorer 2014

Arbeidet med Skatteetatens risikovurdering omtales under punkt 4.1.3.2.

3.5 IKT – Utvikling og forvaltning

Skatteetaten er utviklingsorientert, og har en stor og kompleks portefølje av utviklingsprosjekter. Prosjektene etaten gjennomfører bidrar til både modernisering, bedre tjenester, og videreutvikling og forbedring av etaten. Disse prosjektene er gjerne krevende, men de er svært viktige for at etaten skal kunne utvikle og fornye seg i takt med utviklingen i samfunnet.

I all hovedsak går etatens prosjekter med øremerket bevilgning i statsbudsjettet godt, og leverer til avtalt tid, kost og kvalitet. Etaten har en god sammensetning av prosjekter, som gjør at etaten utvikler seg i riktig retning. På grunn av den totale utviklingsporteføljen bruker vi noe lenger tid på noen av de egenfinansierte prosjektene enn opprinnelig planlagt.

Tilføringen av nye oppgaver, organisert i hovedsak under «SKA-programmet», setter hele Skatteetatens utviklingskapasitet under press, og fører til mindre fleksibilitet. Dette gir forhøyet risiko for etatens utviklingsportefølje, og resulterer i at etaten må nedprioritere en del løpende forbedringer man ellers vill gjennomført.

I 2014 har begge prosjektene *Modernisering av grunnlagsdata (MAG)* og *Ny felles ordning for arbeidsgiveres innrapportering av opplysninger om arbeidstakers ansettelses- og inntektsforhold mm (EDAG)* arbeidet svært godt, og levert resultater som er viktige for både etaten, andre deler av forvaltningen og samfunnet. Begge prosjektene leverer i samsvar med plan, og er helt avgjørende for en vellykket innføring av a-ordningen.

Modernisering av grunnlagsdata (MAG)

MAG-prosjektet har som formål å erstatte dagens grunnlagsløsninger med ett modernisert system. Systemet mottar, behandler og lagrer data for bruk i selvangivelsen og A-ordningen. I 2014 har MAG-prosjektet satt i drift og lansert fem ordninger i 2014, og utviklet ytterligere tre ordninger som ikke er satt i produksjon foreløpig.

I tillegg har MAG i 2014 lagt vekt på å sikre tilstrekkelig funksjonalitet, stabilitet og ytelse for A-ordningen. Det er gjennomført omfattende tester. Resultatet av testene har gitt gode resultater, og det er derfor god grunn til å anta at løsningen vil betjene A-ordningen godt.

Prosjektet har hittil levert i henhold til plan og innenfor budsjett ved utløpet av 2014.

Ny felles ordning for arbeidsgiveres innrapportering av opplysninger om arbeidstakers ansettelses- og inntektsforhold mm. (EDAG)

Skatteetaten, NAV og SSB har i 2014 videreført arbeidet i EDAG-prosjektet som skal innføre en ny, felles ordning for arbeidsgiveres innrapportering om ansettelses- og inntektsforhold m.m. fra 1. januar 2015.

Prosjektet har foreslått endringer i regelverk og tilhørende løsninger, arbeidet med tilrettelegging av innføringen og etatsvise mottaksprosjekt, samt etablering av felles forvaltningsapparat og drift fra 2015.

Prosjektet har lagt vekt på omfattende informasjon og veiledning til alle arbeidsgivere, slik at de kunne tilpasse seg kravene i den nye ordningen. Det gode samarbeidet med lønssystemleverandører har vært svært viktig for å nå alle arbeidsgivere.

I 2014 har noen av prosjektets viktigste oppgaver vært å gjennomføre prøvedrift av innrapportering av a-ordningen, å forberede organisasjonene på oppstart, samt utvikling av løsninger for mottak og bearbeiding av data fra a-meldingen. Alle planlagte løsninger ble satt i produksjon og var klare for å motta data fra a-ordningen fra 1. januar 2015.

Prosjektet har hittil levert i henhold til plan og innenfor budsjett ved utløpet av 2014.

Første innrapporteringsfrist i februar 2015 viser at prosjektet har lyktes godt med sine planer. Ca 155.000 opplysningspliktige brukte ordningen. Ytelse på løsninger, brukerstøtte m.v. har vært tilstrekkelig dimensjonert. Datakvalitet på innrapporterte opplysninger virker å være meget god.

Skattedirektoratet vil komme tilbake med en nærmere vurdering av prosjektet og innføringen av a-ordningen.

Modernisering av systemene forskuddsutskrivning og skatteberegning

Skatteetaten har iverksatt et prosjekt for å erstatte dagens systemer for forskudds- og skatteberegning. Prosjektet er i rute og har i 2014 levert i henhold til plan. Formålet med prosjektet er todelt;

- å sikre løpende skatteberegning og vise skattytere skattemessig betydning av endringer i inntekter, fradrag og verdier. Dette vil kunne styrke rettsikkerheten og dialogen med skattyter både på forskuddsstadiet og ved skatteoppgjøret
- å trygge løpende produksjon, bedre endringsevnen og redusere vekst i forvaltningskostnadene gjennom å modernisere systemene for forskuddsutskrivning og skatteberegning. Moderniseringen vil også bidra til brukervennlige digitale tjenester for skattyterne

I 2014 har prosjektet ferdigstilt styringsdokumenter og planer, samt har etablert løsningsarkitekturen. Første leveranse inneholder nødvendig funksjonalitet for å behandle forskudd og beregne skatt for skattytere med enkle forhold; kun ordinær lønnsinntekt og svært begrensede fradrag. Løsningen vil gradvis utvides med funksjonalitet for skattytere med mer komplekse skattemessige forhold. Komplette løsninger ferdigstilles høsten 2016 og iverksettes for inntektsåret 2017.

Forenklet selvangivelse for næringsdrivende med enkle skattemessige forhold

Prosjektet ELSA skal utvikle og innføre en ny selvangivelsesløsning for næringsdrivende med enklere skattemessige forhold. Prosjektet skal lage en webløsning som både enkeltpersonforetak og aksjeselskaper kan benytte. Den nye løsningen skal være klar våren 2016 for innrapportering av inntektsåret 2015.

Den nye løsningen omfatter og begrenser seg til de næringsdrivende som kun skal innrapportere informasjon i dagens ni mest brukte skjemaer knyttet til selvangivelsen for næringsvirksomheter. Den nye løsningen skal tilby integrasjon med brukernes systemer slik som regnskaps- og årsoppgjørprogrammer.

I 2014 har prosjektet hovedsakelig arbeidet med løsningen for enkeltmannsforetak, mens arbeidet med løsningen for aksjeselskaper har hatt økt innsats mot slutten av året. ELSA jobber mot en pilotproduksjon for utvalgte aksjeselskaper våren 2015.

Nye selvbetjeningsløsninger

Ved offentlig anbudskonkurranse må det leveres attest for skatt og merverdiavgift. Slik attest måtte tidligere bestilles ved henvendelse til Skatteetaten eller skatteoppkrever, som så sendte en attest for skatt og en attest for merverdiavgift, begge på papir. I midten av oktober 2014 ble det imidlertid lansert en ny selvbetjeningsløsning for bestilling av attest for skatt og merverdiavgift. Den nye selvbetjeningsløsningen innebærer en felles attest for skatt og merverdiavgift.

Selvbetjeningsløsningen for skatteattest har blitt svært godt mottatt og foreløpige tall viser at det bestilles mellom 150-200 skatteattester per dag.

Damen fra Bergen

Skatteberegning var den første oppgaven som ble gjort elektronisk (på hullkort). Dette arbeidet ble i 1958 overlatt til EMMA (Elektronisk MatematikkMaskin) ved Geofysisk Institutt i Bergen. Regnekraften var imponerende etter datidens standard; hun hadde en hukommelse på 2.000 10-sifrede desimaltall, kunne utføre 1.000 addisjoner eller 60 multiplikasjoner i sekundet. Maskinen behandlet om lag 2.000 skattytere i timen.

Kilde: "På ære og Samvittighet - Skatteetatens historie etter 1892", Vigmostad & Bjørke AS 2005.

Skulle årets skatteoppgjør blitt kjørt på stakkars EMMA, vil hun måttet arbeidet dag og natt i 3 måneder uten pause¹⁾. Men uansett innvarslet EMMA starten på den teknologiske revolusjon som kom til å skje i Skatteetaten, en revolusjon som fortsatt pågår.

¹⁾ Forutsatt at skatteoppgjørene ikke har blitt mer kompliserte i årene som har gått siden 1958.

Elektronisk løsning for beregning av gevinst/tap ved salg av eiendom

Prosjektet ble etablert for å få inn skattepliktig salg av bolig på selvangivelsen, samt skattepliktig utleie. Tidligere undersøkelser har vist at det kan være så mange som 2 av 3 som ikke oppgir slike inntekter til Skatteetaten.

I løpet av 2014 har prosjektet jobbet med å lage en teknisk løsning som identifiserer personer som har et skattepliktig salg av bolig/tomt/fritidseiendom. Denne løsningen ble klar i november og 25.000 skattytere mottok brev med hvilken eiendom som var solgt, hvorfor denne var skattepliktig og utregning av skattepliktig gevinst/tap som vil legges til grunn for utfylt beløp i selvangivelsen.

Det ble også produksjonssatt et Altinnskjema hvor brevnettene fikk en ferdig utfylt oppgave i Altinn hvor de kan gå inn å gjøre endringer på tall som Skatteetaten legger til grunn.

Tilsvarende arbeid er gjort for utleie, og i mars 2014 ble det sendt ut 11.500 brev hvor prosjektet har identifisert skattepliktig utleie av bolig.

Elektronisk skattekort

Prosjektet er omtalt under kapittel 3.1.

Nytt analysesystem for likningsbehandling av utvinningsseksjonenes salg av tørrgass (SAGA)

Skatteetaten har utviklet et analysesystem for gassavtaler. Systemet har i 2014 blitt videreutviklet som en følge av nye og endrede behov. Skatteetaten har også samlet erfaringer i bruken av systemet og kartlagt mulige og nødvendige endringer. Det er besluttet ytterligere utvikling av systemet i 2015 gjennom prosjektet SAGA II.

Altinn

Altinn utgjør en viktig forutsetning for skatteetatens IT-baserte produksjonsløp. Etatens publikumsrettede elektroniske tjenester krever at løsningen har tilstrekkelig kapasitet, robusthet og stabilitet. Samlet sett har Altinn fungert på en tilfredsstillende måte gjennom 2014.

I 2014 har det særlig vært to forhold knyttet til Altinn som har krevd ekstra oppmerksomhet: Forberedelse til produksjonssettingen av a-ordningen og overgangen til digitalt førstevalg. Begge vil skjerpe kravene til grunnleggende egenskaper i Altinn. I tillegg til de tekniske egenskapene, har etaten gjennom EDAG-prosjektet vært særlig opptatt av de organisatoriske ordninger knyttet til drift og forvaltning av løsningen. Prosjektet har arbeidet tett med Brønnøysundregistrene/AAS for å sikre at dette blir ivaretatt på en hensiktsmessig måte.

På et mer overordnet plan er det gjennomført et arbeid for å sikre en god organisering av det løpende samarbeidet mellom Skattedirektoratet og Brønnøysund i drift og utvikling av Altinn og etatens Altinnbaserte tjenester.

Skatteetaten har i 2014 deltatt i Altinn styringsråd som faste medlemmer. I tillegg har vi deltatt sammen med Finansdepartementet i Departementenes kontaktforum for Altinn (DKF) der særlig EDAG (a-ordningen) og periodene med høyt produksjonsvolum har vært hovedtemaer.

SKATE

SKATE (Strategisk samarbeidsråd for Styring og Koordinering av Tjenester i E-forvaltningen) er et strategisk råd som skal bidra til at digitaliseringen av offentlig sektor blir samordnet og gir gevinster for innbyggere, næringsliv og forvaltningen. I 2014 har SKATE bestått av topledere i ti etater. Etatene med ansvar for nasjonale felleskomponenter er faste medlemmer av rådet. I 2014 er det avholdt fem møter i SKATE. Skatteetaten har vært representert i alle møter. Blant sakene som SKATE har behandlet nevnes a-ordningen, veikart for nasjonale felleskomponenter, utbredelse av sikker digital post og modernisering av folkeregisteret. Etaten har også avgitt ressurser til den tverrsektorielle arbeidsgruppen som utarbeider saksunderlag til SKATE for veikartarbeidet.

Del IV Styring og kontroll i virksomheten

4.1 Administrative og andre forhold

4.1.1 Personalforvaltning og organisasjonsutvikling

4.1.1.1 Organisasjonsutvikling

Regjeringen har i Sundvollen-erklæringen målsetninger om effektivisering av offentlig sektor og mest mulig effektiv bruk av fellesskapets ressurser. Med bakgrunn i dette har Regjeringen varslet og igangsatt flere tiltak for en bedre og mer helhetlig skatte- og avgiftsforvaltning. Ved å legge fastsetting og innkreving av særavgifter og innførselsmerverdiavgift til Skatteetaten vil etaten få et helhetlig ansvar for skatter og avgifter, sammen med dokumentavgiften. Disse tiltakene sammen med samordning av Skatteetaten og de kommunale skatteoppkreverne, samt innlemming av Statens innkrevingsentral (SI) gir skatte- og avgiftsforvaltningen en helhetlig samling i én etat.

Overtakelse av oppgaver fra Tolletaten og Kartverket

Skattedirektoratet og Toll- og avgiftsdirektoratet mottok oppdragsbrev fra Finansdepartementet 28. mars 2014 om at direktoratene sammen skulle utrede hvordan overføringen av særavgifter og innførselsmerverdiavgift kan gjennomføres på en best mulig måte. Et nytt oppdragsbrev ble mottatt 8. april 2014, etatene sammen med Kartverket ble bedt om å utrede hvordan dokumentavgiftsforvaltningen kan overføres til Skatteetaten.

Arbeidet med utredningene har vært organisert som et samarbeidsprosjekt mellom Skattedirektoratet og Toll- og Avgiftsdirektoratet som gjennom arbeid i flere arbeidsgrupper sammen har kommet frem til hvordan funksjonsdelingen mellom etatene skal være.

Prosjektet har vært organisert i delprosjekter, som i tillegg til utredningene om hvordan funksjonsdelingen skal være, også har utredet konsekvensene av denne med hensyn til personalmessige forhold, fordeling av årsverk mellom etatene, økonomiske forhold, konsekvenser for regelverk og IKT-systemer, samt øvrige praktiske forhold som arbeidsplasser og utstyr.

Sluttrapport for henholdsvis Tolletaten og Kartverket ble overlevert Finansdepartementet 5. januar 2015.

Innlemming av Statens innkrevingsentral (SI) i Skatteetaten

Med bakgrunn i Sundvollen-erklæringen besluttet Regjeringen at Statens innkrevingsentral (SI) skulle innlemmes i Skatteetaten fra 1. januar 2015. SI og Skatteetaten mottok felles oppdragsbrev fra Finansdepartementet 9. mai 2014 om at etatene i samarbeid skulle finne ut hvordan innlemmingen skulle skje. SI har gjennom årene bygget opp et solid fagmiljø på flere områder. Tiltaket er ment å bidra til en bedre utnyttelse av SIs fagmiljøer og en mer helhetlig og effektiv innkreving av offentlige krav.

Etatene prosjektorganiserte arbeidet og det ble etablert delprosjekter for å ivareta oppfølging av praktiske og organisatoriske forhold innenfor personal, styring, økonomi, IKT, regelverk og forretningsutvikling. Prosjektet har prioritert konkretisering og implementering av tiltak som må gjøres for at SI og Skatteetaten følger de lover og regler som gjelder for virksomheten fra 1. januar 2015. Det ble også startet arbeid med å finne ut hvordan oppgavefordelingen mellom enhetene skal være og hvordan etatens IKT-systemer kan utnyttes best mulig slik at formålet med innlemming av SI i Skatteetaten oppnås.

SI plasseres organisasjonsmessig som en driftsenhet på regionnivå i Skatteetaten. All operativ virksomhet i Skatteetaten blir samlet på regionnivå. Organisasjonsmodellen understøtter styrings- og oppfølgingslinjer som Skatteetaten har etablert for sin operative virksomhet. SI inngår i styringen av helhetlig produksjon og virkemiddelbruk for etatens innkreving sammen med skatteregionene.

Prosjektet ble avsluttet ved innlemming av SI i Skatteetaten 1.januar 2015. Videre oppfølging og tiltak med harmonisering og forretningsutvikling vil bli foretatt i linjeorganisasjonen.

Overføring av skatteoppkrevingen til Skatteetaten

Regjeringen har satt i gang et arbeid med sikte på overføring av skatteoppkreverfunksjonen til Skatteetaten. I denne forbindelse fikk Skattedirektoratet 23. juni 2014 i oppdrag å utrede hvordan skatteoppkreverfunksjonen (føring av skatteregnskapet, arbeidsgiverkontroll og innkreving) kan organiseres i Skatteetaten for å oppnå en bedre og mer effektiv skatteoppkreving. Utredningen skulle også inneholde forslag til nødvendige regelverksendringer, plan for eventuelle endringer i IKT-systemløsninger og vurdering av arbeidsrettslige og personalmessige forhold. Skattedirektoratets rapport ble oversendt Finansdepartementet 24. november 2014 og sendt ut på ekstern høring 1. desember 2014 med frist for tilbakemelding 2. mars 2015.

Regjeringen vil ta stilling til Skattedirektoratets konkrete forslag til organisering av skatteoppkreverfunksjonen etter at høringen er gjennomført, herunder den regionale fordelingen og omfanget av satsingen på arbeidsgiverkontroll i kampen mot svart økonomi. Finansdepartementet har uttalt at Skattedirektoratets forslag følger de føringene Regjeringen har lagt for arbeidet, og at rapporten danner et godt grunnlag for å arbeide videre med sikte på å overføre skatteoppkreverfunksjonen til Skatteetaten for å få en bedre og mer effektiv skatte- og avgiftsforvaltning.

Utredning av ny kontorstruktur i Skatteetaten

Som et ledd i arbeidet med å oppnå en bedre og mer effektiv skatte- og avgiftsforvaltning har Regjeringen besluttet at kontorstrukturen i Skatteetaten skal vurderes med sikte på å redusere antall kontorer. Skatteetaten mottok oppdragsbrev fra Finansdepartementet av 9.mai 2014. Kontorstrukturen i Skatteetaten skal vurderes med sikte på å redusere antall kontorer. Det skal legges til rette for at etaten kan løse oppgavene på en bedre og mer effektiv måte. Dette vil medføre færre og større kontorer i Skatteetaten enn i dag. Samlet sett tilsier endringer i Skatteetatens oppgaver, utvikling i oppgaveløsningen og endring i tjenestetilbudet, at kontorstrukturen i Skatteetaten bør vurderes.

De senere årene har det vært en betydelig endring i etatens samhandling med brukerne gjennom Skatteopplysningen og ved mer elektronisk kommunikasjon. Dette har redusert behovet for personlig oppmøte ved skattekontorene. Brukerne kan få et godt tjenestetilbud selv om antallet skattekontorer blir færre. Færre og større kontorenheter kan gi bedre ressursutnyttelse, mer robuste fagmiljøer, økt rettssikkerhet gjennom mer ensartet behandling av saker og forutsigbarhet i tjenestetilbudet. Arbeidet med utredning av kontorstrukturen er organisert i et prosjekt. Forslag til ny kontorstruktur i Skatteetaten skal oversendes til Finansdepartementet innen utgangen av 2015.

Sentralskattekontoret for storbedrifter (SFS)

Skattedirektoratet har tidligere besluttet at den fremtidig storbedriftssatsning i Skatteetaten skal legges til et utvidet og styrket SFS. Manntallet til SFS utvides til å bestå av konsern med drifts- og/eller finansinntekter på mer enn tre milliarder kroner i året. Videre skal SFS ha ansvar for både skatt, arbeidsgiveravgift og merverdiavgift innen storbedriftsmanntallet sitt.

Implementering av det nye SFS har fulgt oppsatt plan. Ifølge omdisponeringsplanen skulle SFS styrkes med 75 nye medarbeidere. Første del av omdisponeringen ble gjennomført høsten 2013, med virkning fra 1. januar 2014. Siste del av omdisponeringen ble gjennomført høsten 2014 med virkning fra 1. januar 2015. SFS er fra 2015 lokalisert to nye steder (Bergen og Sandvika). Fra 2015 har SFS ansvar for alle konsern med en konsernomsetning over tre mrd. kroner, bortsett fra samvirkekonsern som behandles fra Skatt Midt-Norge. SFS har fra 1. januar 2014 vært underlagt direkte styring fra Regionavdelingen i Skattedirektoratet.

En ny MAP/APA-enhet (dobbelbeskatning/forhåndstilsagn) ble etablert med virkning fra 1. januar 2015, og organisatorisk underlagt SFS. Leder og ytterligere fire ansatte var på plass fra 1. januar. Ytterligere fem vil bli ansatt i løpet av første halvår 2015.

Avvikling av arveavgift

Skatteetaten har i tråd med beslutningen i statsbudsjett for 2014 avviklet arbeidet med arveavgiften. Avviklingen er gjennomført i henhold til oppsatt plan, og berørte medarbeidere er overført til nye saksområder i takt med reduksjonen i saksmengde. Det er opprettet en egen beredskapsgruppe for å håndtere saker, inkludert klagesaker, som må påregnes å komme inn til etaten i ytterligere et par års tid.

4.1.2 Bemanning – utvikling og kapasitet

Skatteetaten er en organisasjon i kontinuerlig utvikling, likevel er bemanningen preget av stabilitet.

4.1.2.1 Utviklingstrekk

Antall ansatte og netto årsverk

Skatteetaten hadde ved utgangen av året 6.202 ansatte, 47 færre enn ved utgangen av 2013. Antall driftsenheter er økt med én i forbindelse med at Sentralskattekontoret for storbedrifter (SFS) ble etablert som egen driftsenhet 1.1.2014. Etaten disponerte 5.761 netto årsverk¹ ved utgangen av året, 39 færre enn ved utgangen av 2013. 78,77 prosent av etatens netto årsverk er i regionene, Skatteopplysningen (SOL), SFS og Oljeskattekontoret. 15,9 prosent er i SITS og 5,33 prosent i Skattedirektoratet. Utviklingen de siste årene med økning av netto årsverk i SITS og Skattedirektoratet samtidig som netto årsverk i regionene reduseres, fortsatte også i 2014. Regionene, SOL og sentralskattekontorene hadde en samlet reduksjon på 87,3 netto årsverk fra utgangen av 2013 til utgangen av 2014, mens SITS hadde en økning på 45,9 netto årsverk. Skattedirektoratet økte med 2,1 netto årsverk. Økningen i SITS er primært innen Utvikling og Plan. I en overgangsfase med utvikling av nye systemer, er det behov for økt bemanning til å betjene utviklingsprosessene og prosjektene, fordi gamle systemer ikke kan saneres før de nye er implementert.

I regionene er det innenfor fastsettingsområdet at reduksjonen er størst i antall netto årsverk. Fastsettingsområdet er redusert med 137,9 netto årsverk fra utgangen av 2013.

Skatteetaten hadde 80 midlertidig ansatte ved utgangen av året, en økning på 12 personer fra utgangen av 2013. Dette utgjør 1,3 prosent av antall ansatte som mottar lønn. Antall fast ansatte i etaten er redusert med 47 personer i samme periode.

Aldersdemografi

Gjennomsnittsalderen i etaten har vært relativt stabil de siste årene, men har økt svakt fra 48,1 år i 2010 til 48,6 år i 2014. 65 prosent av de ansatte er i aldersgruppen 40-60 år, og bare 20 prosent er under 40 år. Gjennomsnittsalderen på nyrekrutterte var 35 år, mens gjennomsnittsalder på de som sluttet var 50,6 år.

Turnover og rekruttering

Etaten har i løpet av året rekruttert 296 ansatte (222 faste og 74 midlertidige), mens 305 ansatte har sluttet. Av disse var det 142 ansatte (47,1 prosent) som sa opp sin stilling for å begynne et annet sted, mens 42,4 prosent gikk over i AFP eller alderspensjon og 7,6 prosent gikk over i uførepensjon.

---

¹ Netto årsverk: Totalt antall årsverk minus alle former for permisjoner, inkludert foreldrepermisjon. Gir en oversikt over antall årsverk som er "i arbeid".

Etatens turnover er i 2014 5,0 prosent mot 5,2 prosent i 2013. Dersom en ser bort fra de som sluttet i etaten for å gå av med pensjon (AFP, alder, uføre), er det en turnover på 2,3 prosent.

Medarbeiderundersøkelsen viser at etatens arbeidsstyrke er svært stabil. 8 av 10 medarbeidere forventer å være ansatt om to år, mens 8 prosent av medarbeiderne har en klar forventning om å ikke være ansatt i etaten om to år.

Skatteetaten arbeider aktivt med å synliggjøre Skatteetaten som en relevant og attraktiv arbeidsgiver for aktuelle målgrupper, samt styrke etatens rekrutteringsevne på kortere og lengre sikt. I 2014 mottok Skatteetaten pris for årets klatrer på Universums liste over attraktive arbeidsgivere blant yrkesaktive innen økonomi/revisjon/business. Etaten opprettholdt sin topp 10 plassering over attraktive arbeidsgivere for ansatte innen IT-sektoren. Viktig i arbeidsgiverprofileringen er deltakelse på arbeidslivsmesser og karrieredager og bedriftspresentasjoner for studentgrupper blant etatens målgrupper. Skatteetaten var i 2014 til stede på mer enn 20 arrangementer over hele landet. Ny profileringsfilm er utarbeidet med særlig fokus på samfunnsoppdraget og etatens kjerneoppgaver innen skatt og avgift. Målgruppene er jurister, revisorer og økonomer. Filmen er et supplement til en tidligere profileringsfilm med særlig fokus på etatens IT-miljø. Skatteetaten fortsetter med sitt traineeprogram med IT-fokus rettet mot nyutdannede (2-årig program med opptak av tre personer hvert år).

4.1.2.2 **Bemanningsmessig kapasitet i forhold til oppgaveløsningen**

Skatteetaten vurderer kontinuerlig sin oppgaveløsning for å sikre en effektiv og god resultatoppnåelse. Bemanningen innenfor de ulike fagområdene endres som følge av at oppgaveløsningen utvikles når nye systemer og arbeidsverktøy implementeres, oppgaver spesialiseres eller organiseres på nye måter.

Et godt eksempel på det er omdisponeringen av ca 60 stillinger fra etatens driftsenheter til Sentralskattekontoret for storbedrifter (SFS) som ledd i den strategiske satsningen på storbedrifter.

Et annet eksempel er at vridningen av bemanningen mellom driftsenhetene fortsetter med reduksjon av bemanningen i regionene og økning av bemanningen i SITS. Dette skyldes behovet for økt andel fast ansatte i de store utviklingsprosjektene for å sikre gjennomføring i tråd med gjeldende planverk og for å sikre kompetanse ved overføring av prosjektene til drift og forvaltning i linjen.

Reduksjonen i antall årsverk i regionene, og da spesielt innenfor fastsettingsområdet, er gevinstuttak knyttet til innføringen av SL. Implementeringen av de store utviklingsprosjektene som EDAG (Elektronisk Dialog med Arbeidsgivere), MAG (Modernisering av grunnlagsdata), skatteetaten.no med flere, vil også i årene som kommer kunne bidra til noe effektivisering i regionene.

I forbindelse med avviklingen av arveavgiften fra 1.januar 2014, ble ressursene omdisponert til andre arbeidsområder, primært til å styrke regionenes arbeid med merverdiavgift og grunnlagsdata.

Arbeidet i forbindelse med programmet Samordnet Skatt og Avgift (SKA) har vært og er ressurskrevende. Mange stillinger er omdisponert til å jobbe i SKA-programmet (innlemming av Statens innkrevingsentral (SI), overføring av særavgifter fra Toll til Skatt) og med utredningene av skatteoppkreverfunksjonen (SKO) og kontorstruktur, uten at det er tilført ressurser for å erstatte disse.

De fleste deler av Skatteetaten berøres i større eller mindre grad av omstillingene.

Mål for omstillingene i 2015 er at gjennomføring skal skje på en sikker og effektiv måte, at produksjonen opprettholdes og at sykefraværet ikke økes. Dette forutsetter at berørte ansatte, både ledere og medarbeidere, får tilstrekkelig informasjon og at personalløpene gjennomføres på en god måte og i tråd med gjeldende regelverk

Kompetanse og ledelse

I tillegg til antall ansatte, er riktig bemanningsmessig kapasitet i forhold til oppgaveløsningen tett koblet mot kompetanse og ledelse. Nye arbeidsmetoder og -verktøy, nye oppgaver og satsninger stiller krav om kompetanseutvikling blant etatens ansatte. Som følge av lav turnover, må etatens behov for kompetanse hovedsakelig dekkes gjennom utvikling av egne ansatte. I løpet av året er det gjennomført målrettede formelle kompetansetiltak innenfor alle fagområder. Etaten har også en bevisst satsning på

kompetanseutvikling som en naturlig del av oppgaveløsningen, og mye av kompetanseutviklingen foregår gjennom bl.a. skulder- ved-skulder læring og gjennom deltagelse i prosjektarbeid både sentralt og regionalt.

Etaten har som uttalt mål å ha riktig kompetanse på rett sted samt å ha en god oversikt over ressurs- og kompetansebehov på kort og lengre sikt. Medarbeideres registrerte kompetanse og utviklingsplaner brukes til å målrette kompetanseutviklingen for ansatte både på individ- og gruppenivå. Registreringen gir sammen med bemanningsprognoser, også bedre grunnlag for bemanningsplanlegging på kort og lengre sikt, i tillegg til bemanningsanalyser på driftsenhetsnivå.

Etaten har i 2014 implementert en ny kompetansestyringsprosess, og Skatteetatens Læringscenter er godt etablert. Dette sikrer en tydeligere og mer sentralisert styring av kompetanseutviklingen. Det prioriteres og utvikles tiltak innenfor alle skatteetatens kompetanseområder; Skatt, avgift og folkeregister, Ledelse, styring og organisasjon samt IT og metode. Beslutning om prioritering og utvikling av strategisk viktige kompetansetiltak, tas av etatsledelsen. Etaten har fokus på ledelse som et viktig bidrag for god oppgaveløsning i etaten. Kontinuerlig forbedring (KF) som arbeids- og ledelsesform, bidrar til effektiv oppgaveløsning. KF- opplæring inngår i etatens ledelsesutviklingsprogram for nye ledere.

I løpet av året er det gjennomført behovsrettede ledelsesutviklingstiltak som er utviklet sentralt for hele etaten. I 2014 er det utviklet tiltak knyttet til bl.a helsefremmende arbeidsmiljø. Nye ledere får felles lederopplæring. Ledelsesprinsippene er integrert i medarbeiderundersøkelsen, og den enkelte leder måles på etterlevelse av disse. For å gjøre lederne i stand til å ivareta omstillingene etaten står opp i på en best mulig måte, vil målrettede tiltak bli utviklet.

4.1.2.3 IA-avtalen

Sykefravær (delmål I)

Sykefraværet i Skatteetaten er for høyt i forhold til en ambisiøs målsetting om å redusere fraværet med 0,4 prosentandeler til 5,7 prosent. Sykefraværet har økt til 6,2 prosent i 2014 fra 6,1 prosent i 2013.

Etatens egenmeldte fravær har vært stabilt på 1,6 prosent fra 2011. Det legemeldte fraværet hadde en reduksjon på 0,4 prosentandeler i 2013, men har så hatt en liten økning på 0,1 prosentandeler i 2014.

Den stabile trenden i egenmeldt fravær finner vi i de fleste driftsenhetene, og tre driftsenheter har hatt en svak nedgang i det egenmeldte fraværet. To av driftsenhetene har reduksjon i det legemeldte fraværet sammenlignet med 2013, i to driftsenheter har fraværet vært stabilt, mens fire driftsenheter har en svak økning.

Enheter med høy andel kvinner og høy alder har tradisjonelt et høyere sykefravær. Dette gjelder også enheter som jobber i førstelinje ut mot kunder. Dette er et mønster vi også ser i Skatteetaten.

Etaten jobber målrettet med tilrettelegging og tett oppfølging av sykemeldte, og driftsenhetenes HR-miljø og Bedriftshelsetjenesten brukes aktivt for å støtte ledere i enheter med høyt sykefravær.

I 2014 er det gjennomført anskaffelse av en landsdekkende BHT som gjelder fra og med 2015.

I juli 2014 tok etaten i bruk ny modul i Tidbank som gir støtte til ledere for enda bedre og systematisk sykefraværsoppfølging. Ledere får nå varsel i sin epostboks om oppfølging i henhold til rutinene i IA-avtalen.

For å nå etatens målsetning om redusert sykefravær, satses det på økt bevisstgjøring og vektlegging av helsefremmende tiltak knyttet til lederskap (trygg, tydelig og tett på), medarbeiderskap og miljøtiltak som fremmer nærvær. Oppfølgingsprosesser knyttet til medarbeiderundersøkelsen er et viktig tiltak for å styrke jobbnærvær og forebygge arbeidsrelatert sykefravær.

Skatteetaten deltok i FAFOs/KMDs sykefraværsprosjekt «Sykefravær i det statlige tariffområdet» (periode mai – desember). I Fafos rapport blir det presentert som en styrke at vi tenker helhetlig og langsiktig og jobber målrettet, systematisert og kunnskapsbasert.

Ansatte med nedsatt funksjonsevne (delmål II)

Det er en utfordring å nå målet om at 5 prosent av alle nytilsatte skal være personer med nedsatt funksjonsevne. Av de 296 personene som ble rekruttert i løpet av 2014, hadde én person (0,3 pst) oppgitt å ha nedsatt funksjonsevne. I de to foregående år har mindre enn 1 prosent av nytilsatte oppgitt å ha funksjonshemming.

Som et tiltak for å øke andelen ansatte med nedsatt funksjonsevne, deltar etaten i statens trainee-program for personer med høyere utdanning og nedsatt funksjonsevne.

Få ansatte til å stå lenger i arbeid (delmål III)

48,4 prosent av etatens ansatte var 50 år eller eldre ved utgangen av 2014, en økning fra 46,9 prosent ved utgangen av 2013. De siste årene har det vært en jevn økning i andel av ansatte som er over 50 år.

129 fast ansatte gikk over på AFP eller alderspensjon i løpet av året. Tilsvarende tall for 2013 var 120 og for 2012 var 107. Gjennomsnittsalder for de som gikk av med pensjon (AFP/alderspensjon) i 2014 var 65,6 år, tilsvarende tall var 65,8 år i 2013. Etatens mål er en gjennomsnittsalder på 66 år for ansatte som går av med pensjon (AFP/alder) i 2015.

4.1.2.4 Arbeidsmiljø/HMS

Skatteetaten jobber langsiktig og målrettet med arbeidsmiljøet. Arbeidet har et helsefremmende, forebyggende og gjenopprettende perspektiv, og en helhetlig tilnærming med sikte på økt bevissthet og forsterket innsats på å skape et helsefremmende arbeidsmiljø.

Medarbeiderundersøkelsen fungerer som et strategisk styrings- og dialogverktøy, og gir oss innsikt i utviklingen innenfor utvalgte strategiske satsningsområder. Den gir også grunnlag for kontinuerlig arbeid med arbeidsmiljøet på alle nivåer i organisasjonen. Det undersøkes om det lar seg gjøre å koble resultater fra medarbeiderundersøkelsen mot sykefraværstatistikker, for om mulig å finne sammenhenger og noen årsaksforklaringer til sykefraværet.

Resultatene av undersøkelsen viser at det er et høyt engasjement blant ansatte i Skatteetaten. Den sterkeste driveren for engasjement hos medarbeidere er «innhold og innflytelse». Forhold knyttet til det daglige arbeidet og arbeidsmiljøet utpeker seg som styrker. Sammenlignet med andre virksomheter, er Skatteetaten helt i toppen når det gjelder jobbtilfredshet. Skatteetatens resultater ligger jevnt over resultater i sammenlignende organisasjoner.

Etatens policy for personellsikkerhet (SFI-2.4), sier at ID-kontroll og bakgrunnssjekk av utdanning og erfaring skal foretas i etatens rekrutteringsprosesser. Dette for å sikre at Skatteetaten ikke ansetter personer med falsk(e) vitnemål/praksis og/eller gir personer med falsk identitet tilgang til våre systemer.

I den anledning har etaten etablert et samarbeid med selskapet Meditor for å utføre bakgrunnssjekk av kandidater i rekrutteringsprosesser. Bakgrunnssjekk skal utføres for eksterne kandidater til faste stillinger (også midlertidig til fast), samt midlertidige/innleide/vikarer fra vikarbyrå av 12 måneders varighet eller mer. Ingen kandidater skal motta tilbud fra Skatteetaten uten at bakgrunnssjekk er bestilt.

Etikk

Skatteetaten jobber systematisk med etikk og å styrke etisk bevissthet. Etikk som tema er innarbeidet i ulike styringsdokumenter og verktøy for å bidra til god forvaltningsutøvelse og ivaretagelse av etatens omdømme. Toppledelsen (toppledergruppen i fellesskap) i alle enheter vurderer sentrale virksomhetsprosesser ut fra etisk risiko minst en gang i året som enhetens «etikk-komite». Ledere er ansvarlig for jevnlig å gjennomføre dilemmatrening i egen gruppe.

Resultatet fra medarbeiderundersøkelsen viser at majoriteten av etatens ansatte sier de er kjent med etatens etiske retningslinjer og at mer enn halvparten av de ansatte sier det diskuteres relevante etiske problemstillinger i gruppene .

Skatteetaten fikk prisen for «årets klatrer» på Universums årlige kåring over Norges mest attraktive arbeidsgivere. Etaten gikk opp 20 plasser fra i fjor og endte på 26 plass for de økonomiutdannede med arbeidserfaring. Analyser av undersøkelsen viser at én av etatens klare styrker er at vi assosieres med positive etiske holdinger.

4.1.3 Internkontroll og risikovurdering

4.1.3.1 Internkontroll

Intern styring og kontroll omfatter alle tiltak etaten gjennomfører for å nå sine mål, sikre pålitelig rapportering og overholdelse av lover og regler – på en god og effektiv måte. I etatens policy for intern styring og kontroll er det beskrevet hva dette innebærer, og hvem som har ansvaret for å sikre at det blir ivarettatt.

Fra 2013 har det i regionene/SOL vært innført en felles sjekklister for dokumentasjon og oppfølging av intern styring og kontroll. Sjekklister skal være en hjelp til å avdekke områder med manglende eller sviktende intern styring og kontroll, iverksette forbedringstiltak og dokumentere gjennomføring. Av driftsenhetenes rapportering for 2014 fremgår det at det ikke er avdekket vesentlige svakheter, feil og mangler i kritiske prosesser og aktiviteter. Regionene rapporterer at de følger den etablerte praksisen med bruk av sjekklister og avviksrapportering. Tre regioner har i 2014 gjennomført en modenhetsvurdering og vurderer modenhetsnivået til å være tilfredsstillende.

Etaten har i 2014 fortsatt arbeidet med å forbedre den operasjonelle risikostyringen. Risikobildet er blitt fulgt opp ved bestemte milepæler i perioden. Særlig fokus har det vært på å utvikle felles risikooversikter på tvers av etatens tjenester, samt egen risikooversikt for Altinn. Dette underbygger felles håndtering og oppfølging av risikofaktorer på tvers av tjenestene. I 2015 vil det arbeides videre med standardisering av risikostyringsprosessen i tjenester og prosjekter. Det er blitt gjennomført risikovurderinger for gjennomføring av likningsbehandlingen. Tidligere har det blitt etablert kvalitetsmål for selvangivelsen, og vi har nå en historikk som muliggjør bedre styring av denne produksjonen. Erfaringene fra selvangivelsen muliggjør etablering av kvalitetsmål også for andre tjenester.

Det er ikke avdekket alvorlig svikt i etatens interne styring og kontroll gjennom internrevisjonens enkeltrevisjoner.

I løpet av 2014 er det meldt inn 92 avvik på interne og eksterne tjenester hvorav 28 var alvorlige og ett var kritisk. Alle innrapporterte avvik ble fulgt opp gjennom rotårsaksanalyser og det ble implementert forbedringstiltak for å forhindre gjentagende avvik. Alle tiltak knyttet til det kritiske avviket ble ferdigstilt i 2014.

I 2014 har skattedirektørens strategikart med målbeskrivelser for neste treårsperiode blitt oppdatert i tråd med fremtidsbilde 2025 som grunnlag for utvikling av styringskort på underliggende nivåer i 2015. Det blir sentralt for den videre mål-, resultat- og risikostyringen av etaten fremover, og vil dermed styrke intern styring og kontroll i etaten.

4.1.3.2 Risikovurdering

Skatteetaten gjennomfører årlig en overordnet risikovurdering, med halvårlig oppdatering. Risikovurderingen gir uttrykk for hvilke risikofaktorer etatens ledelse vurderer som mest alvorlige for måloppnåelsen de kommende årene og hvordan disse vil bli håndtert. Hensikten med vurderingen er å gi et godt grunnlag for prioritering og planlegging av virksomheten i perioden, samt å forebygge forhold eller hendelser som kan virke negativt inn på etatens måloppnåelse. Risikovurderingen er også et viktig innspill til styring av etaten.

4.1.3.3 Skattedirektørens internrevisjon

Skatteetatens internrevisjon har i 2014 arbeidet med følgende revisjoner og spesialoppdrag:

R13-14: Skriftlig kommunikasjon med utenlandske skatteyttere.

R14-01: Spesialoppdrag Romania – del 2

- R14-02: Oppdatering av Skatteetatens mislighetsprofil 2014
- R14-03: Skatteetatens praktisering av offentleglovas regler om rett til innsyn i dokumenter
- R14-04: Kontroll med bruk av øremerkede midler
- R14-05: Tilstrekkelighet av landsdekkende rutiner innen folkeregister, skatt og avgift
- R14-06: Prinsipielle saker fra skattekontorene – etterlevelse av retningslinjer mv.
- R14-07: IT-sikkerhet
- R14-08: E-handel og digital økonomi
- R14-09: Skatteetatens oppfølging av 22. juli rapporten
- R14-10: Kvalitet i svar fra SOL
- R14-11: SOL-veiledning elektroniske løsninger
- R14-12: Beskatning av norske inntekts- og formuesforhold i utlandet
- R14-13: Skatteetatens interne koordinering av innsats mot arbeidslivskriminalitet, herunder skatte- og avgiftskriminalitet.
- O14-x1: Internrevisjonens egen risikovurdering og utvikling av «revisjonsunivers» (Assessment Map)
- O14-x2: Risikovurdering tilknyttet overføring av oppgaver fra Toll/Skatt
Revisjonen R13-14 tilhører revisjonsplan for 2013, men ble slutført i 2014.

Se for øvrig egen rapportering til Finansdepartementet.

Etter anmodning fra den rumenske skattedirektøren ble det i november 2012 besluttet at Skatteetaten skal bistå National Agency for Fiscal Administration med å bekjempe den utbredte korrupsjonen i etaten. Arbeidet vil bli finansiert av EØS-midler. Dette arbeidet er registrert som revisjon R14-01. Gjennom 2013 og 2014 har Internrevisjonen og Internasjonal stab brukt forholdsvis store ressurser på dette arbeidet. Arbeidet vil fortsette i 2015.

Internrevisjonen har i 2014 også arbeidet videre med utviklingsoppgaver som følge av eksternt evaluering foretatt i 2012, herunder ytterligere videreutvikling og oppdatering av revisjonsunivers (Assessment Map) og Internrevisjonens egen overordnede risikovurdering som grunnlag for å velge revisjonsobjekt. Oppdraget er registrert som O14-x1.

I forbindelse med overføring av oppgaver fra Tolletaten til Skatteetaten f.o.m. 1.1.2016 fikk Internrevisjonen høsten 2014 et spesialoppdrag med å legge til rette for, samt fasilitere en risikovurdering knyttet til omstillingsperioden. Arbeidet var konsentrert til oktober-november og tok betydelige ressurser. Oppdraget er registrert som O14-x2.

4.1.3.4 Sikkerhet og beredskap

Skattedirektoratet vurderer sikkerhetstilstanden totalt sett til å være god. Arbeidet med beredskap og håndtering av sikkerhetstruende hendelser er videreført i 2014, spesielt med vurdering av risiko for liv og helse i forbindelse med kontrollvirksomheten. Arbeidet med å identifisere beredskapsutfordringer/sikkerhetstruende hendelser har vært utgangspunkt for de scenarier som øvelsene har vært basert på. Det er gjennomført øvelser på flere nivåer i etaten, herunder regional kriseledelse, sentral kriseledelse, IT-kriseledelse og for teknisk personell for systemer/infrastruktur. Etatens kriseledelse gjennomførte en øvelse relatert til håndtering av en økende generell trussel mot samfunnet som spisset seg mot Skatteetaten og som resulterte i en alvorlig hendelse i Skattedirektoratet. Etaten har også øvd på å raskt kunne få frem gode lister over hvor mange og hvem som på et angitt tidspunkt var til stede på et utvalg små og store lokasjoner. Etatens IT-kriseledelse har øvd på håndtering av hendelser som medførte at datahall ble satt ut av drift. IT driftsenhetene har gjennomført flere realistiske øvelser for å kunne håndtere utfall av kritiske komponenter. Etaten har også i år erfart og håndtert sikkerhetstruende hendelser knyttet til liv og helse, herunder vold og trusler om vold fra publikum rettet mot våre ansatte.

Det er gjennomført interne revisjoner både på IT-sikkerhet og på etatens krisehåndtering og beredskap. Dette har bekreftet at tilstanden er god, men har også identifisert områder som krever forbedringstiltak og økt oppmerksomhet.

Etaten har gjennomført sikkerhetstester både på systemer i drift og på nye systemer og løsninger. Sosial manipulering og forsøk på å infiltrere for å ødelegge eller tilegne seg informasjon er vurdert som et område med økende risiko. Det er i 2014 gjennomført tester på dette området og opplæring og informasjon er styrket og tilpasset for å gjøre medarbeiderne bedre rustet til å håndtere slike situasjoner.

Etaten arbeider systematisk med å ivareta informasjonssikkerhet. Skattyters behov for enkle løsninger og oppdaterte data, medfører behov for tettere integrasjon mellom interne systemer og eksterne tilgangssystemer. Dette vil kreve et økende fokus på konfidensialitet, integritet og tilgjengelighet, og etatens moderniserte løsninger må investere i gode sikkerhetsløsninger for å opprettholde akseptabel risiko.

4.1.4 Analyser av produktivets- og kostnadsutvikling

4.1.4.1 Analyse av produktivetsutviklingen i Skatteetaten 2008-2014

Som for tidligere år har vi gjort rede for forholdet mellom ressursbruk og resultater (produktivetsutviklingen) i etaten. Ved å sammenstille aggregerte nøkkeltall for ressursinnsats og produksjon over tid, får man et bilde av forholdet mellom ressursbruk og resultater på aggregert nivå.

Tabell 31: Analyse av produktivetsutviklingen i Skatteetaten 2008-2014

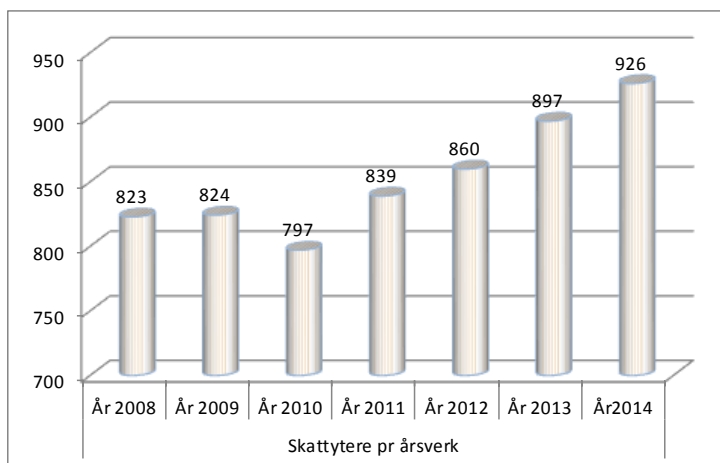
	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008
Regnskap (mill. kroner) (note 1)							
Post 01. Sum utvalgte konto (før refusjoner)	4 739	4 656	4 602	4 555	4 524	4 243	4 027
- Lønn kto.gruppe 50-54 (- 2013 post 01-1)	3 382	3 330	3 253	3 171	3 066	2 849	2 660
- Reiseutgifter 12-3		147	158	157	173	162	131
- Konsulenttjenester 12-5		198	184	230	241	213	172
- Datautgifter 12-6		227	227	184	211	189	237
- Lokalleie mv 12-9		422	451	434	449	444	412
- Øvrige 12-1, 2, 4, 7, 8		332	328	378	384	386	414
- Endring fra året før post 01 - prosent	1,8	1,2	1,0	0,7	6,6	5,4	5,2
Personal							
Årsverk etaten totalt (Netto) (note 2)	5760	5799	5903	5943	6087	5974	5834
- Endring fra året før - prosent	-0,7	-1,8	-0,7	-2,4	1,9	2,4	-3,3
Avgang – etaten	305	374	337	392	431	502	554
Tilgang – etaten	296	264	384	296	538	710	338
Sykefravær – etaten prosent	6,2	6,1	6,4	6,7	6,2	7,0	7,0
Lønn pr årsverk (TNOK)	587	574	551	534	504	477	456
- Endring fra året før - prosent	2,3	4,2	3,3	6,0	5,6	4,6	7,4
Antall skatte- og merverdiavgiftpliktige (i tusen)							
Skattemanntallet - forskuddspliktige	4 704	4 594	4 490	4 405	4 277	4 353	4 239
Skattemanntallet - etterskuddspliktige	269	257	241	240	234	229	219
Mva. – totalt	362	348	344	341	340	342	342
Sum	5 335	5 199	5 076	4 986	4 851	4 924	4 800
- Endring fra året før - prosent	2,6	2,4	1,8	2,8	-1,5	2,6	3,2
Totalt utliknet skatt og avgift (mrd. kroner)							
- Endring fra året før - prosent	-1,4	5,4	9,1	8,0	-6,9	9,6	1,6
- Skatt på inntekt og formue	385,6	374,6	353,5	347,9	324,6	307,5	298,9
- Petroleumsskatt	181,9	230,0	226,2	174,4	145,1	246,8	186,3
- Trygdeavgift	115,6	109,9	103,5	93,4	89,6	86,2	78,7
- Arbeidsgeberavgift	147,9	140,4	130,9	123,8	119,8	116,3	105,5
Merverdiavgift	245,1	235,8	220,7	209,2	198,5	185,2	190,7
- Merverdiavgift fastsatt av skatteetaten	114,1	112,1	101,1	93,2	92,1	86,5	76,9
- Merverdiavgift fastsatt av tollvesenet	131,0	123,7	119,6	116,0	106,4	98,7	113,8
Anveavgift	1,5	2,2	1,8	1,7	2,0	2,7	2,0

Tabell 32: Forholdet mellom ressursbruk og resultatet

	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008
Årsverk							
Skattytere (mantall) pr. årsverk	926	897	860	839	797	824	823
Proveny pr. årsverk (MNOK)	187,1	188,5	175,6	159,9	144,5	158,1	147,8
Proveny eks. petroleum pr. årsverk (MNOK)	155,5	148,8	137,3	130,6	120,7	116,8	115,8
Proveny eks. petroleum og mva fastsatt av toll pr. årsverk. (MNOK)	132,8	127,5	117,0	111,1	103,2	100,3	96,3
Regnskap							
Post 01 regnskap pr. skatte- og merverdiavgiftpliktige	888	896	907	914	933	862	839
Post 01 regnskap pr. årsverk (TNOK)	823	803	780	766	743	710	690
- Endring fra året før - prosent	2,5	3,0	1,7	3,1	4,6	2,9	8,8
Proveny over post 01 regnskap	227	235	225	209	194	223	214
Proveny eks. mva fastsatt av toll over post 01 regnskap	200	208	199	183	171	199	186
Proveny eks. petroleum og mva fastsatt av toll over post 01 regnskap	161	159	150	145	139	141	140

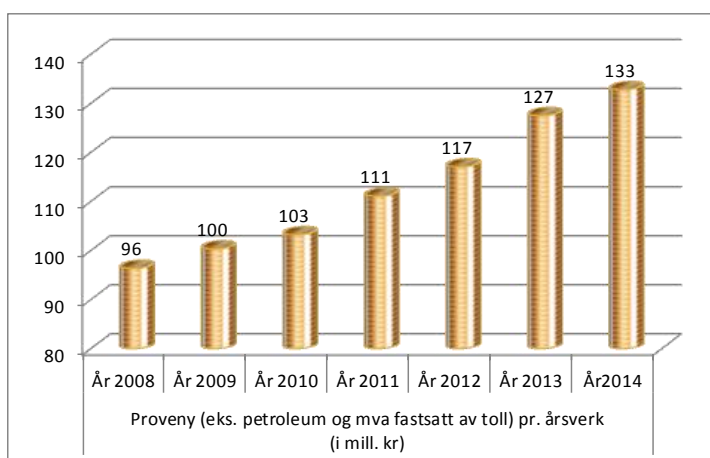
(1) Regnskap brutto, før refusjoner. P.g.a. endret kontoplan fra 1.1.2014 er regnskapet på kontogruppenivå ikke sammenlignbart med tidligere år
 (2) Netto årsverk med lønn pr. 31.12. Med netto årsverk menes alle årsverk minus alle former for permisjoner uten lønn, samt foreldrepermisjon (definisjon fra og med 2012).

Figur 6: Antall skattytere pr. årsverk i Skatteetaten 2008-2014

Antall skattytere pr. årsverk i Skatteetaten har økt fra 897 stykker i 2013 til 926 i 2014. Dette innebærer at hvert årsverk i etaten i 2014 behandler 29 flere skattytere enn i 2013. Dette gir en økning på 3,2 prosent.

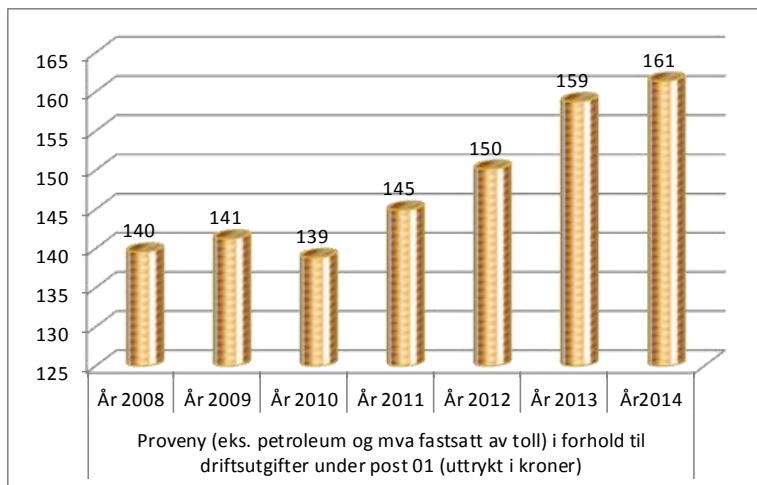
Figur 7: Proveny (i mill kroner) i Skatteetaten pr. årsverk, eks. petroleum og mva fastsatt av Tolletaten

Provenyet Skatteetaten samlet bringer inn pr. årsverk, eksklusive petroleumsskatt og merverdiavgift fastsatt av Tollvesenet, har økt fra 127,5 mill. kroner i 2013 til 132,8 mill. kr i 2014 (økning på 4 prosent). I perioden 2008 til 2014 er økningen nesten 40 prosent.

Tabellen tar hensyn til at antall netto årsverk er redusert med omlag 74 årsverk siden 2008.

Figur 8: Forholdstall mellom Skatteetatens driftsutgifter (post 01) og provenyet

Forholdet mellom Skatteetatens driftsutgifter (post 01) og provenyet viser at for hver krone etaten bruker, fremskaffet vi 161 kroner tilbake i proveny i 2014.

Etatens innsatsfaktorer i forhold til aggregerte tall:

- Fra 2013 til 2014 ble antall netto årsverk i etaten redusert med 0,7 prosent
- Fra 2013 til 2014 økte etatens økonomiske rammer målt ved post 01 med 1,8 prosent
- Fra 2013 til 2014 økte antall skatte- og merverdiavgiftspliktige med 2,6 prosent
- Fra 2013 til 2014 ble totalt utliknet skatter og avgifter redusert med 1,4 prosent (stort utslag for petroleumsskatten som falt med ca. 48 mrd. kroner)

Vi ser samtidig en positiv utviklingen i en rekke resultatindikatorer som ikke direkte beskrives gjennom de aggregerte nøkkeltall over. Dette drøftes nærmere i andre deler av rapporten, men utviklingen er også synlig i tallene vi rapporterer til StatRes.

Skatteetaten deltar, i samarbeid med det Internasjonale Pengefondet (IMF) og andre land i utviklingen av et verktøy for å vurdere resultatopptak for skatteadministrasjoner. Verktøyet er kjent som Tax Administration Diagnostic Assessment Tool (TADAT) og er tilgjengelig på www.tadat.org.

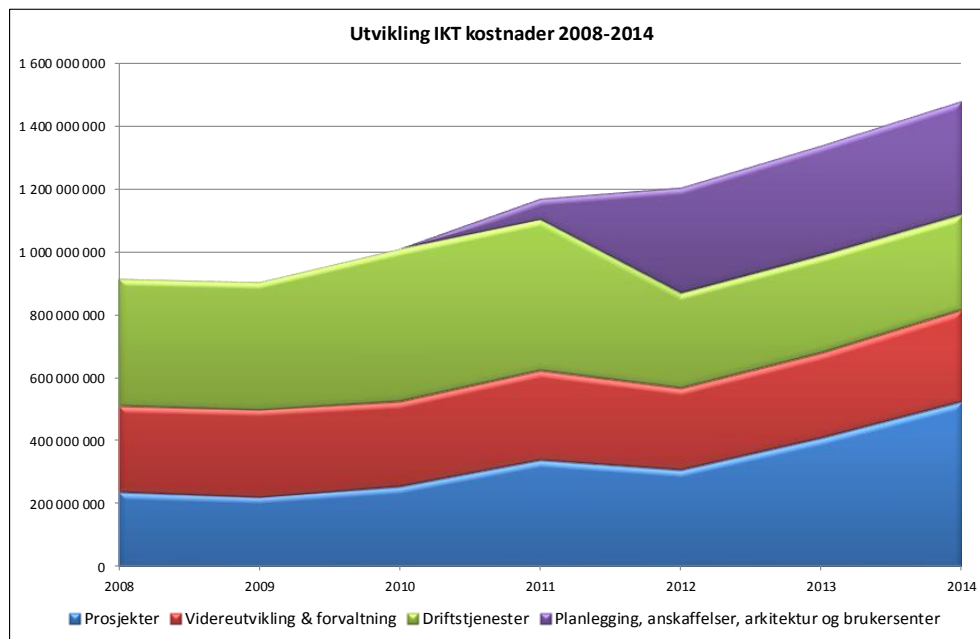
IMF har i 2013 og 2014 gjennomført en analyse av den norske skatteetaten basert på dette verktøyet. Analysen var en pilot i utviklingen av verktøyet og det vil om kort tid foreligge en rapport fra analysen som vil være offentlig tilgjengelig. Analysen viste at den norske skatteetaten scorer høyt på mange av de såkalte resultatområdene (Performance Outcome Areas). Det er likevel flere områder som har et potensiale for forbedring i forhold til verktøyets beskrivelse av beste praksis.

4.1.4.2 Analyser av kostnadsutviklingen innenfor IKT-området

Skatteetatens samlede IKT-kostnader inklusive prosjekter økte med totalt 11 prosent fra 2013 til 2014 og utgjorde nær 1,5 mrd. kroner i 2014.

Også i år var det prosjektene som hadde den største økningen med 29 prosent fra 2013. Kostnadene knyttet til prosjektene utgjorde totalt 526 mill. kroner i 2014. Etatens øvrige IKT kostnader økte med 3 prosent fra 2013 til 2014 og utgjorde omlag 954 mill. kroner i 2014.

Figur 9: Historiske IKT-kostnader for perioden 2008- 2014 fordelt på kategorier

Overstående figur viser totale IKT-kostnader i Skatteetaten i perioden 2008-2014, fordelt på kategoriene Prosjekter, Videreutvikling og forvaltning, Driftstjenester samt støttefunksjonene Planlegging, anskaffelser, arkitektur og brukersenter.

Kategorien Prosjekter er sammensatt av øremerkede prosjekter og Skatteetatens driftsfinansierte prosjekter. De øvrige kategoriene omfatter kostnader for IKT-oppgaver som utføres av Skatteetatens IT- og Servicepartner (SITS). SITS felleskostnader innenfor ledelse og styring er fordelt på SITS sine øvrige IKT-relaterte områder.

4.1.4.3 Prosjekter

Totalt inneholdt prosjektoversikten i Skatteetaten i underkant av 100 prosjekter i 2014, og investering i prosjekter økte beløpsmessig med 29 prosent fra 409 mill. kroner i 2013 til 526 mill. kroner i 2014. Ca. 60 prosent av prosjektkostnadene i 2014 ble finansiert over post 22, ca. 20 prosent ble finansiert over post 45 mens de resterende ca. 20 prosent ble finansiert over post 01.

Viktige drivere bak det høye prosjektaktivitetsnivået er dels behovet for modernisering av Skatteetatens IKT-systemer, samt dels nye forretningsmessige- og funksjonelle behov med krav til systemstøtte. Prosjektene bidrar til økt grad av digitalisering av Skatteetatens virksomhetsprosesser, noe som også trolig vil medføre økte fremtidige kostnader knyttet til drift, forvaltning og videreutvikling av IKT-løsningene.

Det har i 2014 også vært gjennomført interne IKT-prosjekter i SITS (f.eks tekniske tiltak, ulike oppgraderinger m.v.), og kostnadene for disse prosjektene er fordelt forholdsvis på de tre hovedområdene i SITS IKT som er beskrevet nedenfor.

SITS IKT - Videreutvikling og forvaltning

Denne kategorien dekker videreutvikling og forvaltning av etatens eksisterende IKT-løsninger.

I perioden 2008-2012 var det en svak reduksjon i disse kostnadene fra 273 mill. kroner i 2008 til 260 mill. kroner i 2012. Fra 2012 har kostnadene til videreutvikling og forvaltning vært svakt økende, og fra 2013 til 2014 var økningen på 8 prosent fra ca 271 mill. kroner til ca 292 mill. kroner. Om lag 90 prosent av kostnadene innenfor utviklingsområdet er personalrelatert.

SITS IKT - Driftstjenester (IKT-drift)

Kostnadene til tjenester innenfor IKT-drift er som ved tidligere års rapportering, splittet i flere komponenter. Vedlikeholdsoppgaver finansiert over post 45 er skilt ut og rapporteres under området Prosjekter, mens lisenskostnader knyttet til IKT systemene rapporteres under området Planlegging, anskaffelser, arkitektur og brukersenter.

De resterende kostnadene til IKT driftstjenester ble redusert med 3 prosent fra 310 mill. kroner i 2013 til 302 mill. kroner i 2014, og består av to tunge kostnadskomponenter; personellkostnader og porto/fraktkostnader. Innføring av digitalt førstevalg gav kostnadmessige effekter for skatteoppgjøret i fjor, og portokostnadene ble redusert fra 114 mill. kroner i 2013 til 93 mill. kroner i 2014. Digitalt førstevalg forventes å gi ytterligere kostnadmessige effekter i 2015, blant annet gjennom en forventet reduksjon i antall papirbaserte selvangivelser som vil gi en ytterligere reduksjon i etatens portokostnader.

SITS IKT - Planlegging, anskaffelser, arkitektur og brukersenter

Området omfatter funksjonene planlegging, anskaffelser og innkjøps-senter, IKT-arkitektur, og brukerstøtte. Kostnadene innenfor dette området økte med 3 prosent fra 2013 til 2014 og utgjorde 360 mill. kroner i 2014. Av dette utgjør drøyt 230 mill. kroner kostnader knyttet til IKT-avtaler og kjøp av programvarelisenser.

Det er naturlig at aktivitets- og kostnadsnivå innenfor deler av dette området, for eksempel innenfor planlegging og arkitektur, øker noe når Skatteetatens aktivitetsnivå innenfor IKT-prosjekter er økende.

4.1.5 Oppfølging av saker fra Riksrevisjonen og Sivilombudsmannen

4.1.5.1 Oppfølging av saker fra Riksrevisjonen

Vi viser Finansdepartementets brev av 13. november 2014 (ref. 14/4421) om opplegg for rapportering i Årsrapporten 2014 av oppfølging av riksrevisjonssaker

Ulik praksis ved anmeldelser for brudd på ligningsloven

Riksrevisjonen avdekket i sin revisjon at regionene praktiserte svært ulik bruk av anmeldelse ved ikke levert selvangivelse. Skattedirektoratet har hatt fokus på dette i 2014 og det er tatt opp med regionene i den interne styringsdialogen. Dette har ført til bedringer og mer lik praksis. Skattedirektoratet vurderer om det er behov for endringer i etatens anmeldelsesinstruks.

Kvalitet på folkeregisteret, jamfør også Riksrevisjonens merknader til regnskapet for 2012

Vi viser til omtale under punktene 3.3.3.1, 3.3.3.2 og 3.3.3.3.

Oppfølging av Dokument 3:11 (2012-2013)

Denne rapporten er kommentert og fulgt opp i ulike sammenhenger tidligere; også som tilsvar under utarbeidelse av Riksrevisjonens rapport. Blant annet vises til de anførsler som statsråden gir i brev 13. mai 2013 og som bygger på vurderinger fra Skattedirektoratet. Nedenfor angis en oppdatert status på hvordan merknadene er fulgt opp i Skatteetaten:

- *Finansdepartementet bør vurdere tiltak som legger til rette for økt samhandling mellom Skatteetaten og toll- og avgiftsetaten, for å sikre effektiv kontroll og korrekt fastsettelse av merverdiavgift.*

Dette ivaretas nå gjennom programmet for Samordnet skatt og avgift (SKA) jfr Finansdepartementets oppdragsbrev av 28. mars 2014.

- *Finansdepartementet bør følge opp at Skatteetaten iverksetter tiltak som sikrer likebehandling ved bruk av tilleggsavgift i oppgavekontrollen.*

Både gjennom styringsdokumenter, oppfølging fra Internrevisjon og i den direkte styringsdialogen har bruk av tilleggsavgift vært i fokus. Skatteetaten mener nå å se konkrete resultater av tiltakene og at disse må sies å ha økt likebehandlingen.

I 2012 var det kun to regioner som brukte tilleggsavgift ved oppgavekontrollen i noe særlig omfang. Tre regioner benyttet tilleggsavgift i kun 10 prosent og lavere av antall saker som kunne kvalifisere for dette.

- Det er viktig å merke seg at det må foretas en subjektiv vurdering av tilleggsavgift i den enkelte sak.
- Ved utgangen av 2014 ble tilleggsavgift benyttet i 41,4 prosent av alle saker med fastsettelser etter oppgavekontroll.

Skattedirektoratet vil fortsatt ha fokus på anvendelse av tilleggsavgift i resultatoppfølgingen framover.

- *Skatteetaten og Toll- og avgiftsetaten bør vurdere tiltak for en mer effektiv utvelgelse av avgiftsoppgaver og deklarasjoner for kontroll av merverdiavgift.*

Det foregår en kontinuerlig prosess for å sikre både en mer effektiv, men også risikobasert kontrollutvelgelse innenfor oppgavekontroll.

- I 2014 har flere regioner økt sin treffprosent vesentlig, men noen har også en nedgang blant annet som følge av mange nye medarbeidere som har vært i uner opplæring.
  - Regionene har gjennomført flere kompetansetiltak internt for å sikre god forståelse av dynamiske filtre og risikobasert kontrollutvelgelse.
  - Dynamiske filtre som angir kjennetegn på oppgaver/virksomheter som skal vurderes for kontroll har også i 2014 vært under kontinuerlig revisjon. Filterkompetanse ivaretas gjennom at dedikerte medarbeidere utvikler filter som både ivaretar generelle risikovurderinger, men også gjenspeiler spesielle satsinger som regionene har igangsatt. Erfaringsdeling mellom regionene skjer gjennom et sentralt filternettverk. Dette nettverket har også en viktig oppgave med å foreslå systemforbedringer som bidrar til filterutvikling.
  - I 2014 har arbeidet med utvikling av prediktive scoringsmodeller blitt videreført. Tre regioner prøver nå ut risikoscore som er implementert i merverdiavgiftssystemet. En evaluering av effekter vil skje i første halvdel av 2015. Hvis tiltaket anses vellykket, så vil systemet kunne implementeres relativt raskt.
- *Skatteetaten bør vurdere å styrke kontrollen av merverdiavgiftsregisteret og å sikre en mer likeartet kontroll ved registrering.*

God kvalitet i registeret er avgjørende for hele merverdiavgiftforvaltningen. Det er derfor en kontinuerlig prosess i Skatteetaten å opprettholde god kvalitet på dette.

- I 2014 har alle regioner jobbet med identifisering av risikoområder
- Minstekrav til kontrollnivå for registerføring er under revisjon
- I forbindelse med satsing på bekjempelse av arbeidslivskriminalitet er register identifisert som et risikoområde
- I Kvalitetsmelding merverdiavgift blir arbeidet med registerkvalitet gitt særskilt prioritet ved å stille krav til oppfølging av nyregistrerte

God kvalitet på register og hensyn til effektive arbeidsprosesser må balanseres. Det pågår også et pilotarbeid for å prøve ut grønne løp, det vil si at man fraviker minstekrav på områder med liten risiko. På den annen side setter man inn sterkere virkemidler for raskere å kunne følge opp virksomheter som identifiseres med høy risiko.

4.1.5.2 Oppfølging av saker fra Sivilombudsmannen

Skatteetaten har mottatt og besvart tilsammen 105 henvendelser (journalposter) fra Sivilombudsmannen i 2014.

4.1.6 Andre forhold

4.1.6.1 Forenkling for å forebygge unødig tidsbruk

Skatteetaten har i flere år jevnt og systematisk arbeidet med å identifisere muligheter for forbedring og forenkling i sine arbeidsprosesser. Det gjøres på ulike måter avhengig av om det skjer i den daglige drift eller i ulike prosjekter. Formålet vil uansett være det samme. Nemlig å gjøre våre arbeidsprosesser mer smidige og effektive.

Det ble i 2009 startet arbeid med kontinuerlig forbedring (KF) i Skatteetaten. Dette innebærer å etablere en arbeids- og ledelsesform som gjør etaten i stand til å finne bedre måter å løse oppgavene på. Denne arbeidsformen er etablert i organisasjonen og gir kontinuerlig fokus på smarte løsninger.

I tillegg til KF er det etablert en årlig prosess for identifisering av regelendringer som etatens medarbeidere har opplevd som nødvendig gjennom sitt operative arbeid. Blant forslagene til regelendringer vil det også være endringer som vil redusere unødig tidsbruk. Det identifiseres også nødvendige regelendringer i prosjektene.

Hvilke endringer som faktisk blir gjennomført og effektivt avhenger av prioriteringer mellom ulike arbeidsoppgaver på regelverksutviklingssiden og ellers i oppgaveløsningen.

4.1.6.2 Oppfølging av rettsaker på Skatteetatens fagområde (rettssaksintruksen)

Tall hentet fra rettsaksregisteret viser at Skatteetaten i løpet av 2014 har mottatt 161 stevninger (varsel om innklaging til domstolsbehandling) til rettsak på fastsettingsområdet, hvorav 121 gjelder skatt og 40 merverdiavgift (noen saker er registrert under begge områder). Tallene for 2014 viser at antall stevninger på skatteetatens ulike forvaltningsområder er relativt stabilt i forhold til tidligere år.

I løpet av 2014 er det registrert 74 rettskraftige dommer på det materielle skatte- og merverdiavgiftsområdet. Av rettskraftige dommer på merverdiavgiftsområdet fikk staten medhold i 14 (74 prosent), delvis medhold i 1 (5 prosent) og ikke-medhold i 4 (21 prosent). Av rettskraftige dommer på skatteområdet fikk staten medhold i 38 (69 %), delvis medhold i 5 (9 %) og ikke-medhold i 12 (22 prosent). Samlet for årene 2010 til 2013 var de tallene for medhold 74 %, delvis medhold 9 % og ikke-medhold 17 %. Den prosentvise andelen av rettskraftige avgjørelser der staten har fått medhold er omtrent som gjennomsnittet for tidligere år. I tillegg til rettskraftige dommer er det registrert at 5 saker er trukket av saksøker, 10 saker er trukket av saksøkte/staten, mens 9 saker er trukket i fellesskap (forlik). Det understrekes at det er knyttet noe usikkerhet til det registrerte datagrunnlaget og at statistikken må anses som nivåer og ikke eksakte tall.

Høyesterett har i 2014 behandlet 9 saker innenfor skatte- og merverdiavgiftsområdet der skatteetaten var part. Seks saker gjaldt skatterett, hvorav staten fikk medhold i fire av sakene og ikke-medhold i to saker. Tre saker gjaldt merverdiavgift, der staten fikk medhold i to av sakene og ikke-medhold i den tredje saken. I tillegg behandlet Høyesterett tre saker som gjaldt alminnelig skatterett der Oljeskattekontoret var part. Oljeskattekontoret fikk medhold i én av sakene og ikke-medhold i to saker. Tallmaterialet er for spinkelt for statistikkformål, men det utgjør totalt 60 prosent medhold, 40 prosent ikke-medhold. Andelen der staten har fått medhold i 2014, ligger innenfor intervallet tidligere år på mellom 50 prosent og 65 prosent. Da antall saker for Høyesterett er relativt lavt, kan det vanskelig trekkes klare konklusjoner. Det ser imidlertid ut til at staten i 2014 var i en «normalsituasjon».

Foruten sivile rettsaker har Skatteetaten i løpet av 2014 bistått politi- og påtalemyndigheten, samt Økokrim, i flere straffesaker. I denne forbindelse kan det særlig pekes på to større sakskompleks. I Transocean-saken var det tatt ut tiltale mot to selskaper og tre medvirkere, som gjaldt totalt fem saksforhold. I tillegg hadde Skattedirektoratet fremmet krav om erstatning fra alle de tiltalte i ett av forholdene («Konsernbidragsforholdet»). Den 2. juli 2014 avsa Oslo tingrett dom i saken der alle de tiltalte ble frifunnet, herunder også i erstatningssaken. Økokrim har anket dommen for fire av de tiltalte, når det gjelder tre av saksforholdene slik at disse ikke er rettskraftige. Konsernbidragsforholdet er ikke anket, hverken av påtalemyndigheten eller Skattedirektoratet (erstatningskravet). Det andre

sakskomplekset gjelder også en straffesak der det falt straffedom i 2013 og er berammet ankebehandling i lagmannsretten våren 2015.

Skattedirektoratet har i løpet av 2014 registrert 14 anmodninger fra skattekontorene om å fremme sivilt erstatningskrav i straffesak. I tillegg er det fremmet to anmodninger om sivilt erstatningskrav i sivil sak. Ni anmodninger gjaldt merverdiavgift, to saker gjaldt skatt og fem saker gjaldt kombinasjon av merverdiavgift og skatt og/eller arbeidsgiveravgift. Skattedirektoratet har samtykket i at erstatningskrav fremmes i alle straffesakene, mens de to anmodningene om erstatningskrav i sivil sak ikke er ferdigbehandlet. I 2013 mottok Skattedirektoratet 11 anmodninger, i 2012 kom det 12 anmodninger og i 2011 var tallet 11 anmodninger. Det var således en liten økning av antallet anmodninger i 2014 sammenlignet med tidligere år. Myndigheten til å fremme sivile erstatningskrav i straffesaker ble delegert til Skattedirektoratet i 2009. Skattedirektoratet varslet i årsrapporten for 2013 at direktoratet ville ta opp spørsmålet om videredelegasjon til skattekontorene med Finansdepartementet i 2014, men dette vil først skje i løpet av 2015.

I 2014 er det inngått nye rammeavtaler for prosessoppdrag på skatte-, avgifts- og innkrevingsområdet. Nytt i forhold til tidligere rammeavtaler er at avtalene også gjelder merverdiavgiftssaker. Oljeskattekontoret har også inngått rammeavtale. Alle rammeavtalene har varighet på fire år og gjelder fra 1. januar 2015.

Det har i 2014 pågått arbeid med revisjon av rettssaksintruksen og dette arbeidet vil bli slutført i løpet av 2015.

Skattedirektoratet har i 2014 avholdt det årlige rettssaksseminaret. Det var ca. 170 interne og eksterne deltagere. Fra og med 2015 vil rettssaksseminaret endre form da seminaret utelukkende vil rette seg mot ansatte som arbeider med rettssaker og prosessfullmektigene. Det skal imidlertid arrangeres to fagseminarer i løpet av 2015 og dette vil komme som erstatning for blant annet rettssaksseminaret.

4.1.6.3 Kommunikasjonsarbeid

Skatteetatens kommunikasjonsarbeid i 2014 kjennetegnes av utvikling av brukervennlige løsninger på nettsiden skatteetaten.no, kampanje- og informasjonsarbeid knyttet til årets likning, skatteoppgjør, digitalt førstevalg, samt et offensivt mediearbeid for å løfte frem etatens strategiske satsingsområder.

Skatteetaten.no er hovedkommunikasjonskanal mot brukerne og vår målsettingen for kommunikasjonsarbeidet er at det skal vær lett for disse å «finne, forstå og få til» det de har behov for på nettsidene. Det jobbes målrettet med å styre trafikken inn mot nettsidene for å overta deler av trafikken på telefon og andre kanaler. I 2014 var det 8,6 millioner brukere innom skatteetaten.no. Det er 20 prosent flere enn i 2013. Skatteetaten.no jobber systematisk på tvers av mange fagmiljøer i Skatteetaten med brukerinvolvering, klarspråk og universell utforming. Det har resultert i konkrete resultater for tilbudet til brukeren: Ny kalkulatorer for pendlingsutgifter og en ny fradragsveileder. For lønnstakere og pensjonister ble det i 2014 oversatt store mengder informasjon til engelsk på nettsidene. Dette som del av arbeidet med å bedre kommunikasjonen med utenlandske arbeidstakere.

Skatteetaten.no måler effekt av tiltakene som blir gjennomført. I 2014 viser analyser at forbedringer på skatteetaten.no har ført til at fem prosent flere leverer flyttemeldingen elektronisk. Det betyr at Skatteetaten har mottatt 23 000 færre flyttemeldinger på papir.

Selvangivelseskampanjen kombinerer alle etatens kommunikasjonsvirkemidler; reklamekampanje på TV og nett, informasjon og veiledningsmateriell, skatteetaten.no, utstrakt bruk av sosiale medier og media. Målet er å få brukerne til å levere selvangivelsen elektronisk istedenfor på papir, øke bruken av leveringsfritak når det ikke er behov for endringer, samt å dreie veiledningen fra telefon og skranke til nettbaserte løsninger. 8 av 10 svarer i Skatteetatens brukerundersøkelse at de foretrekker å levere selvangivelsen elektronisk på skatteetaten.no. Stadig flere benytter seg av leveringsfritaket når de ikke har endringer i forhold til Skatteetatens forslag til selvangivelse. Samtidig er det fortsatt en betydelig andel som fortsatt ikke er elektroniske brukere. Disse er hovedmålgruppen for neste selvangivelseskampanje.

Media er en viktig kanal for å nå frem til skattyterne med brukerkommunikasjon og for å øke kjennskapen til , og etterlevelsen, av regelverket. Kommunikasjonsstaben tar i stor grad eget initiativ

for å løfte saker fra etatens strategiske agenda frem i det offentlige rom. I 2014 ble det tatt initiativ til gjennomsnittlig 1,5 sak i uken med hovedvekt på følgende tema: arbeidslivskriminalitet og svart arbeid, multinasjonal selskapsbeskatning, internprising, skatteamnesti, selvangivelsen, skatteoppgjøret og digital kommunikasjon. I tillegg koordinerer og tilrettelegger kommunikasjonsstaben alle mediehenndelser. Etaten mottok ca. 1100 henvendelser fra media i 2014.

4.1.6.4 **Evalueringer og brukerundersøkelser**

Brukerundersøkelser og evalueringer av tiltak brukes aktivt til å prioritere, kvalitetssikre og målrette etatens kommunikasjon overfor brukerne i alle målgruppene. Undersøkelsene bidrar til en vurdering av om virkemidlene har fremmet oppnåelsen av etatens mål og til å tilpasse og forbedre fremtidige tiltak.

Skatteetaten gjennomfører hvert år brukerundersøkelser om personlige skattyteres og næringslivets oppfatning av etaten og etatens brukerbehandling. I 2014 er følgende undersøkelser gjennomført:

- Lønnstakere og pensjonisters oppfatning av Skatteetaten (Befolkningsundersøkelsen)
- Bedrifters oppfatning av Skatteetaten
- Lønnsinntakernes kontroll og innlevering av selvangivelsen

Viser for øvrig til punkt 0.

4.1.6.5 **Internasjonalt arbeid – skatteadministrasjoner og regelverk**

Den internasjonale økonomiske aktiviteten og samhandlingen er omfattende og bidrar til økt kompleksitet, omfang og ressursbruk for etatens arbeid. Vi viser til vår omtale under hovedmål 1 «tiltak for å øke etterlevelse av skatte- og avgiftsregelverket og bekjempelse av skattekriminalitet». Oversikten viser at etaten på ny har økt og styrket sitt engasjement i internasjonale fora og samarbeid med andre skatteadministrasjoner.

Det nordiske samarbeidet er intensivert og omfatter en rekke samarbeidsprosjekter som skal sikre bedre etterlevelse, forenkling og effektivitet. Resultater og ressursbruk knyttet til internasjonale forhold er i hovedsak integrert i de hovedresultater som presenteres. Det er imidlertid grunn til å anta at det internasjonale samarbeidet har bidratt positivt til bedre resultater for etaten. Det nordiske samarbeidet mellom skatteadministrasjonene, blant annet gjennom Nordisk Agenda, fremholdes som eksemplarisk av internasjonale skatteorganisasjoner. Dette gir en meget gunstig synnergieffekt i internasjonale fora.

Økt fokus på internasjonale forhold vil i tiden fremover også bety at etatens produksjonssystemer i større grad må ivareta de krav og behov som følger av økt internasjonal samhandling. Det er også i løpet av 2014 gjennomført et omfattende kartleggingsarbeid for å skaffe oversikt over etatens oppgaver med internasjonalt innhold. Oversikten vil gi grunnlag for fremtidige prioriteringer av utvikling og drift.

Norske skattedirektører har siden 2007 vært styremedlem i OECD's FTA-Bureau som styrer OECD's arbeid for samarbeid mellom skatteadministrasjonene for økt effektivitet og etterlevelse. Nåværende skattedirektør ble valgt inn i det nye styret høsten 2013 og har deltatt på styremøter i 2014 for å videreføre Norges engasjement innenfor rammen av FTA Tax Agenda. Det er et særlig fokus på oppfølging av OECD's arbeid med Base Erosion and Profit Shifting (BEPS), Common Report Standard (CRS) og Joint International Tax Shelter Information Collaboration (JITSIC).

Skatteetaten har også gitt viktige bidrag til utvikling og modernisering av opplegg og metoder for innsamling og bruk av skatteadministrative data til bruk for systematiske sammenligninger og diskusjon av beste praksis (Norden, OECD og IOTA). Spesielt er det gitt bistand til IMF's utvikling av Tax Administration Diagnostic Assessment Tool (TADAT). Verktøyet som er sponset av Norad vil være nyttig både i forbindelse med design av reformprogram i utviklingsland (Skatt for utvikling) og vurdering av viktige trekk ved en moderne skatteadministrasjon.

Norge er også en aktiv deltaker i IOTA og bidrar på ulike måter til gjennomføring av workshops og konferanser samt svar på forespørsler om ordninger og oppgaveløsning knyttet til Skatteetatens

funksjoner. I 2014 har Norge vært vertskap for én IOTA workshop i Oslo. Norge innehar også rollen som internrevisor i virksomhetsåret 2014/2015.

4.1.6.6 Internasjonalt arbeid – etatens bistandsarbeid

Som ledd i bistandsprogrammene «*Skatt for utvikling*» og «*Olje for utvikling*» har etaten i samarbeid med Norad/UD innledet forpliktende samarbeid med tre afrikanske land (Zambia, Tanzania og Mosambik). I 2014 utgjorde arbeidet ca 5-6 årsverk fordelt på flere medarbeider som har gitt bistand på flere områder innen revisjon. Arbeidet har bidratt til økte etterberegninger, kompetanseoverføring og bedre kvalitet i revisjonsrutiner og planlegging, men samtidig avdekket flere svakheter som kan utgjøre et potensial for fremtidig samarbeid og bistand.

Under EØS programmet Norway Grants er det i 2014 også formelt startet opp et prosjekt for å bistå den rumenske skatteadministrasjonen i arbeidet med bekjempelse av intern korrupsjon. Prosjektet er forventet å vare til april 2016 og har et budsjett på 2,3 millioner euro.

Ressursbruk knyttet til bistandsarbeidet og EØS programmet blir refundert etter bestemte timesatser og belaster derfor ikke Skatteetatens eget budsjett.

Del V Vurdering av fremtidsutsikter

5.1 Fremtidsbildet «Skatteetaten 2025»

Fremtidsbildet «Skatteetaten 2025» ble presentert av Skattedirektøren på strategikonferansen i mai 2014. Hensikten med fremtidsbildet er å angi en overordnet retning for Skatteetaten frem mot 2025. Fremtidsbildet beskriver hva som kjennetegner etaten i 2025 og viser på hvilke områder det må skje vesentlige endringer i etatens oppgaveløsning for å løse samfunnsoppdraget på en god måte frem mot 2025.

Figur 10: Fremtidsbildet «Skatteetaten 2025»

Leveranser og brukere	Vi prioriterer næringslivet, bekjempelse av svart økonomi og sikker ID-forvaltning	I 2025 opplever næringslivet likere konkurransevilkår og betydelig redusert byrde. Gjennom et slagkraftig samarbeid legger vi reelle hindringer for svart økonomi og organisert kriminalitet. Identitetsforvaltningen er helhetlig, sikker og pålitelig. Lønnstakere og pensjonister opplever at våre digitale tjenester dekker deres behov. Skatteetaten inngir tillit og fremmer tydelige faglige standpunkt.
Interne prosesser	Vi er en smidig organisasjon som jobber smart og helhetlig	I 2025 har Skatteetaten et gjensidig forpliktende samarbeid med næringslivet. Vi skreddersyr innsats etter risikovurderinger basert på en bredere informasjonstilgang og gode analyser. Gjennom tidlig indikasjon får skattyter en umiddelbar oppfølging av sine skattemessige forhold. Vi påvirker regelverksutviklingen på en offensiv og modig måte. Utviklingsarbeidet ivaretar helhet og sammenheng mellom prosesser, teknologi og organisasjon. Vi deltar aktivt i et profesjonelt, effektivt og forpliktende samarbeid i offentlig sektor.
Læring og utvikling	Vi har sterke og nytenkende fagmiljøer som jobber risikobasert	I 2025 innretter Skatteetaten fortløpende vår virksomhet ut fra risiko. Vi er synlige der det påvirker etterlevelsen. Etaten har en strategisk og dynamisk kompetanseutvikling. Vi har en systematisk og effektiv kunnskapsforvaltning og deling. Vi fremmer helhetstenkning og har en kultur for raske endringer. En moderne IKT portefølje gir etaten stor datakraft og fleksibilitet.
Økonomi	Vi bruker midlene målrettet og effektivt	I 2025 oppleves vi eksternt og internt som profesjonelle på gevinstrealisering og effektivisering. Budsjettfordelingen endres i takt med våre strategiske prioriteringer. Oppgaveløsningen i offentlig sektor krever økt grad av kostnadsdeling på flere områder, ikke minst innenfor IKT-området.

5.2 Strategien frem mot 2025

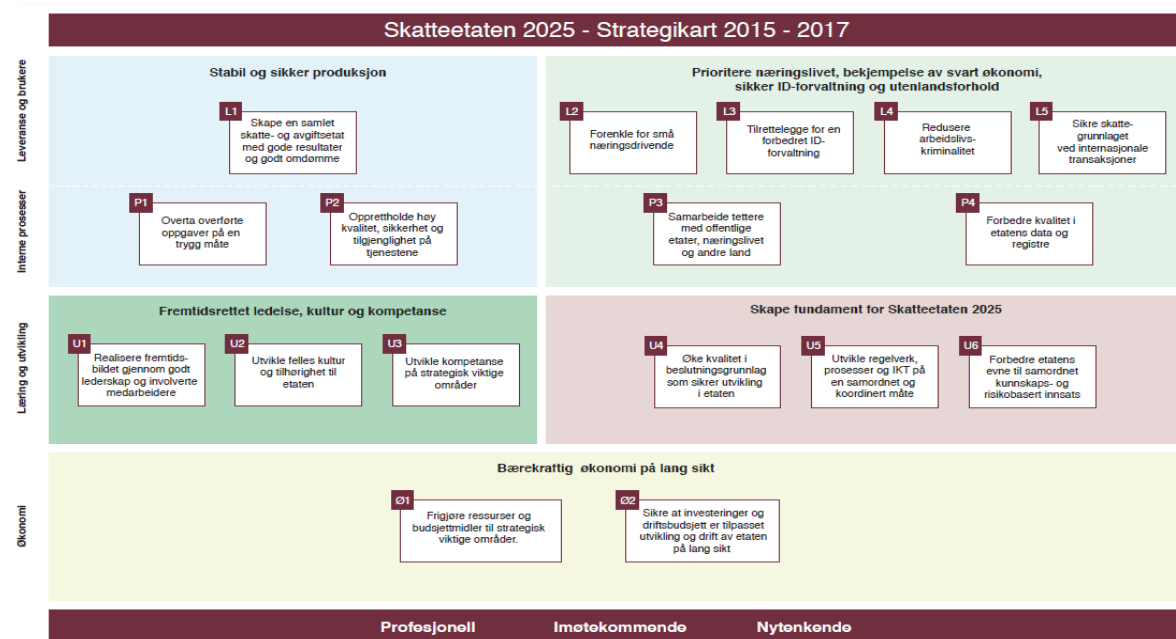
Det er hensiktsmessig å dele veien frem til 2025 inn i tre strategiperioder. Tabellen nedenfor beskriver noen av ambisjonene i hver av strategiperiodene. Tabellen er ikke uttømmende. Skillene mellom periodene er ikke så distinkte som de kan se ut som i tabellen. I realiteten vil de gli over i hverandre

Figur 11: De tre strategiske periodene frem mot 2025

	«Konsolidering» 2015-2017	«Løft» 2018-2021	«Gevinstrealisering» 2022-2025
Utvikle en samlet skatt- og avgiftsetat	<ul style="list-style-type: none"> Utrede og iverksette tiltak for å sikre at Skatteetaten er i stand til å ivareta et helhetlig ansvar for forvaltningen av skatter og avgifter Mottak av oppgaver og medarbeidere overført fra andre etater på en trygg og god måte Opprettholde produksjon og et godt omdømme, fokus på stabil og sikker produksjon 	<ul style="list-style-type: none"> Videreutvikle etaten som en samlet skatt- og avgiftsforvaltning Skatte- og avgiftsprosessene er gjennomgått og justert ift hverandre for å øke effektivitet og produktivitet Skatteetaten har strukturer, prosesser og kompetanse på plass som sikrer et kraftfullt fokus på etterlevelse og skadebegrensning Innhenting av informasjon fra næringslivet er samordnet for skatt- og avgift. De samlede resultatene i Skatteetaten er i slutten av perioden bedre enn totalt for de enkelte etatene i 2015. 	<ul style="list-style-type: none"> Skatteetaten fremstår som en tillitsvekkende, ryddig og rettferdig skatte- og avgiftsforvalter Skatteetaten ivaretar rollen som kreditor for skatt og avgift med høy rettsikkerhet, tydelige verdikjeder og effektive arbeidsprosesser Etaten tilbyr åpne data som gjør samfunnsaktørene i stand til å kontrollere hva etaten vet om forhold de har legitime innsynsrettigheter i Skattyter betjener selv egne selvangivelsesdata i stor utstrekning Tilgang på sanntids informasjon gir et effektivt grunnlag for å analysere risiko og skattyertilpasset betjening.
Strategiske prioriteter	<ul style="list-style-type: none"> Levere resultater ift de tre prioritene i fremtidsbildet: <ul style="list-style-type: none"> svart økonomi, forenklinger og ID-sikkerhet Bygge bedre evne til risikobasert og samordnet innsats internt og med samarbeidspartnere Sikre skattegrunnlaget ved internasjonale transaksjoner 	<ul style="list-style-type: none"> Fortsatt levere resultater ift de tre prioritene i fremtidsbildet Tatt i bruk moderne analyse- og etterretningsmetodikk/-verktøy som muliggjør effektiv risikobasert innsats Skatteetaten samarbeider systematisk og gjensidig forpliktende med andre kontrollatater og politiet Sikrer skattegrunnlaget ved internasjonale transaksjoner 	<ul style="list-style-type: none"> Markedet for svart økonomi er betydelig svekket. Kriminelle opplever reelle hindringer for å organisere og ekspandere sin virksomhet Lønnstakere, pensjonister og næringslivet opplever at etatens digitale tjenester dekker deres behov gjennom brukervennlige dialoger Sikrer skattegrunnlaget ved internasjonale transaksjoner
Planer	<ul style="list-style-type: none"> Utrede og planlegge for neste strategiperiode – beslutte og realisere felles utviklingsplaner 	<ul style="list-style-type: none"> Utrede og planlegge for neste strategiperiode – beslutte og realisere felles utviklingsplaner 	<ul style="list-style-type: none"> Utrede og planlegge for neste strategiperiode – beslutte og realisere felles utviklingsplaner
<p align="center">Modernisering av etatens IKT infrastruktur og løsninger for å understøtte ambisjonene i fremtidsbildet og sikre at etaten har en kosteffektiv, moderniserbar, fleksibel og stabil IKT-plattform</p>			

Første strategiperiode (2015-2017) handler om «konsolidering» og å holde risikoen for fall i produksjonen og fall i provenyet på et lavt nivå. Det er operasjonalisert konkrete strategiske mål i et strategikart som skal realiseres i denne perioden.

Figur 12: Skatteetaten 2015 - Strategikart 2015-2017

I løpet av våren 2014 ble det kjent for ledelsen i Skattedirektoratet at Regjeringen ønsket å overføre flere oppgaver fra andre etater. Målet med tiltakene var styrket innsats mot svart økonomi, bedre rettsikkerhet, redusert ressursbruk, forenkling for innbyggerne og næringsliv og bedre grensekontroll. For Skatteetaten innebærer endringene at etaten får et helhetlig ansvar for forvaltningen av skatter og avgifter² i Norge.

Å sikre stabil og sikker produksjon gjennom å skape en samlet skatte- og avgiftsetat står sentralt i denne strategiperioden. Overføring av oppgaver innebærer at Skatteetaten får et helhetlig ansvar for forvaltningen av skatter og avgifter i Norge, og inkluderer overføring av oppgaver, tilrettelegging av IT-løsninger, samt overføring av medarbeidere og kompetanse.

Ved siden av å sikre en trygg overføring av oppgaver, prioriterer Skatteetaten forenkling for små næringsdrivende, tilrettelegging for en forbedret ID-forvaltning, reduksjon i arbeidslivskriminaliteten og å sikre skattefundamentet ved internasjonale transaksjoner.

Parallelt med de oppgavemessige og organisatoriske endringene, pågår det en modernisering av etatens IKT-systemer samtidig som det er behov for å sette i gang flere IKT-tiltak i perioden frem til 2025. Dels skjer dette gjennom allerede igangsatte prosjekter og gjennom nye IT-prosjekter som for eksempel folkeregisteret og SAFIR (ny løsning for særavgifter).

I den første strategiperioden må det også gjøres et utrednings- og planleggingsarbeid for de to kommende strategiperiodene. Det er behov for å ta en gjennomgang av etatens eksisterende oppgaveportefølje og se den i sammenheng med de nye oppgavene. På sikt, og da primært i den andre strategiperioden, vil dette kunne medføre endringer i etatens tjenester, virkemidler og strukturer. I tillegg må flere av ambisjonene i fremtidsbildet konkretiseres og tydeliggjøres ytterligere og en ny skatte-forvaltningslov vil bli iverksatt i løpet av perioden. I sum betyr alt dette at første strategiperiode vil bli både krevende og interessant

Andre strategiperiode (2018-2021) handler om «å skape løft» og videreutvikle etaten som nå har fått et helhetlig ansvar for forvaltningen av skatter og avgifter i Norge. Forventningen er at midtperioden vil bli en periode der Skatteetaten som en samlet skatte- og avgiftsetat utvikles videre og finner sin form. IT-moderniseringen fortsetter og etaten må fortsatt levere gode produksjonsmessige resultater på både skatt, avgift og de tre strategiske prioritetene (svart økonomi, forenklinger og ID-sikkerhet).

Tredje strategiperiode (2022-2025) handler om å fortsette utviklingsarbeidet og realisere ytterligere gevinster/effekter fra alt det gode arbeidet som har foregått i de to første strategiperiodene. I denne perioden vil for eksempel IT-moderniseringen ha kommet så langt at det vil være mulig å realisere flere og flere av ambisjonene i fremtidsbildet. Arbeidet med å bekjempe svart økonomi og organisert kriminalitet, skape forenklinger for næringslivet og få til bedre ID-sikkerhet, har kommet så langt at de kriminelle nå opplever reelle hindringer for å organisere og ekspandere sin virksomhet. Markedet for svart økonomi er svekket betydelig. Samfunnet aksepterer i liten grad skatteunndragelser og svart økonomi.

5.3 Rammebetingelser

Skatteetaten stilles overfor krevende økonomiske rammebetingelser frem mot 2025. Det er en forventning fra Regjeringen og Finansdepartementet at etaten evner å effektivisere driften. Samtidig kan etaten påregne og få tilgang på investeringsmidler for å satse på utvikling av tjenester og IKT. Mulighetene dette gir vil etaten utnytte til å realisere ambisjonene i fremtidsbildet for å møte behovet for endringer. Rammebetingelsene og endringsbehovet innebærer at etaten må frigjøre ressurser på flere områder.

---

² Kilde: Statsbudsjettet 2015 – Skatteetaten - tildelingsbrev

Del VI Årsregnskap 2014

6.1 Overordnede kommentarer til etatens årsavslutning for 2014

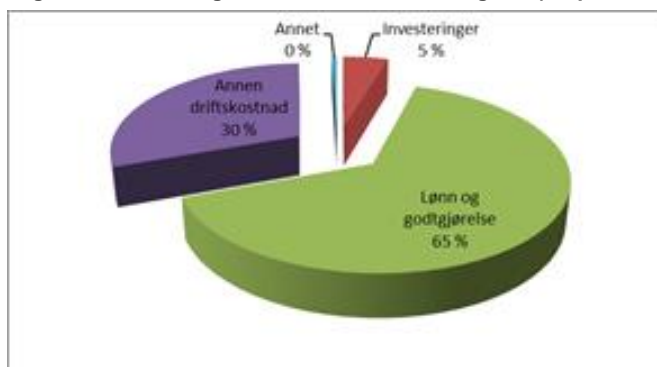
Skatteetaten er et ordinært statlig forvaltningsorgan som fører sitt regnskap etter brutto- og kontantprinsippet. Årsregnskapet som fremgår i denne delen er det samlede regnskapet for Skatteetaten, herunder driftsregnskapet og særregnskapene for merverdiavgift og arveavgift, skatteregnskap og petroleumskatte-regnskap. Alle disse sender separate kasserapporter til statsregnskapet.

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, rundskriv R-115 fra Finansdepartementet og krav i hovedinstruks av 26. november 2014 fra Finansdepartementet til Skattedirektøren. Skattedirektoratet mener regnskapet gir et dekkende bilde av Skatteetatens disponible bevilgninger, regnskapsførte utgifter, inntekter og balanse.

Vurdering av vesentlige forhold

Figur 13: Fordelingen av etatens samlede utgifter (for postene 01, 21, 22, 45 og 70):

I 2014 er det under kapittel 1618 benyttet 5.197 mill. kroner av en samlet bevilgning på 5.623 mill. kroner. Samlet mindreutgift utgjør dermed 425,8 mill. kroner (for postene 01, 21, 22 og 45). En vesentlig del av mindreforbruket er knyttet til utviklingsaktivitetene der betydelige budsjettmidler er overført fra tidligere år. De ubenyttede budsjettmidlene søkes overført til neste år.

Post 01 Driftsutgifter – mindreutgift 200,9 mill. kroner

Av de samlede utgiftene isolert til post 01 utgjør lønn 71 prosent (mens de øvrige utgiftene i stor grad er knyttet til drift av etatens lokaler (10 prosent) og IT-driftskostnader (6 prosent)).

Etaten er inne i en moderniseringsperiode hvor infrastrukturen skal skiftes ut for å imøtekomme nye krav og forventninger til blant annet automatisering, døgkontinuerlig selvbetjening samt utveksling av data med offentlige og private aktører nasjonalt og globalt. Inntil det er mulig å sanere gamle plattformer, pådras etaten ekstra driftskostnader. Etatens samlede kostnader til IT-drift (arbeidsplassutstyr, programvare, nettverk og kommunikasjon, servere og datalagring) var i 2014 ca. 284 mill. kroner. Driftskostnadene knyttet til etatens IT-virksomhet benchmarkes regelmessig (siste gang i 2013) av Gartner. Konklusjonen av analysene så langt viser at etaten har noe lavere IT-kostander enn sammenlignbare virksomheter. Etaten har generelt lave driftskostnader gjennom effektiv drift av infrastruktur og nettverk. Etaten vil fortsatt gjennomføre tilsvarende målinger for å målrette sine effektiviseringstiltak på IT-området.

2014 har vært et år uten større omorganiseringer eller flyttinger. Energikostnadene har vært stabilt lave. De samlede utgiftene til etatens eiendomsportefølje utgjorde 440 mill. kroner.

Post 22 Større IT-prosjekter – mindretgift 207,3 mill. kroner

Av mindretgiften er 107 mill. kroner relatert til usikkerhetsavsetninger som først blir benyttet i slutten av prosjektenes levetid. Skatteetaten har hatt bevilgning til 16 hovedprosjekter i 2014 hvorav de største var EDAG, MAG og Modernisering av systemene for forskudd- og skatteberegning.

Skatte- og avgiftsregnskapene – kommentarer til de største postene

I skatteregnskapet, merverdiavgiftsregnskapet, arveavgiftsregnskapet og petroleumsregnskapet ble det i 2014 inntektsført totalt 797,7 mrd. kroner, en reduksjon på 21,7 milliarder (3 prosent) i forhold til i fjor.

5501 72 Fellesskatt

I skatteregnskapet ble det inntektsført 204,7 mrd. kroner. Dette er en reduksjon på 4,1 milliarder (2 prosent) i forhold til i fjor. Reduksjonen har sammenheng med regelverksendringen der skatt på alminnelig inntekt ble satt ned fra 28 prosent til 27 prosent, samt reduksjon i innbetalt forskudds- og restskatt fra tre store skattytere.

5507 Skatt og avgift på utvinning av petroleum

I Petroleumsregnskapet ble det inntektsført 170,1 mrd. kroner. Dette er en reduksjon på 31,5 milliarder (16 prosent) i forhold til i fjor. Reduksjonen skyldes hovedsakelig betydelig lavere utskrevet terminskatt for 2014 sammenlignet med 2013. Inntektene har vist en nedadgående trend siden 2012.

5521 70 Merverdiavgift

I Merverdiavgiftsregnskapet ble det inntektsført 113,9 mrd. kroner. Dette er en økning på 1,8 milliarder (2 prosent) i forhold til i fjor. Inntektene har økt med 9,8 milliarder (4 prosent) og utgiftene har økt med 8,0 milliarder (7 prosent).

5700 71 Folketrygdavgift

I skatteregnskapet ble det inntektsført 118,9 mrd. kroner. Dette er en økning på 8,1 milliarder (7 prosent) i forhold til i fjor. Økningen har sammenheng med regelverksendringen der folketrygdavgiften økte med 0,4 prosentandeler.

5700 72 Arbeidsgiveravgift

I skatteregnskapet ble det inntektsført 154,4 mrd. kroner. Dette er en økning på 5,8 milliarder (4 prosent) i forhold til i fjor.

Mellomværende med statskassen

Det største beløpet i mellomværende med statskassen er Andre kundefordringer (se note 7). Av dette utgjør fordringer overfor skatteoppkreverne 2,9 mrd. kroner. Dette ble innbetalt til Skatteetaten i januar 2015. Av annen kortsiktig gjeld utgjør konto for Sentrale uplasserte innbetalinger 332 mill. kroner. Dette er innbetalt merverdiavgift som ikke har tilhørende krav, det vil si at skattytere har innbetalt beløp, men tilhørende oppgave ennå ikke er levert eller godkjent.

Tilleggsopplysninger

Riksrevisjonen reviderer årsregnskapet til Skatteetaten. Revidert regnskap forventes å foreligge i løpet av 2. kvartal i år. Revisjonen er unntatt offentligheten fram til Stortinget har mottatt Dokument 1 fra Riksrevisjonen og vil bli publisert på Skatteetatens nettsider så snart dokumentet er offentlig.

Oslo den 23. februar 2015

Hans Christian Holte
skattedirektør

6.2 Prinsippnote årsregnskapet

Årsregnskap for Skatteetaten er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"), fastsatt 12. desember 2003 med senere endringer, senest 18. september 2013. Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 og eventuelle tilleggskrav fastsatt av Finansdepartementet.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet. Oppstillingen av artskontorrapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser grupper av kontoer som inngår i mellomværende med statskassen.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2. De grunnleggende prinsippene for årsregnskapet er:

- a) Regnskapet følger kalenderåret (2014)
- b) Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret
- c) Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp
- d) Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene korresponderer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen "*Netto rapportert til bevilgningsregnskapet*" er lik i begge oppstillingene. Kolonnene for regnskapstall 2013 er gjennomgående ikke utfylt i årsregnskapet. Årsaken til dette er at Statsforvaltningen gikk over til ny standard kontoplan fra 2014 og at vi derved ikke har noe ensartet sammenligningsgrunnlag mellom 2013 og 2014.

Alle statlige virksomheter er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.8.1. Ordinære forvaltningsorgan (bruttobudsjetterte virksomheter) tilføres ikke likviditet gjennom året. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Vi gjør også oppmerksom på at vår bevilgningsrapportering inneholder tall for Skattekontoret på Svalbard. Bevilgninger til Svalbard gis av Justis- og beredskapsdepartementet som er konstitusjonelt ansvarlig for forvaltningen av Svalbard.

6.3 Bevilgningsrapporteringen

Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som Skatteetaten har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet som Skatteetaten har fullmakt til å disponere. Oppstillingen viser alle finansielle eiendeler og forpliktelser Skatteetaten står oppført med i statens kapitalregnskap. Kolonnen samlet tildeling viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver kombinasjon av kapittel/post.

Mottatte fullmakter til å belaste en annen virksomhets kombinasjon av kapittel/post (belastningsfullmakter) vises ikke i kolonnen for samlet tildeling, men er omtalt i note B til bevilgningsoppstillingen.

For merverdiavgift, trygdeavgift og arbeidsgiveravgift vises det i bevilgningsoppstillingen hva Skatteetaten har regnskapsført. I kolonne for budsjett vises den totale tildelingen på disse postene.

6.4 Artskontorrapporteringen

Artskontorrapporteringen viser regnskapstall Skatteetaten har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Skatteetaten har en trekkrettighet for disponible tildelinger på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene skal ikke inntektsføres og vises derfor ikke som inntekt i oppstillingen.

Årsregnskap for Skatteetatens virksomhet 2014

Tabell 33: Oppstilling av bevilgningsrapportering regnskapsåret 2014

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling	Regnskap 2014	Merutgift (-) og mindretgift
1618	Skatteetaten	01	Driftsutgifter	A, B	4 799 383 000	4 738 977 908	60 405 092
1618	Skatteetaten	21	Spesielle driftsutgifter	A, B	181 700 000	176 331 595	5 368 405
1618	Skatteetaten	22	Større IT-prosjekt	A, B	514 215 000	306 911 453	207 303 547
1618	Skatteetaten	45	Større utstyrskjøp	A, B	124 795 000	112 536 475	12 258 526
1618	Skatteetaten	70	Tilskudd	B	3 000 000	3 000 000	0
1632	Kompensasjon for merverdiavgift	61	Tilskudd til kommuner/fylkeskor B		19 000 000 000	18 505 442 474	494 557 526
1632	Kompensasjon for merverdiavgift	72	Tilskudd til private og ideelle org B		1 750 000 000	1 763 050 984	-13 050 984
1650	Innenlands statsgjeld, renter m.m.	89	Renter og provisjon m.m. på innenlandsk statsgjeld			992	
8450	Avsetninger i svalbardregnskapet	04	Avsetninger i svalbardregnskapet			1 073 024 677	
0471	Statens erstatningsansvar	71	Erstatningsansvar m.m.			8 518 710	
<i>Sum utgiftsført</i>					26 373 093 000	26 687 795 267	
Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst		Samlet tildeling	Regnskap 2014	Merinntekt og mindreinntekt (-)
3024	Erstatning for utgifter i rettsaker	01	Driftsinntekter			7 797 022	
4618	Skatteetaten	01	Refunderte utleggs- og tinglysningsgebyr		65 500 000	60 227 767	-5 272 233
4618	Skatteetaten	02	Andre inntekter		25 800 000	48 374 917	22 574 917
4618	Skatteetaten	05	Gebyr for utleggsforretninger		40 000 000	41 369 365	1 369 365
4618	Skatteetaten	07	Gebyr for bindende forhåndsutalelser		1 500 000	1 634 450	134 450
4618	Skatteetaten	15	Refusjon av arbeidsmarkedstiltak			1 765 978	
4618	Skatteetaten	16	Refusjon av foreldrepenger			33 279 633	
4618	Skatteetaten	17	Refusjon av lærlinger			169 928	
4618	Skatteetaten	18	Refusjon av sykepenger			82 673 980	
4618	Skatteetaten	85	Gebyr for regelbrudd		10 100 000	10 832 033	732 033
5309	Tilfeldige inntekter	29	Ymse			8 325 592	
5501	Skatter på formue og inntekt	70	Toppskatt		34 600 000 000	34 259 220 164	-340 779 836
5501	Skatter på formue og inntekt	72	Fellesskatt		203 500 000 000	204 726 276 125	1 226 276 125
5506	Avgift på arv og gaver	70	Avgift		1 750 000 000	1 879 665 084	129 665 084
5507	Skatt og avgift på utvinning av petroleum	71	Ordinær skatt på formue og inntekt		64 900 000 000	64 212 363 570	-687 636 430
5507	Skatt og avgift på utvinning av petroleum	72	Særskatt på oljeinntekter		105 300 000 000	105 837 376 967	537 376 967
5521	Merverdiavgift	70	Merverdiavgift		244 000 000 000	113 796 794 747	-130 203 205 253
5576	Totalisatoravgift	71	Ymse			134 501 379	
5605	Renter av statskassen kontantbeholdning i	83	Alminnelige fordringer			187 069	
5700	Folketrygdens inntekter	71	Trygdeavgift		120 600 000 000	118 886 779 002	-1 713 220 998
5700	Folketrygdens inntekter	72	Arbeidsgiveravgift		164 200 000 000	154 780 290 924	-9 419 709 076
<i>Sum inntektsført</i>					938 992 900 000	798 809 905 697	

Tabellen fortsetter på neste side

Årsregnskap for Skatteetatens virksomhet 2014

Tabellen fortsetter fra forrige side

<i>Netto rapportert til bevilgningsregnskapet</i>		<i>-772 122 110 429</i>		
Kapitalkontoer				
60064601	Norges Bank KK /innbetalinger		425 979 607	
60064602	Norges Bank KK/utbetalinger		-5 720 905 977	
716105	Endring i mellomværende med statskassen		-19 729 864	
60076301	Norges Bank KK /innbetalinger		242 033 744 688	
60076302	Norges Bank KK/utbetalinger		-146 618 122 632	
716221	Endring i mellomværende med statskassen		121 451 605	
60090301	Norges Bank KK /innbetalinger		518 769 947 359	
60090302	Norges Bank KK/utbetalinger		-7 303 489 223	
716200	Endring i mellomværende med statskassen		383 494 330	
60076401	Norges Bank KK /innbetalinger		181 689 213 329	
60076402	Norges Bank KK/utbetalinger		-11 665 410 096	
716222	Endring i mellomværende med statskassen		25 937 304	
<i>Sum rapportert</i>		<i>0</i>		
Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (201412)				
Konto	Tekst	IB 2015	IB 2014	Endring
6260	Aksjer	0	0	0
716105	Mellomværende med statskassen (Driftsregnskapet)	-148 664 644	-128 934 781	-19 729 864
716221	Mellomværende med statskassen (Merverdiavgift og arveavgift)	-361 120 077	-482 571 682	121 451 605
716200	Mellomværende med statskassen (Skatteregnskapet)	2 954 433 903	2 570 939 573	383 494 330
716222	Mellomværende med statskassen (Petroleumsskatteregnskapet)	0	-25 937 304	25 937 304
		2 444 649 182	1 933 495 806	511 153 375

Tabell 34: **Note A – Forklaring av samlet tildeling**

Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
1618 01	104 655 000	4 694 728 000	4 799 383 000
1618 21	8 500 000	173 200 000	181 700 000
1618 22	345 215 000	169 000 000	514 215 000
1618 45	13 595 000	111 200 000	124 795 000
Sum	471 965 000	5 148 128 000	5 620 093 000

Denne oppstillingen viser kun poster hvor vi har adgang til å overføre budsjettmidler fra ett år til neste.

Årsregnskap for Skatteetatens virksomhet 2014

Tabell 35: **Note B - Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år**

Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-)/ mindre utgift	Utgiftsført av andre i hht avgitte belastningsfullmakter	Merutgift(-)/ mindreutgift etter avgitte belastningsfullmakter	Standard refusjoner på inntektspostene 15-18	Merinntekter iht merinntektsfullmakt	Omdisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning	Innsparinger	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp *	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
1618 01		60 405 092		60 405 092	117 889 518	22 575 000			200 869 610	234 736 400	200 870 000
1618 21		5 368 405		5 368 405					5 368 405	8 660 000	5 368 000
1618 22	"kan overføres"	207 303 547		207 303 547					207 303 547		207 304 000
1618 45	"kan overføres"	12 258 526		12 258 526					12 258 526		12 259 000
1618 70		0		0	Ikke aktuell	Ikke aktuell	Ikke aktuell	Ikke aktuell	Ikke aktuell		
1632 61	"overslagsbevilgning"	494 557 526		494 557 526	Ikke aktuell	Ikke aktuell	Ikke aktuell	Ikke aktuell	Ikke aktuell		
1632 72	"overslagsbevilgning"	-13 050 984		-13 050 984	Ikke aktuell	Ikke aktuell	Ikke aktuell	Ikke aktuell	Ikke aktuell		

Maksimalt beløp som kan overføres er 5% av årets bevilgning på driftspostene 01-29, unntatt post 24 eller sum av de siste to års bevilgning for poster med stikkordet «kan overføres». Se rundskriv R-2/2013 for mer detaljert informasjon om overføring av ubrukte

Forklaring til bruk av budsjettfullmakter

Fullmakt til å bruke standard refusjoner av lønnsutgifter til å overskride utgifter

Skatteetaten har brukt lønnsrefusjoner som er rapportert på kapittel/post 4618 15, 16, 17 og 18 til å øke mindreforbruket under driftsposten 1618 01. Lønnsrefusjonene beløper seg samlet til kr 117 889 518. Hele beløpet inngår i utregningen som kan overføres til neste år.

Fullmakt til å overskride driftsbevilgninger mot tilsvarende merinntekter

Skatteetaten har fullmakt til å overskride 1618 01 mot tilsvarende merinntekter under 4618 02. Dette gjelder inntekter som overstiger 25 800 000 (inntektskrav).

Stikkordet «kan overføres»

Virksomhetens bevilgning på kapittel/post 1618 22 og 45 er gitt med stikkordet "kan overføres".

Årsregnskap for Skatteetatens virksomhet 2014

Tabell 36: Artskontorrapportering

	Note	201412	201312
Inntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetalinger fra gebyrer	1	1 634 450	0
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer	1	400 000	0
Salgs- og leieinnbetalinger	1	48 244 930	0
Andre innbetalinger	1	0	0
Innbetaling av finansinntekter	1	2 984	0
Sum innbetalinger		50 282 363	0
Utgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetalinger til lønn og sosiale utgifter	2	3 471 454 554	0
Offentlige refusjoner vedrørende lønn	2	-117 889 518	0
Utbetalt til investeringer	3	235 995 206	0
Utbetalt til kjøp av aksjer		0	0
Andre utbetalinger til drift	4	1 638 711 760	0
Utbetaling av finansutgifter	4	244 159	0
Sum utbetalinger		5 228 516 161	0
Netto rapporterte utgifter til drift og investeringer		5 178 233 797	0
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m.m.	5	797 167 188 691	0
Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten		797 167 188 691	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Utbetalinger av tilskudd og stønader	6	20 271 494 450	0
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer til andre		20 271 494 450	0
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler			
5700 Folketrygdens inntekter - Arbeids giveravgift		388 527 371	0
5309 Tilfeldige inntekter (gruppeliv m.m)		16 122 614	0
Sum inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler		404 649 985	0
Netto utgifter rapportert til bevilgningsregnskapet		-772 122 110 429	0
Oversikt over mellomværende med statskassen			
Eiendeler og gjeld		201412	01.01.2014
Fordringer	7	2 957 381 874	2 574 084 528
Kasse	7	2 000	4 013
Bankkontoer med statlige midler utenfor Norges Bank	7	0	0
Skyldig skattetrekk	7	-141 924 138	-132 109 889
Skyldige offentlige avgifter	7	-1 808 732	-1 079 643
Annen gjeld	7	-369 001 822	-507 403 203
Sum mellomværende med statskassen		2 444 649 182	1 933 495 806

Tabell 37: **Note 1 - Inntekter rapportert til bevilgningsregnskapet 2014**

	201412	201312
<i>Innbetalinger fra gebyrer</i>		
Byggesaksgebyr	1 634 450	0
Tilsynsavgift elsikkerhet	0	0
Gebyrer / avgift omsetning produksjon sprengstoff første omsetningsledd	0	0
Sum innbetalinger fra gebyrer	1 634 450	0
<i>Innbetalinger fra tilskudd og overføringer</i>		
Tilskudd fra andre statlige virksomheter	400 000	0
Sum innbetalinger fra tilskudd og overføringer	400 000	0
<i>Salgs- og leieinnbetalinger</i>		
Avgiftspliktig salg kantine	901 769	0
SVALBARD: Diverse refusjoner	270 012	0
Salgsinntekt tjenester, avgiftspliktig	2 525 662	0
Salgsinntekt varer, avgiftsfri	3 000	0
Salgsinntekt tjenester, avgiftsfri	18 973 304	0
Inntekter fra undervisningsoppdrag	2 642 970	0
Diverse refusjoner, eksterne	22 928 213	0
Sum salgs- og leieinnbetalinger	48 244 930	0
<i>Andre innbetalinger</i>		
Sum andre innbetalinger	0	0
<i>Innbetaling av finansinntekter</i>		
Renteinntekter	0	0
Valutagevinst (agio)	2 984	0
Annen finansinntekt	0	0
Sum innbetaling av finansinntekter	2 984	0
Sum inntekter rapportert til bevilgningsregnskapet	50 282 364	0

Tabell 38: **Note 2 - Utbetalinger til lønn og sosiale utgifter og innbetalinger av offentlige refusjoner vedrørende lønn 2014**

	201412	201312
<i>Utbetalinger til lønn og sosiale utgifter</i>		
Lønninger *	3 027 234 045	0
Arbeidsgiveravgift	388 527 371	0
Pensjonsutgifter*	0	0
Andre ytelser	55 693 137	0
Sum utbetalinger til lønn og sosiale utgifter	3 471 454 554	0
<i>* Denne linjen benyttes av virksomheter som innbetaler pensjonspremie til SPK.</i>		
<i>Offentlige refusjoner vedrørende lønn</i>		
Sykepenger og andre refusjoner	117 889 518	0
Sum offentlige refusjoner vedrørende lønn	117 889 518	0
Antall netto årsverk:	5 761	

Tabell 39: **Note 3 - Utbetalt til investeringer 2014**

	201412	201312
Immaterielle eiendeler og lignende	30 628 997	0
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	0	0
Beredskapsanskaffelser	0	0
Infrastruktureiendeler	0	0
Nasjonaleiendom og kulturminner	0	0
Maskiner og transportmidler	168 000	0
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende *	204 425 360	0
Andre utgiftsførte investeringer (*)	772 848	0
Sum utbetalt til investeringer	235 995 206	0

Årsregnskap for Skatteetatens virksomhet 2014

(*) Spesifiseres ytterligere dersom det er andre vesentlige poster som bør fremgå av regnskapet

Tabell 40: **Note 4 - Andre utbetalinger til drift og utbetaling av finansutgifter 2014**

	201412	201312
<i>Andre utbetalinger til drift</i>		
Husleie	338 943 456	0
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	0
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	1 737 198	0
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	104 372 276	0
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	13 890 618	0
Mindre utstyrsanskaffelser	84 763 071	0
Leie av maskiner, inventar og lignende	7 222 921	0
Konsulenter og andre kjøp av tjenester fra eksterne	490 683 636	0
Reiser og diett *	78 942 111	0
Øvrige driftsutgifter (*)	518 156 474	0
Sum andre utbetalinger til drift	1 638 711 760	0
<i>Utbetaling av finansutgifter</i>		
Renteutgifter	243 563	0
Agiotap	597	0
Andre finansutgifter	0	0
Sum utbetaling av finansutgifter	244 159	0

(*) Bør spesifiseres ytterligere dersom det er vesentlige poster som bør fremgå av regnskapet

Tabell 41: **Note 5 - Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten 2015**

	201412	201312
Toppskatt m.v.	34 991 164 158	0
Fellesskatt	204 726 276 125	0
Skatter og avgifter Svalbard	-1 070 378 213	0
Ordinær skatt	64 212 363 570	0
Særskatt	105 837 376 967	0
Kildeskatt	-731 943 994	0
Trygdeavgift	118 886 779 002	0
Arbeids giveravgift	154 391 763 553	0
Arveavgift	1 879 665 084	0
Merverdiavgift	113 860 957 597	0
Refusjon og saldering mva	-64 162 850	0
Totalisatoravgift	134 501 379	0
Kulleksportavgift	210 079	0
Pante- og tinglysningsgebyrer	14 039 997	0
Gebyr for utleggsforretninger	41 369 365	0
Overtredelsesgebyr	10 832 033	0
Innfødringsinntekter - statens andel - SKO	44 158 823	0
Pante- og tinglysningsgebyrer (Namsmannen)	2 028 947	0
Ymse renteinntekter	187 069	0
Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer	797 167 188 691	0

Tabell 42: **Note 6 - Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten 2015**

	201412	201312
Tilskudd til ikke-finansielle foretak	3 000 000	0
Kompensasjon mva til kommuner	13 733 783 398	
Kompensasjon mva til fylker	4 771 659 076	
Kompensasjon mva til ideelle organisasjoner	1 763 050 984	
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer	20 271 494 450	0

* Innenlandsrenter statsgjeld er renter utbetalt ang. gammel obligasjon, kappost 165089

Tabell 43: Note 7 - Del A Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

	201412	201412	
	Spesifisering av bokført avregning med statskassen	Spesifisering av rapportert mellomværende med statskassen	Forskjell
Finansielle anleggsmidler			
Finansielle anleggsmidler*	0	0	0
Sum	0	0	0
Omløpsmidler			
Kundefordringer	12 334 543	0	12 334 543
Andre fordringer	2 957 381 874	2 957 381 874	0
Kasse og bank	2 000	2 000	0
Sum	2 969 718 417	2 957 383 874	12 334 543
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-74 716 482	0	-74 716 482
Skyldig skattetrekk	-141 924 138	-141 924 138	0
Skyldige offentlige avgifter	-1 538 054	-1 808 732	270 678
Annen kortsiktig gjeld	-381 214 310	-369 001 822	-12 212 488
Sum	-599 392 984	-512 734 692	-86 658 292
Langsiktige forpliktelser			
Annen langsiktig gjeld	0	0	0
Sum	0	0	0
Sum total	2 370 325 433	2 444 649 182	-74 323 748

* Virksomheter som eier finansielle anleggsmidler i form av investeringer i aksjer og selskapsandeler fyller også ut note 7 B

Merknad: Som en del av mellomværende med statskassen har vi utbetalt leieboerinskudd på kroner 224.700 . Dette er innrapportert som egen post til kapitalregnskape

